

Mat- och naturresurs- statistikens e-årsbok 2015

<http://stat.luke.fi/sv/>

För läsaren

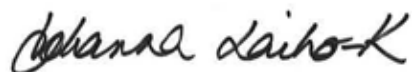
Lukes statistiska e-årsbok är en sammanställande publikation som årligen publicerar analyser av den centrala statistiken om mat och naturresurser i Finland och kopplar dem till statistiktabellerna i vår webbtjänst. I boken ingår statistikuppgifter om naturresurser och bioekonomi för lantbruk, fisk- och viltekonomin samt skogsbruk.

Luke är statistikmyndighet för naturresurser sedan den 1 januari 2015 och dess statistikproduktion är en fortsättning på Tikes verksamhet som statistikmyndighet samt Metlas och RKTL:s produktion av statistik. Lukes statistiska e-årsbok utkommer nu för första gången och inleder en ny serie med e-årsböcker. Årsboken finns i Naturresurscentralens statistikportal stat.luke.fi, där den kan laddas ner på finska och även på engelska och svenska. Länkarna till tabellerna i webbtjänsten garanterar att användarna har tillgång till uppdaterad statistik. [Anvisningar](#) för användningen av statistikdatabasen finns i vår webbtjänst.

Chefredaktör för Lukes e-årsbok är Sanna Kettunen, som moderniserat den traditionella statistiska årsboken för digiåldern. För innehållet och analyserna i publikationen svarar aktuarie Tarja Kortesmaa, forskare Leena Forsman och äldre forskare Esa Ylitalo samt Lukes statistikexperter. För layouten svarar forskningsgrafiker Irene Murtovaara.

Jag vill tacka samtliga statistikproffs som deltagit i utarbetandet av publikationen och Lukes årsbok som helhet för ett utmärkt jobb. Vi tar gärna emot respons och utvecklingsförslag för publikationen och vår webbplats till e-postadressen: tietopalvelu@luke.fi

Helsingfors, januari 2016

Johanna Laiho-Kauranne, statistikchef, Luke

Twitter: [@laihokauranne](#), [@lukefinland](#)

Innehåll

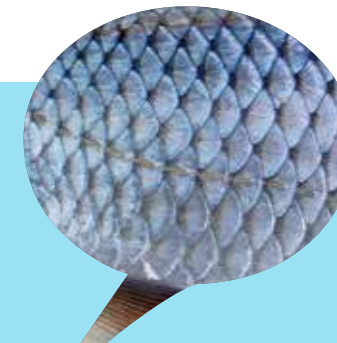
Lantbruksstatistik

För läsaren	2
Lantbruksstatistiken år 2014.....	5
Lantbrukets struktur	7
Husdjursproduktion	12
Produktion av jordbruksgrödor	19
Trädgårdsproduktion	24
Användning och lagring av lantbruksprodukter ..	27
Producentpriser för lantbruksprodukter	32
Näringsbalans	34

Skogsstatistik

Skogsstatistiken år 2014	38
Skogsresurser	40
Ägande av skogsmark	44
Skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten	45
Virkeshandeln	50
Avverkningar och avgång	53
Rotprisinkomster	56
Virkesförbrukning	58
Skogsindustrins utrikeshandel.....	61
Lönsamheten hos de privata skogarna	65

Fisk- och viltstatistik

Fisk- och viltstatistik år 2014.....	68
Kommersiellt fiske till havs	70
Kommersiellt fiske i insjöar	71
Fritidsfiske	73
Vattenbruk.....	75
Fiskförädlingsproduktion	
Producentpriset på fisk.....	78
Utrikeshandel med fisk	80
Jakt.....	83
Länk till statistiktjänsterna	85
De tematiska programmen för Naturresursinstitutets forskning.....	86

Lantbruksstatistik

Lantbruksstatistiken år 2014

Antalet lantbruks- och trädgårdsföretag 52 775 stycken

Antalet lantbruks- och trädgårdsföretag uppgick år 2014 i Finland till 52 775 stycken. Antalet fårdar har minskat med tre procent sedan 2013 och med cirka 11 procent sedan 2010. Gårdarnas genomsnittliga storlek har under året ökat med ett och ett halvt hektar till 43 hektar. Andelen gårdar med växtproduktion som huvudsaklig produktionsinriktning ökar och andelen husdjursgårdar minskar. År 2014 utövade cirka 65 procent av gårdarna växtodling som huvudsaklig produktionsinriktning och lite på 30 procent husdjurskötsel.

Omkring 60 procent av lantgårdarna hade arrendeåkrar. Bland husdjursgårdarna är det vanligare än genomsnittet med arrenderad åker. Av svin- och nötboskapsgårdarna hade över 80 procent arrenderad åker. Den arrenderade åkerns areal uppgick år 2014 till cirka 77 000 hektar, dvs. en tredjedel av den utnyttjade jordbruksarealen.

Mjölproduktionen på uppgång

År 2014 producerades totalt 2 330 miljoner liter mjölk. Mjölproduktionen ökade med tre procent jämfört med 2013 och var den högsta på åtta år. Produktionen av ekologisk mjölk fortsatte öka för redan åttonde året i följd och uppgick till 47 miljoner liter. Antalet mjölkproducenter uppgick i slutet av år 2014 till 8 370 stycken, vilket var cirka fem procent mindre än året innan.

På grund av importförbudet i Ryssland som trädde i kraft i augusti 2014 minskade ostproduktionen betydligt från och med hösten. Under året tillverkades totalt 99 miljoner kilo ost, dvs. tre procent mindre än året innan. Tillverkningen av smör ökade dock med 11 procent till knappt 49 miljoner kilo år 2014.

Nytt rekord igen i produktionen av fjäderfäkött

Produktionen av fjäderfäkött slog rekord för redan fjärde året i rad. År 2014 uppgick produktionen till 113 miljoner kilo. Detta innebar en ökning med två procent jämfört med året innan. Produktionen av nötkött ökade med några procent till drygt 83 miljoner kilo. Produktionen av svinkött uppgick till 186 miljoner kilo. Produktionsmängden var fyra procent mindre än år 2013 och den lägsta på tolv år.

Produktionen av hönsägg uppgick år 2014 till något över 67 miljoner kilo. Produktionsmängden ökade något jämfört med året innan och var den högsta på 2000-talet. Av hönsäggen producerades 62 procent av höns upfödda i inredda burar, 33 procent av frigående höns inomhus och utomhus och fem procent i ekologiska hönsgårdar.

Odlingsarealen för vete näst störst historiskt sett

År 2014 odlades vete på över hälften av den cirka 2,3 miljoner hektar stora åkerarealen i Finland. Odlingsarealen för vete som uppgick till cirka 272 000 hektar var den näst största sedan man börjat föra statistik. Av stråsåden odlades mest korn, med en odlingsareal på närapå 532 000 hektar. Odlingsarealen för rybs och raps uppgick totalt till 43 500 hektar. Arealen har inte varit så här liten på över trettio år.

Veteproduktionen överskred knappt havreproduktionen

År 2014 uppgick spannmålsskörden till över fyra miljarder kilo. Skörden har varit så här stor i genomsnitt vartannat år under 2000-talet. Veteproduktionen överskred för första gången havreproduktionen något under de över 100 år som man fört statistik. Produktionen för respektive sädeslag uppgick år 2014 till över en miljard kilo. Rågskörden, 75 miljoner kilo, var nästan tredubbel jämfört med året innan, men låg dock långt efter skörden av korn, vete och havre. Rybsskörden minskade för redan fjärde året i rad. Skörden år 2014, 33 miljoner kilo, var endast en femtedel av skörden år 2010.

Av spannmålsskörden utgjordes lite på 100 miljoner kilo av ekologiskt spannmål, dvs. två och en halv procent av spannmålsproduktionen som helhet. Till mängden sett producerades mest ekologiskt havre, 40 miljoner kilo, vars andel av den totala havreskörden uppgick till cirka fyra procent. Relativt sett producerades mest ekologisk råg, vars andel av den totala rågproduktionen uppgick till 12 procent.

År 2014 var ett bra grönsaksår

Grönsaksproduktionen var på stark uppgång. Sammanlagt 186 miljoner kilo frilandsgrönsaker och 83 miljoner kilo växthusgrönsaker producerades. Av frilandsgrönsakerna producerades mest morot, rekordmängden 74 miljoner kilo. Rekordskörd noterades även för matlök, 26 miljoner kilo. Produktionen av kruksgrönsaker står för den längsta stigande trenden utan avbrott i statistiken över växthusproduktion. År 2014 överskred produktionen redan hundra miljoner krukor. Även betydligt mer tomat och växthusgurka producerades än året innan.

Lantbruksprodukternas producentpriser sjönk

Producentpriserna för nästan alla lantbruksprodukter var 2014 lägre än året innan. Relativt sett skedde den största minskningen på årsnivå för producentpriserna för spannmål, som sjönk med i genomsnitt över 20 procent jämfört med året innan. Det genomsnittliga producentpriset på årsnivå för mjölk har stigit sedan år 2010, men i slutet av 2014 tog även det en negativ vändning.

De genomsnittliga producentpriserna för kött har höjts rätt stadigt sedan år 2010, men år 2014 tog priserna en negativ vändning med undantag för lammkött, vars genomsnittliga pris på årsnivå var sex procent högre än året innan. Producentpriserna för hönsägg sjönk med i genomsnitt 15 procent jämfört med året innan.

Lantbrukets struktur

År 2014 fanns det 52 775 stycken lantbruks- och trädgårdsföretag i Finland. Under året upphörde cirka 1 600 gårdar med sin verksamhet. Gårdarnas genomsnittsstorlek ökade med ett och ett halvt hektar jämfört med året innan.

Antalet gårdar minskar fortsättningsvis

Antalet har minskat under flera års tid. Exempelvis har var tionde gård upphört med sin verksamhet sedan år 2010. Inga tecken på förändring kan skönjas.

Det minskade antalet gårdar påverkar även gårdarnas huvudsakliga produktionsinriktningar. Antalet husdjursgårdar minskar och som en följd av detta ökar andelen gårdar med växtodling. År 2014 var spannmålsodling den vanligaste produktionsinriktningen och övrig växtodling den näst vanligaste produktionsinriktningen. Den vanligaste produktionsinriktningen på husdjursgårdar var mjölkproduktion.

Då antalet gårdar minskar övergår åkrarna till de gårdar som fortsätter med verksamheten. Det är i dag mycket vanligt att arrendera åkerareal. År 2014 arrenderade omkring 60 procent av gårdarna åkerareal och cirka en tredjedel av åkerarealen var arrenderad.

Gårdnar hade år 2014 i genomsnitt 43 hektar åker. Den största arealen finns i Nyland och Egentli-

ga Finland, där den genomsnittliga åkerarealen överskrider 50 hektar. Den minsta genomsnittsarealen finns i Södra Savolax och underskrider 30 hektar. Det finns stora skillnader i gårdarnas genomsnittliga åkerareal mellan olika produktionsinriktningar. Den genomsnittliga åkerarealen på gårdar med växtodling är mindre än för husdjursgårdar. Exempelvis år 2014 var den genomsnittliga åkerarealen för gårdar som huvudsakligen odlar frilandsträdgårdsväxter 22,6 hektar, medan den för fjäderfägårdar var 83 hektar.

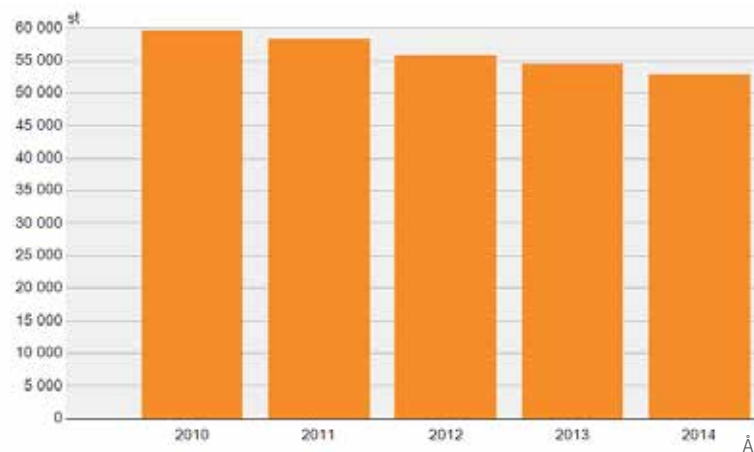
- ▶ [Utnyttjad jordbruksareal enligt område](#)
- ▶ [Struktur av jordbruks- och trädgårdsföretag](#)

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Utvecklingen inom antalet lantbruks- och trädgårdsföretag 2010-2014

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Största delen av gårdarna fortsättningsvis familjeodlingar

I Finland är största delen av lantbruks- och trädgårdsföretagen fortsättningsvis familjeägda. År 2014 ägdes cirka 87 procent av gårdarna av privatpersoner, cirka åtta procent av gårdarna av lantbrukssammanslutningar och knappt två procent av aktiebolag. År 2014 var medelåldern för lantbrukare vid familjeodling 50,6 år. Största delen av lantbrukarna hade en ålder på 40 till 60 år. Av lantbrukarna vid familjeodling var andelen under 40 år 18 procent och över 60 år 23 procent.

Även arbetskraften miskar

Information om arbetskraften i lantbruks- och trädgårdsföretag samlas in med tre till fyra års mellanrum i samband med lantbrukets strukturerundersökningar. Den senaste strukturundersökningen har genomförts år 2013 och nästa genomförs 2016.

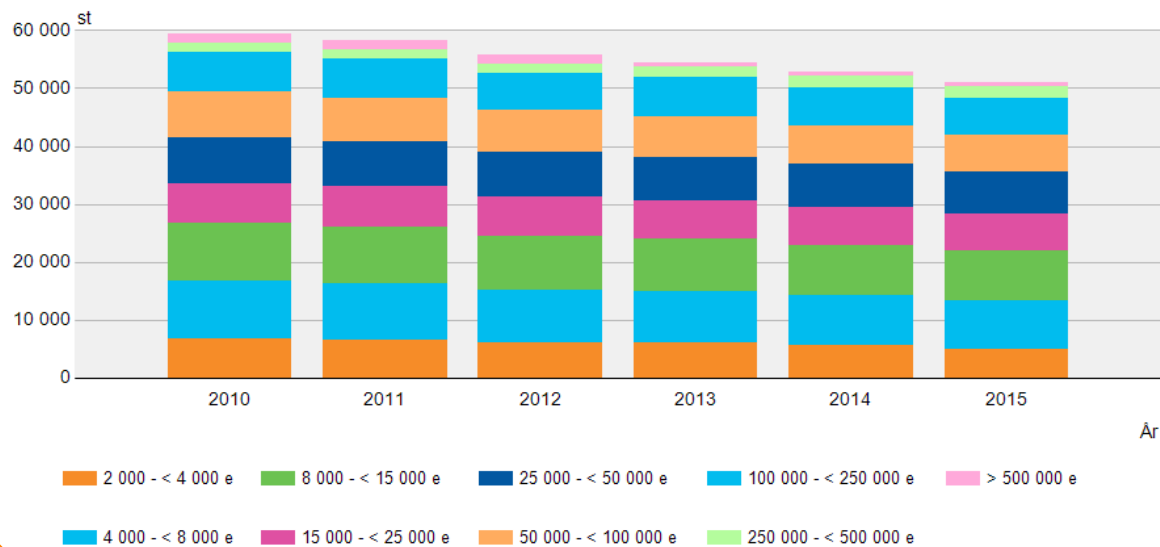
Då antalet gårdar minskar minskar även arbetskraften inom jordbruket och trädgårdsodlingen. Då gårdarna upphör med husdjursuppfödning minskar arbetskraften som anställs på gården, eftersom man ofta arbetar heltid på husdjursgårdar. På gårdar som sysslar med växtodling är det vanligare med deltidarbete.

År 2013 arbetade cirka 57 000 odlare eller sammanslutningsmedlemmar på gårdarna, 46 000 familjemedlemmar och 7 200 fast anställda, dvs. totalt cirka 110 000 personer. Utöver detta selsatte gårdarna cirka 41 000 personer under kortare tid.

Odlarna och medlemmarna i sammanslutningen utför största delen av arbetet på gårdarna. År 2013 arbetade de totalt 40 700 årsverken. Familjemedlemmarna utförde 17 500 årsverken och den fast anställda personalen 5 800 årsverken. 4 600 årsverken utfördes av arbetskraft anställd för kortare tid, 3 000 av lantbrukavbrytare och 1 300 av entreprenörer. Totalt utförs alltså cirka 73 000 årsverken på gårdarna.

Antalet lantbruks- och trädgårdsföretag enligt ekonomisk storlek 2010-2015

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Odlarna vid familjeodlingarna hade år 2014 en medelålder på 50,6 år.

På mjölkgårdarna utförs största delen av arbetet inom lantbruks- och trädgårdssektorn. Boskapsskötseln sysselsätter även på övriga boskapsgårdar, men på grund av deras lägre antal blir den totala arbetsmängden tydligt mindre än på mjölkgårdarna. År 2013 utfördes totalt 27 400 årsverken på mjölkgårdarna. Detta utgjorde knappt 40 procent av allt arbete inom lantbruks- och trädgårdsföretag.

Från år 2000 till år 2010 har mängden arbetskraft minskat med cirka 40 procent. Kvinnornas andel har minskat i högre grad än männen. Uppgifterna för år 2013 är inte helt jämförbara med de tidigare resultaten på grund av en förändring i statistikföringen.

En tredjedel av gårdarna med övrig företagsverksamhet

De senaste uppgifterna om lantbruks- och trädgårdsföretagens övriga företagsverksamhet kommer från år 2013. Uppgifterna samlas in med tre till fyra års mellanrum i samband med lantbrukets strukturundersökningar. Nästa strukturundersökning genomförs år 2016.

År 2013 sysslade närapå en tredjedel av lantbruks- och trädgårdsföretagen, 16 800 gårdar, med övrig företagsverksamhet. I och med att antalet gårdar minskar minskar även antalet gårdar med övrig företagsverksamhet.

Med övrig företagsverksamhet arbetade år 2013 nästan 30 000 personer. Över hälften av dem

var odlare eller medlemmar i lantbruksammanslutning. Arbetet med övrig företagsverksamhet uppgick till knappt 11 000 årsverken.

Gårdar som har spannmålsodling eller övrig växtodling som produktionsinriktning utövar mest övrig företagsverksamhet. Relativt sett är det vanligt med verksamhet inom flera branscher på hästgårdar. Flerbranschgårdarnas andel är minst på mjölk- och svingårdar. På stora husdjursgårdar tar skötseln av gården så mycket tid att man saknar resurser för övrig företagsverksamhet.

Den överlägset mest vanliga formen av övrig företagsverksamhet är att producera olika slags tjänster. Av gårdarna med övrig företagsverksamhet producerar 74 procent tjänster av olika slag. De vanligaste tjänsten är entreprenadarbete, såsom lantbruksmaskinentreprenadarbete, snöplogning eller underhåll av vägar. År 2013 införskaffade omkring 8 600 gårdar extra inkomster med entreprenadarbete.

- ▶ Arbetskraft inom lantbruks- och trädgårdsföretag
- ▶ Lantbruks- och trädgårdsföretags övriga företagsverksamhet

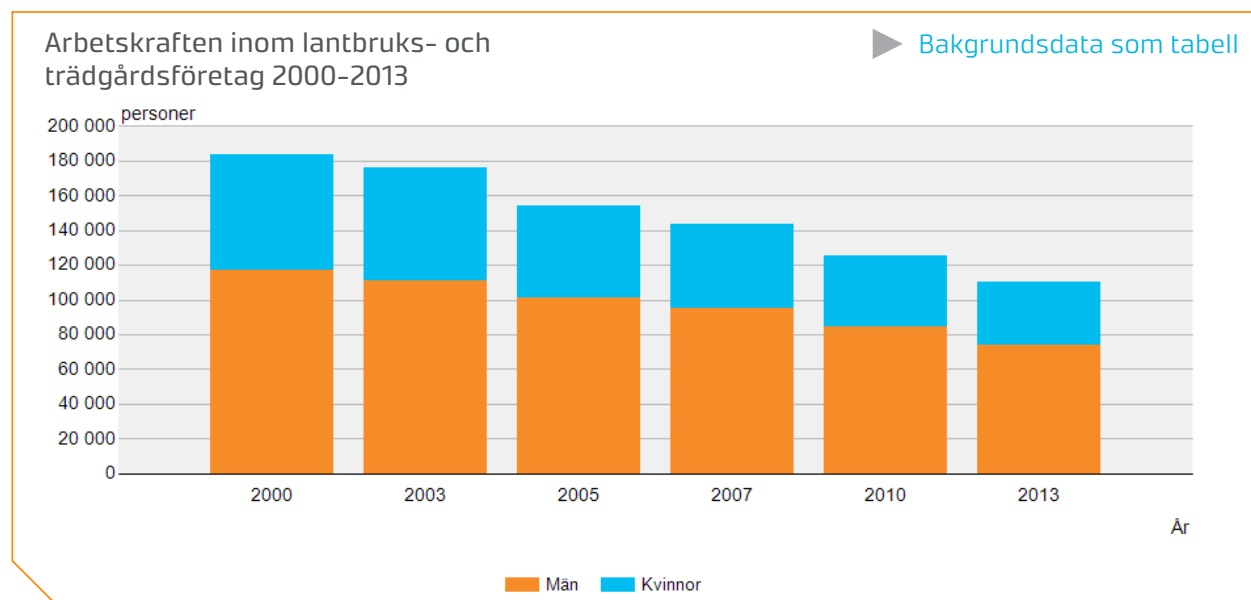

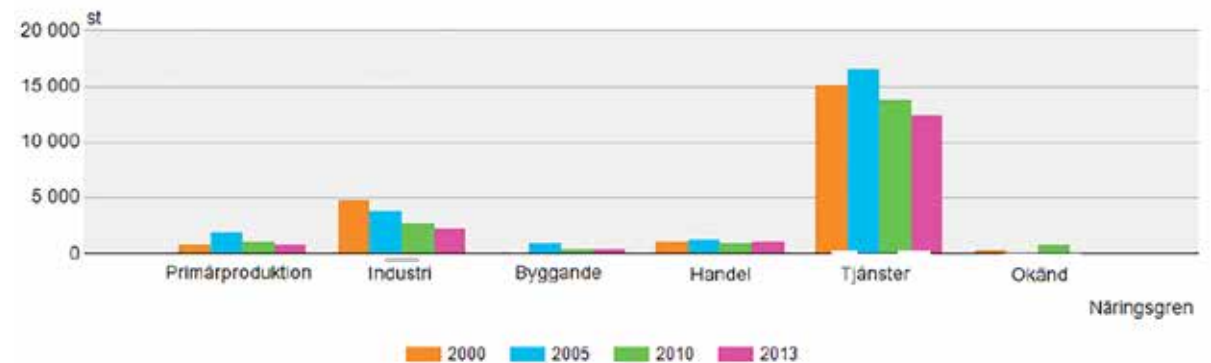

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Den övriga företagsverksamhet som gårdarna sysslar med är ofta i liten skala. Knappt 40 procent av gårdarna hade en omsättning för övrig företagsverksamhet som underskred 10 000 euro per år. Nästan lika många gårdar hade en omsättning för övrig företagsverksamhet på 10 000–50 000 euro per år. Med övrig företagsverksamhet införskaffas ofta extrainkomster genom att utnyttja gårdens existerande resurser, såsom maskiner och utrustning.

Antalet lantbruks- och trädgårdsföretag med flera näringsgrenar enligt näringsgren 2000–2013

▶ Bakgrundsdata som tabell

Cirka 600 gårdar säljer sina produkter direkt till konsumenterna. Hos omkring 20 procent av dessa gårdar utgör direktförsäljningen över hälften av gårdens totala försäljning.

Lantbruks- och trädgårdsföretagens energiförbrukning cirka 10 000 GWh

År 2013 förbrukade lantbruks- och trädgårdsföretagen cirka 10 000 gigawatttimmar (GWh). Den främsta enskilda energikällan var träflis, vars andel av den totala energiförbrukningen uppgick till knappt en tredjedel.

Andelen förnybar energi på uppgång

Totalt uppgick andelen förnybar virkes- och åke-energi till 45 procent av energiförbrukningen hos lantbruks- och trädgårdsföretag i hela landet. Jämfört med det föregående statistikåret 2010 var andelen förnybar energi av den totala förbrukningen på svag uppgång, då dess andel uppgick till 42 procent.

Även om torv inte anses vara förnybar energi är den ett inhemskt bränsle. Vanligtvis bränner man vid energiverken för lantbruks- och trädgårdsföretag blandningar av olika fasta bränslen och torv är ett av alternativen. Tillgången till och priser på torv påverkas i hög grad av vädret under föregående sommar.

Skötseln av åkrar förbrukar bränsle

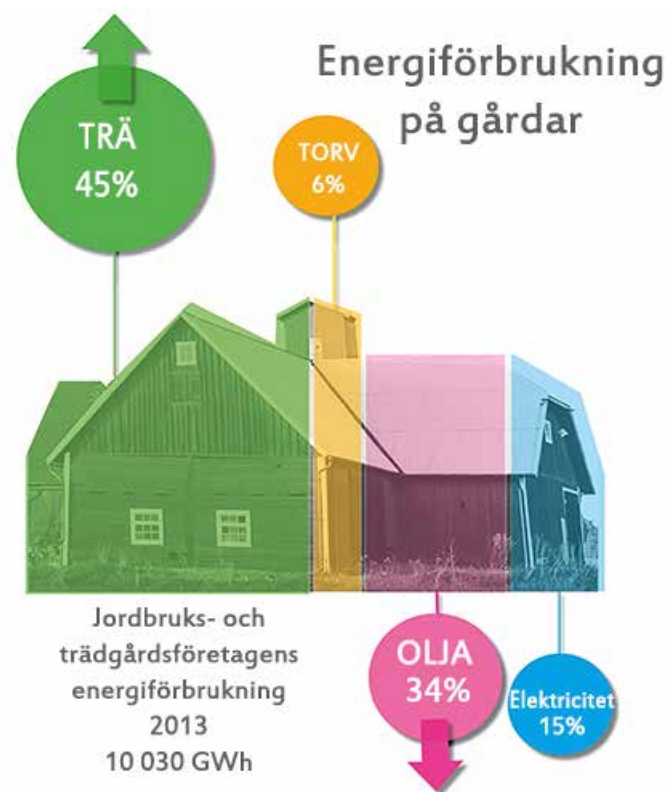
Motorbrännoljans andel av all förbrukad energi uppgick till närapå en fjärde del, 2 304 gigawatttimmar. Mängden är stor, men skötseln av åkrarna fordrar traktorarbete och när gårdarna blir större ökar även avstånden mellan odlingar.

Elen är svår att ersätta

Lantbruks- och trädgårdsföretagens andel av den totala elförbrukningen uppgick till 15 procent, dvs. 1 509 gigawatttimmar. El är en absolut nödvändighet på gårdarna, men användningsgraden varierar stort. På mjölkgårdar används el för att driva mjölkningsstationer och kyla ned mjölken, på fjäderfågårdar för att driva luftkon-

ditioneringen. Särskilt mycket el används av upplysta växthus.

- ▶ Lantbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning
- ▶ Lantbruks- och trädgårdsföretagens energiförbrukning enligt energikälla (GWh)

Husdjursproduktion

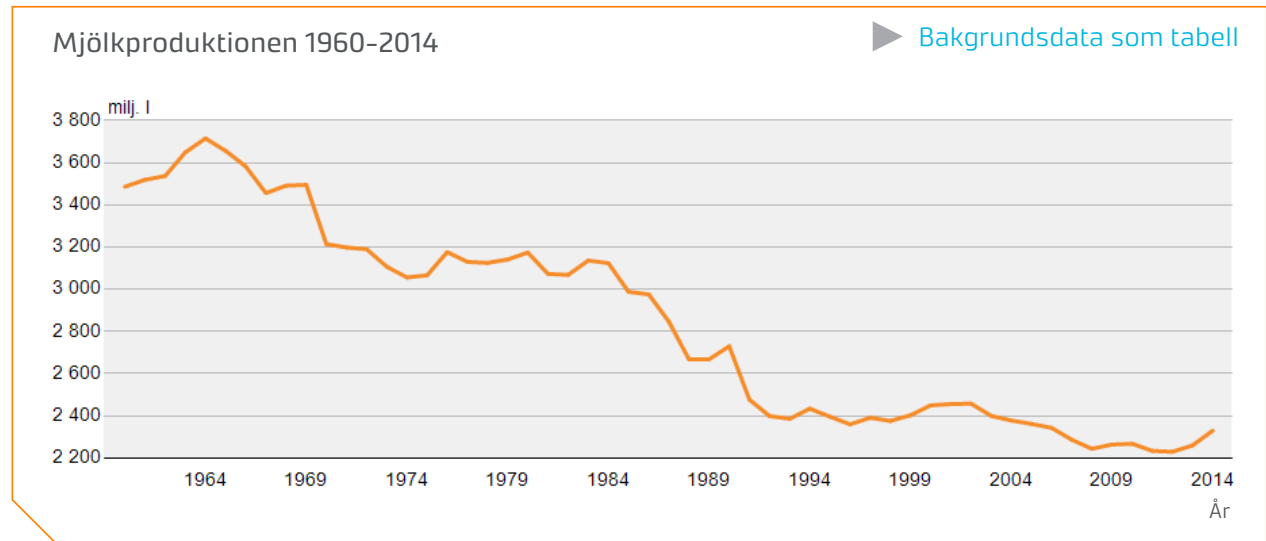
Mjölproduktionen är den främsta produktionssektorn inom lantbruket. Mjölproduktion förekommer i nästan alla kommuner i Finland. År 2014 producerades mjölk i 304 av Finlands 320 kommuner.

Mjölproduktionen störst på åtta år

År 2014 var mjölproduktionen den största på åtta år. Mjölproduktionen uppgick till 2 330 miljoner liter, vilket är tre procent mer än året innan. Produktionen av ekologisk mjölk fortsatte öka för redan åttonde året i följd och uppgick till 47 miljoner liter. Den ekologiska mjölakens andel av den totala produktionen var dock liten, endast cirka ett par procent.

I slutet av 2014 uppgick antalet gårdar som skickar mjölk till mejeri till cirka 8 370 stycken. Under förra året upphörde fem procent av gårdarna med mjölproduktionen, cirka 450 gårdar.

År 2014 mjölkade korna i genomsnitt 8 200 liter per år. Under de senaste tio åren mjölkornas genomsnittliga resultat ökat med 800 liter. Det ökade resultatet beror på bland annat utvecklad förädling och utföring samt större kompetens hos företagen.

Mest mjölk från Österbotten och Savolax

Ungefär hälften av mjölken produceras i Österbottens tre NTM-centralers område och i Norra Savolax. Under den senaste kvotperioden producerades mest mjölk på 17 år i Norra Savolax, Österbotten, Norra Österbotten, Kajana och på Åland. De största mjölproducentkommunerna var Karleby, Kiuruvesi och Nivala.

▶ [Mjölk och mjölproduktstatistik](#)

▶ [Mjölproduktionen enligt område](#)

Tillverkningen av färska mjölprodukter minskade

Mejerierna tog emot 2 289 miljoner liter mjölk år 2014. Mejerierna förädlade mjölken till färska produkter, ostar, smör och pulver. En del av mjölken blev råvara för annan industri än mejeriindustrin, såsom glass och choklad.

År 2014 tillverkades totalt cirka 1 000 miljoner kilo färska produkter. Av mängden är den största andelen drickbar mjölk (73 procent). Yoghurtens andel uppgick till 12 procent, filmjölk till 6 procent, grädde till 4 procent och övriga färska produkter till 5 procent.

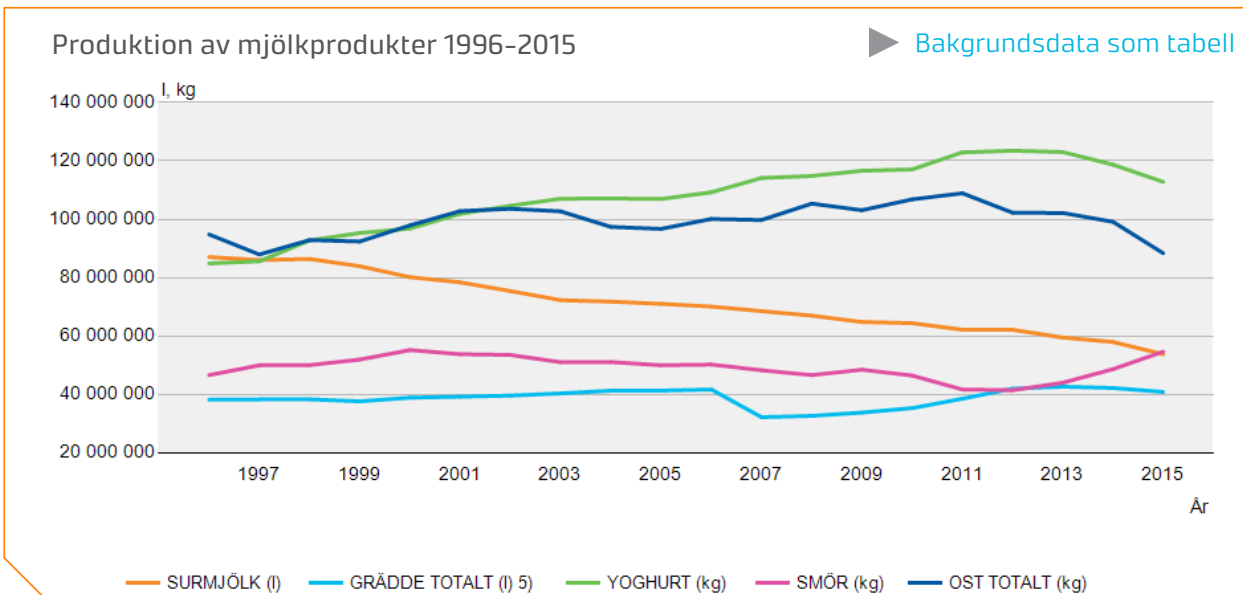

Bild: Erkki Oksanen / Luke

År 2014 minskade tillverkningen av de flesta färska produkter jämfört med året innan. Tillverkningen av mjölk och grädde minskade med en dryg procent, medan tillverkningen av filmjölk, fil och yoghurt minskade med omkring fyra procent.

Det ryska importförbudet minskade tillverkningen av ost och ökade tillverkningen av smör och pulver

År 2014 tillverkades cirka 99 miljoner kilo ost. Mängden minskade med tre procent jämfört med året innan. Då importförbuden i Ryssland trädde i kraft i augusti 2014 minskade ostproduktionen betydligt från och med den hösten. Samtidigt ökade tillverkningen av smör och pulver. Tillverkningen av smör ökade med 11 procent till knappt 49 miljoner kilo förra året.

År 2014 tog mejerierna emot 2 289 miljoner liter mjölk.

Något mindre köttproduktion än året innan

Köttproduktionen uppgick till 384 miljoner kilo år 2014, vilket var en procent mindre än året innan. Av det producerade köttet uppgick svinkött till 49 procent, fjäderfäkött till 30 procent, nötkött till 21 procent och lammkött till under en halv procent.

Nötköttsproduktionen ökade med ett par procent

Produktionen av nötkött ökade till drygt 83 miljoner kilo, vilket är ett par procent mer än året innan. Ökningen berodde på en ökning i antalet slaktade tjurar och kvigor samt högre medelvikt.

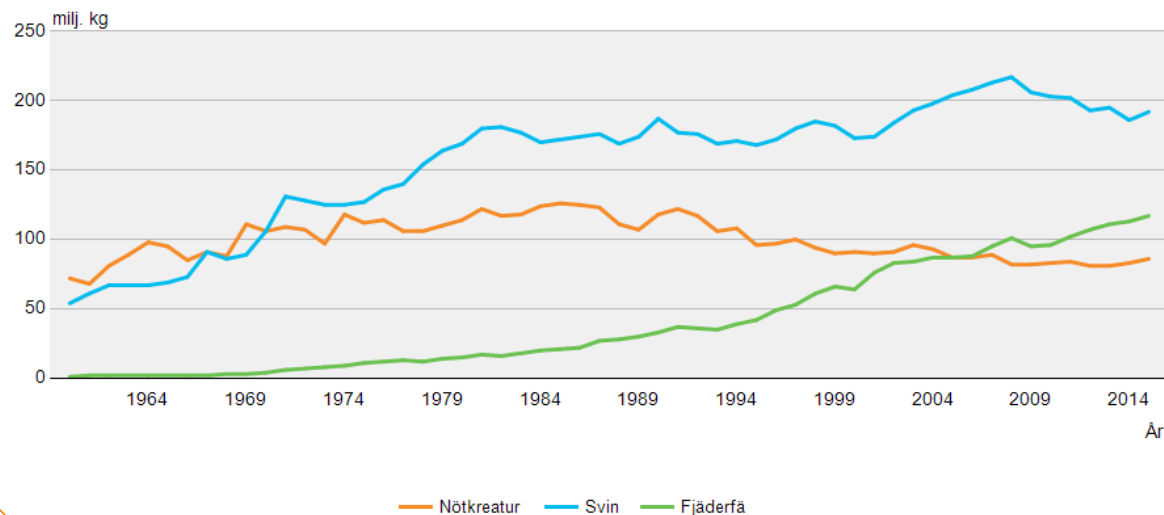
Produktionen av nötkött har minskat i och med det minskade antalet mjölkkor under de senaste tio åren. Den försvagade produktionen har motverkats av ökningen av antalet dikor. Produktionen har legat kring drygt 80 miljoner kilo under de senaste åren. I början av 2000-talet har produktionen minskat med omkring tio procent.

Nötkreaturens genomsnittliga slaktvikt ökade förra året. En tjur vägde i genomsnitt 341 kilo, en kviga 243 kilo och en ko 282 kilo.

► [Köttproduktion](#)

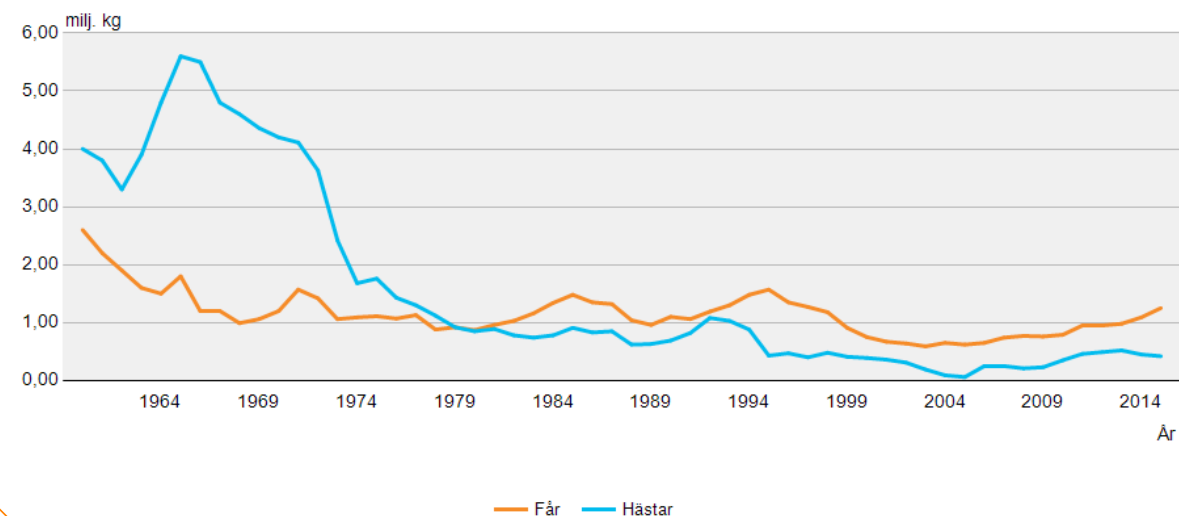
Produktionen av nöt-, svin- och fjäderfäkött 1960-2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Produktionen av lamm- och hästkött 1960-2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Nötkött produceras mest i starka mjölkproduktionsområden

Mest nötkött produceras i de starka mjölkproduktionsområdena, dvs. Norra Österbotten, Norra Savolax, Södra Österbotten och Österbotten. I dessa områden produceras 54 procent av allt nötkött i hela landet. I Södra Österbotten och Norra Österbotten producerades förra året mest nötkött på 17 år. Den klart största nötköttsproducentkommunen är Kiuruvesi, där man producerade 3,4 miljoner kilo nötkött. Därpå följer Kauhava (1,9 milj. kg) och Siikajoki (1,6 milj. kg).

Svinköttsproduktionen den lägsta på tolv år

Svinköttsproduktionen är sett till det totala produktionsvärdet den näst mest betydande produktionssektorn efter mjölkproduktionen. År 2014 uppgick produktionen av svinkött till 186 miljoner kilo. Produktionsmängden var fyra procent mindre än året innan och den lägsta på tolv år. Antalet slaktade svin minskade och köttsvinens genomsnittliga slaktvikt (89 kilo) förblev närapå den samma som året innan.

En femtedel av det producerade svinköttet kommer från tre kommuner

Något över 60 procent av svinköttet produceras på gårdar i NTM-centralernas områden i Egentliga Finland, Södra Österbotten och Österbotten. Sett till mängden har svinköttsproduktionen ökat

► Köttproduktion enligt område

mest i NTM-centralernas områden i Österbotten under de senaste tio åren. Mest svinkött produceras i Vittis, Loimaa och Ilmola. Den totala produktionsmängden i dessa tre största svinköttsproduktionskommuner uppgår till närapå en femtedel av produktionen i hela landet.

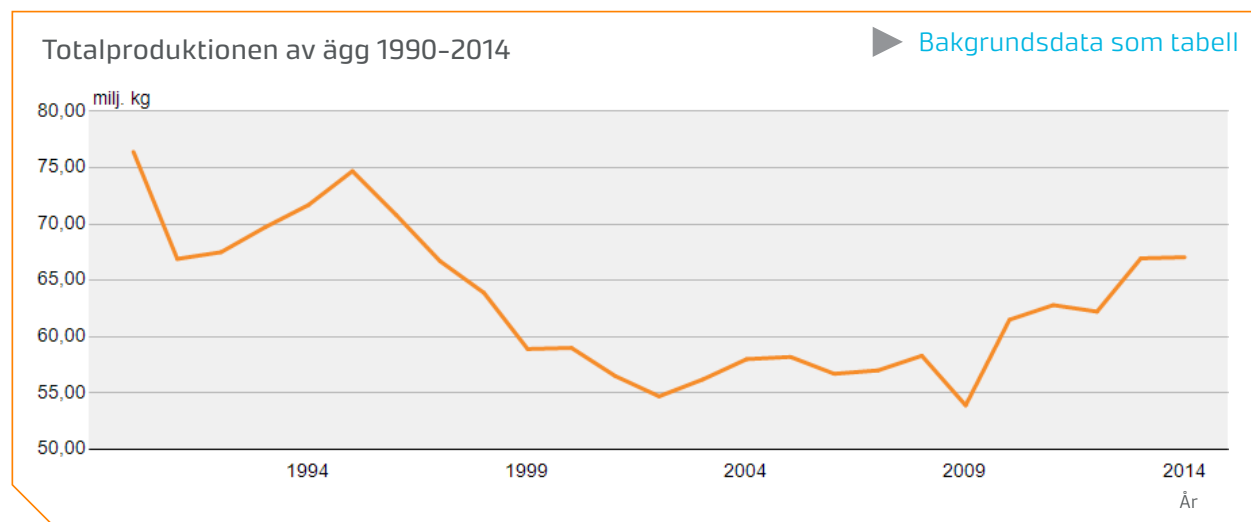
Produktionen av fjäderfäkött större än någonsin

Produktionen av fjäderfäkött ökade nu för redan fjärde året i rad och slog nytt rekord. År 2014 producerades 113 miljoner kilo fjäderfäkött, vilket är ett par procent mer än året innan. Produktionen av broilerkött ökade medan produktionen av kalkonkött sjönk. Av produktionen av

fjäderfäkött uppgår drygt 90 procent av broilerkött. I och med den ökade efterfrågan har produktionen av broilerkött ökat med 50 procent under de senaste tio åren. Produktionen av kalkonkött har på motsvarande sätt minskat med nästan lika mycket.

Produktionen av hönsägg ökade något

År 2014 producerades drygt 67 miljoner kilo hönsägg, vilket är lite mer än året innan. Produktionsmängden var den största på 2000-talet. Mer hönsägg har senast producerats år 1996. Av dessa var 93 procent ägg i A-klass som säljs i butik och sju procent ägg i B-klass. Hönsägg i B-klass uppfyller inte kvalitetskraven på ägg i

A-klassen, men används inom livsmedelsindustrin.

Mängden ägg av burhöns har minskat medan mängden ägg producerade av frigående höns inomhus och höns i ekologiska hönsgråtar har ökat under de senaste åren. Av hönsäggen producerades 62 procent av höns uppfödda i inredda burar, 33 procent av frigående höns inomhus och utomhus och fem procent i ekologiska hönsgråtar år 2014. Motsvarande siffror år 2005 var 88 procent, 10 procent och 2 procent.

Antalet nötkreatur ökade

Antalet mjölkkor, dikor, tjurar och kalvar ökade, medan antalet kvigor sjönk jämfört med året innan.

Våren 2014 uppgick antalet nötkreatur på gårdarna till 914 400 stycken, vilket var något mer än året innan. Antalet mjölkkor uppgick till drygt 285 000 stycken, vilket var en procent högre jämfört med samma tidpunkt året innan. Antalet kor ökade på nästan alla NTM-centralernas områden.

Jämfört med början av 2000-talet har antalet mjölkkor minskat med i genomsnitt 20 procent. Relativt sett har antalet kor minskat mest i Sydöstra Finland, Södra Savolax och Satakunta, med över 30 procent. Minst har antalet kor minskat i de starka mjölkproduktionsområdena i Nor-

ra Österbotten och Norra Savolax, med cirka tio procent från början av 2000-talet.

I början av maj fanns 57 790 stycken dikor på gårdarna. Antalet började öka igen efter dippen året innan. Det finns flest dikor i Norra Österbotten och Norra Savolax.

► [Produktion av hönsägg](#)

► [Antalet husdjur](#)

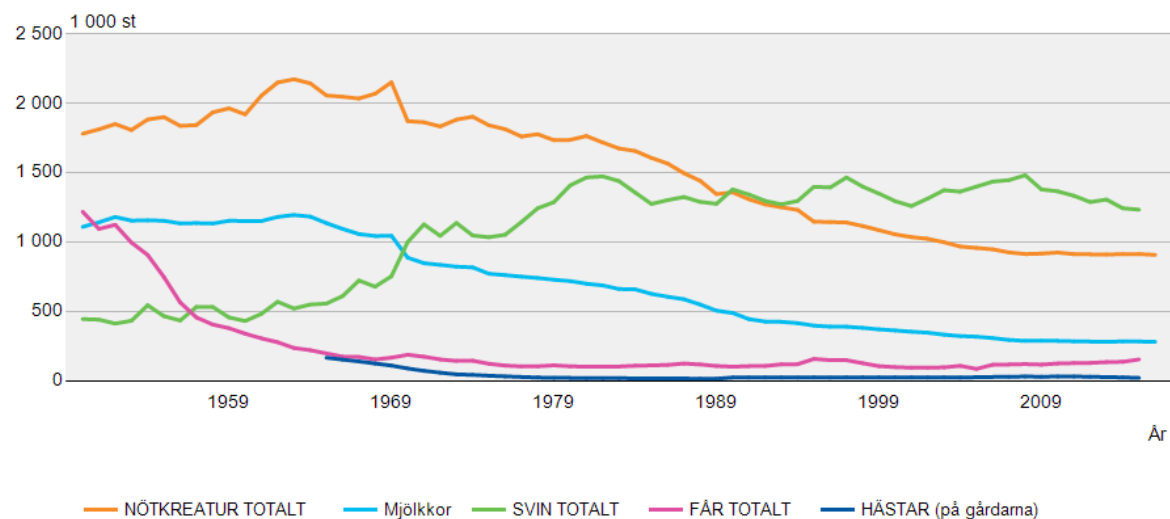
Gårdarna hade i genomsnitt 32 mjölkkor

Våren 2014 hade gårdarna i genomsnitt 32 kor. Det finns fortsättningsvis ganska många små gårdar i Finland. Knappt 40 procent av gårdarna har färre än 20 kor. I början på 2000-talet var deras andel 70 procent.

Gårdarna med fler än 100 kor har flerdubblats sedan början av 2000-talet. Förra året fanns det cirka 300 gårdar med över 100 kor.

Antalet nötkreatur, svin, lamm och hästar 1950-2015

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Antalet svin fortsätter minska

Våren 2014 fanns det totalt cirka 1,24 miljoner svin på 1 490 gårdar. Mängden minskade med fem procent jämfört med året innan. Antalet suggor minskade för sin del med fyra procent till 121 000 stycken.

Under de senaste tio åren har antalet svin minskat med åtta procent, medan antalet suggor har minskat med en tredjedel. Det minskade antalet suggor har kompenseras av en ökning i grisproduktionen, vilket lett till att antalet svin inte har sjunkit lika mycket som antalet suggor.

Under de senaste tio åren har antalet suggor minskat i alla områden. I de centrala svinköttsproduktionsområdena, Egentliga Finland, Österbotten och Södra Österbotten har minskningen varit mindre än genomsnittet. Våren 2014 fanns det fler svin på svingårdarna i Österbotten och Norra Österbotten än för tio år sedan.

Rekordantal fjäderfä

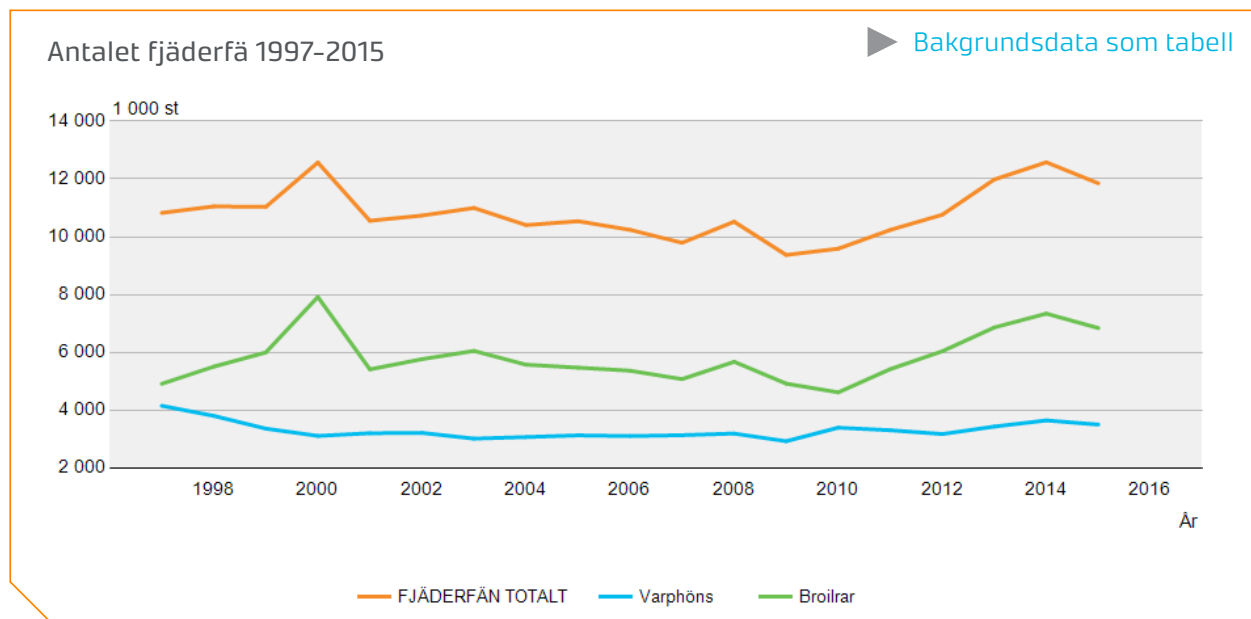
Den 1 april 2014 fanns det totalt 12,6 miljoner stycken fjäderfä på gårdarna, vilket är det största antalet någonsin. Det ökade antalet fjäderfä berodde främst på ökningen i broilerantalet. Även antalet hönor, kalkoner och övrigt fjäderfä ökade.

Antalet broilrar uppgick våren 2014 till rekordantalet 7,3 miljoner stycken på cirka 140 gårdar. Detta var en ökning på sju procent jämfört med året innan. Uppfödningen av broilrar har koncentrerats i närheten av slakterierna i Södra Österbotten, Satakunta och Egentliga Finland.

I början av april fanns det cirka 3,6 miljoner höns på gårdarna, vilket är sex procent mer än samma tidpunkt året innan. Fler höns har det senast funnits för sexton år sedan. Totalt fanns det cirka tusen gårdar med höns. Dessa gårdar innefattar gårdar med en eller flera fåglar. Det fanns dock endast cirka 160 gårdar med hönsäggsproduktion som huvudsaklig produktionsinriktning. Av hönsen finns drygt 60 procent på gårdar i Egentliga Finland. De största producentkommunerna för hönsägg var liksom året innan Loima och Laitila.

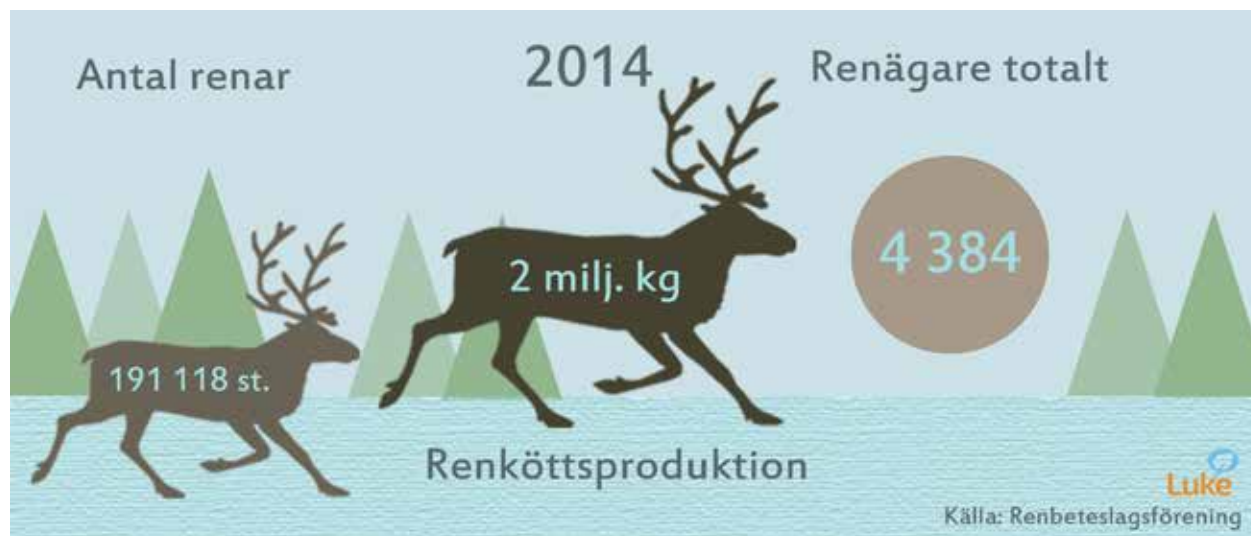
Antalet lamm det högsta på sjutton år

Antalet lamm ökade till 138 000, varav tackor uppgick till knappt 70 000 stycken. Liksom året innan fanns det lamm på cirka 1 400 gårdar. Antalet lamm har ökat under de senaste åren och antalet förra året är det högsta sedan år 1997.

Renskötseområdet är indelat i 54 renbeteslag

Ett renskötseområde är ett i lagen fastställt område där renskötsel förekommer. Det utgörs av nästan hela Lappland samt norra delarna av Norra Österbotten och Kainuu. Till ytan utgör området en dryg tredjedel av hela landet. Renskötseområdet är indelat i 54 renbeteslag. Antalet renägare uppgick år 2014 till knappt 4 400 stycken. Jord- och skogsbruksministeriet reglerar renstammen. Antalet renar avsedda att slaktas senare än det innevarande året får idag vara högst 203 700 stycken. Under renskötseåret 2014/15 uppgick antalet sådana renar till 191 100 stycken. Produktionsmängden renkött varierar årligen, främst beroende på naturförhållanden och rovdjur.

► Renbeteslagsföreningen

Ungefär hundra biodlare på heltid

Av biodlarna i Finland är över 70 procent (år 2014 cirka 2 250) medlemmar i Finlands Biodlares Förbund FBF rf. Antalet biodlare på heltid uppgick till ungefär hundra personer. Mest honung producerades i södra och mellersta Finland. För närvarande uppgår antalet honungsproducerande bikupor till något över 50 000 stycken. Mängden honung som produceras av bikuporna varierar stort bl.a. beroende på väder och ort. Den genomsnittliga honungsskörden har under längre tid uppgått till cirka 41 kilo från en kupa. Under den senaste skördeperioden var skörden bättre än under de föregående åren, i genomsnitt 55 kilo, och en totala skörden uppgick till 2,6 miljoner kilo.

► Finlands Biodlares Förbund

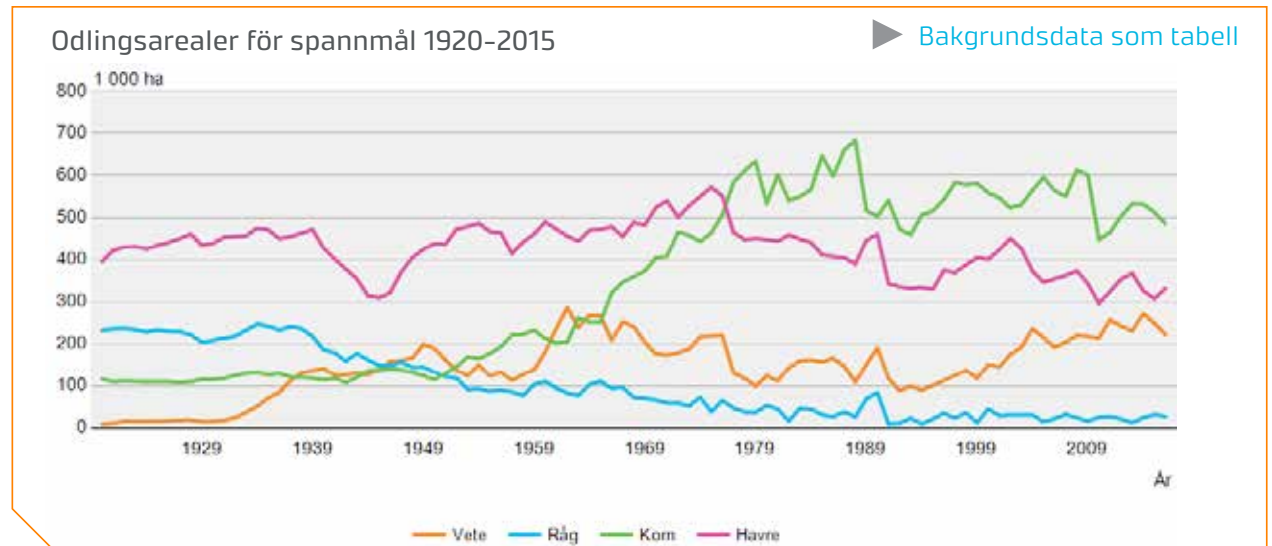
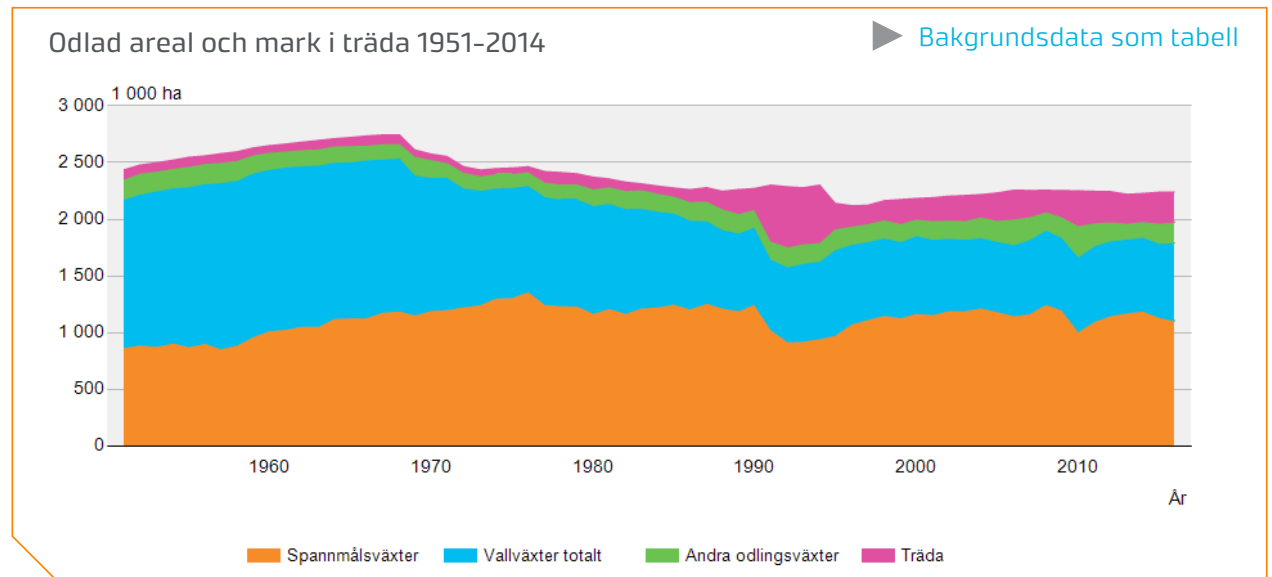
Produktion av jordbruksgrödor

Den utnyttjade jordbruksarealen uppgår i Finland till cirka 2,3 miljoner hektar. Av arealen är hälften spannmålsareal, en dryg fjärdedel gräsareal och ungefär en tiondel är i träda. På de kvarvarande sex procenten odlades år 2014 ett stort antal specialgrödor. Dessa är rybs, raps, potatis, sockerbeta, kummin, bondböna, ärtor och flera andra grödor. Under en procent av åkerarealen används för produktion av växter inom trädgårdsproduktion.

Odlingsarealen för vete blev lika stor som odlingsarealen för havre

Odlingsarealen för spannmål var år 2014 nästan 1,2 miljoner hektar. Av detta var nästan hälften korn. Odlingsarealen för vete var den näst största under de hundra år som man fört statistik, cirka 272 000 hektar. Endast år 1962 var odlingsarealen för vete större. Odlingsarealen för vete ökade till nästan samma storlek som odlingsarealen för havre.

Odlingsarealen för rybs och raps uppgick totalt till 43 500 hektar år 2014. Odlingsarealen minskade snabbt under de senaste fyra åren, till endast en fjärdedel av rekordarealen 158 000 hektar. De stora variationerna i skörden av rybs och raps beskriver väl utmaningarna förknippade med odlingen av grödorna i Finland.

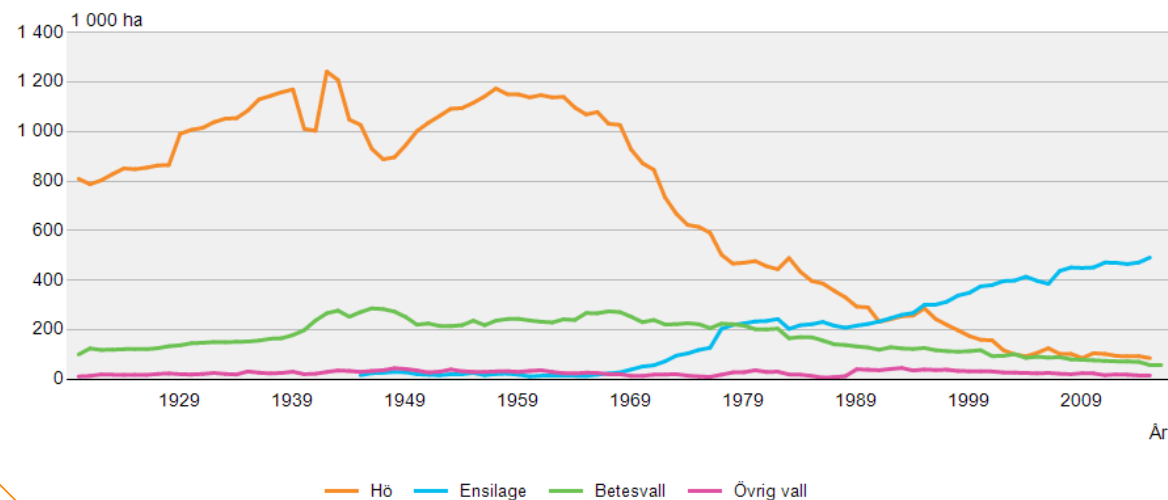
Fodergräsarealens andel en fjärdedel

Odlingsarealen för fodergräs och bete har på 2000-talet uppgått till cirka 650 000 hektar. Även om inga stora förändringar har skett har andelen ensilage ökat på bekostnad av vallhö och betesmark. Odlingsarealens andel för ensilage överskred 80 procent år 2014. Uppgifter om fodergräsarealerna och andelarna vallhö, förtorkat ensilage, färskt ensilage och grönfoder fås av gårdarna i samband med insamlingen av uppgifter om skörden.

► [Utnyttjad jordbruksareal](#)

Fodergräsarealer 1920-2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

I Salo odlades 894 hektar råg, vilket är fyra procent av odlingsarealen för råg i Finland år 2014. Övriga [odlingsarealer](#) enligt kommun i databasen.

Bild: Lukes bildarkiv

Över en miljard kilo vete

Spannmålsskörden överskred fyra miljarder kilo år 2014. Gränsen fyra miljarder kilo har överskridits i genomsnitt vartannat år på 2000-talet. Veteskörden överskred år 2014 för första gången sen man börjat för statistik över skörden i Finland en miljard kilo och var därmed något större än havreskörden.

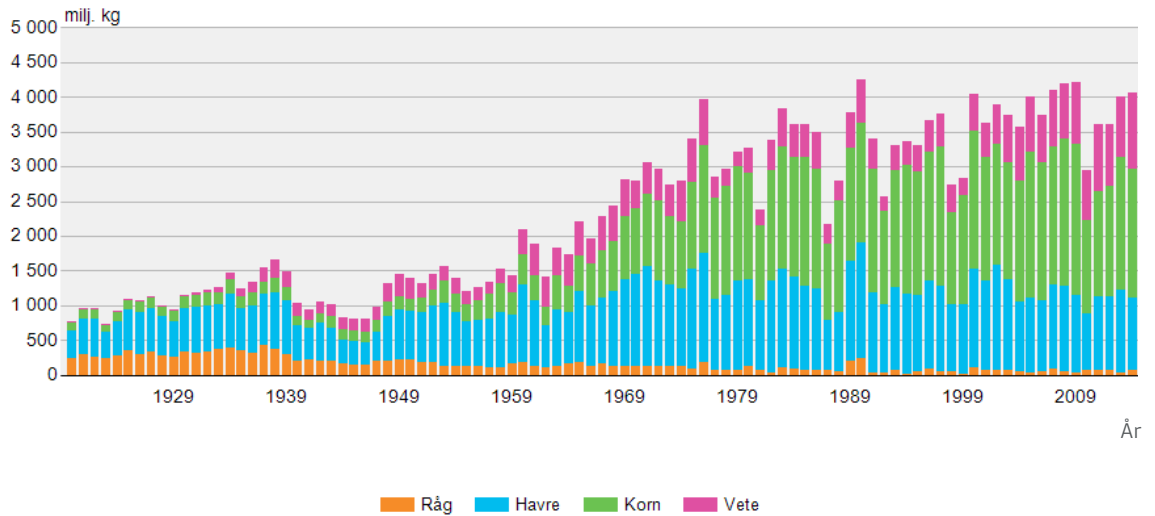
Veteproduktionen har på ett drygt årtionde ökat nästan lika kraftigt som kornproduktionen ökade från 1960-talet till 1980-talet. Då ökade kornskörden på omkring tjugo år från cirka 400 miljoner kilo till 1,6 miljarder kilo, som en följd av att behovet av foderspannmål ökade inom boskapsproduktionen.

Korn det dominerande spannmålet

Den största användargruppen för inhemskt spannmål, produktionsdjur, har gjort korn till det mest odlade sädeslaget i Finland. Relativt sett är produktionsmängden havre den som förblivit mest stabil. För hundra år sedan lämpade sig havre väl som energikälla för lantbruket som använde sig av hästarbetskraft och idag lämpar det sig väl som foder för boskap. Användningen av råg har dock begränsats till råvara för bröd under det senaste århundradet. Rågen har således förlorat sin plats bland de mest betydande sädeslagen. Rågproduktionen är endast en liten del av produktionen av övriga spannmål.

Spannmålsskörd 1920–2014

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Något minskad potatisskörd

Under de senaste tio åren har man skördat 500-750 miljoner kilo potatis. År 2014 uppgick skörden till 600 miljoner kilo. Under 2000-talet var skörden störst år 2009 och minst år 2012. Odlingssarealen har minskat något, men potatisskörden per hektar har ökat och motverkat nedgången i den totala skörden.

Potatisskörden var som störst år 1948, då man skördade tre gånger mer potatis än år 2014. Då var även odlingssarealen för potatis historiskt störst, nästan fem gånger större än år 2014.

Från vallhö till ensilage

Även inom produktionen av gräsfoder har stora förändringar skett i och med utvecklingen inom skördertekniken. Produktionen av ensilage översteg produktionen av vallhö år 1977, då skörden av ensilage ökade med en tredjedel jämfört med året innan. Sedan dess har skörden av vallhö minskat ständigt, medan skörden av ensilage har ökat.

Uppgifterna om skörden finns i statistikdatabasen [enligt NTM-central](#), där även uppgifter om skörd per hektar ingår.

► [Skördestatistik](#)

Potatisskörd 1920-2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

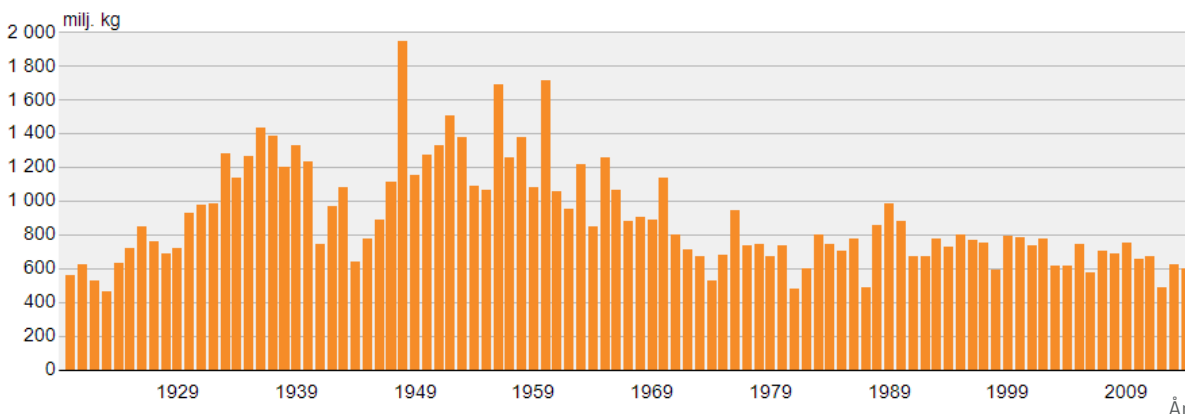

Bild: Lukes bildarkiv

Den ekologiska produktionens andel växer

Bland protein- och foderväxterna är den ekologiska produktionens andel av den totala produktionen störst. År 2014 var redan en tredjedel av blandsäden ekologiskt producerad. Ökningen av den ekologiska husdjursproduktionen återspeglas även av att den ekologiska produktionen av fodergrödor såsom vallhö, ensilgae och färskt spannmål redan utgör omkring tio procent av den totala produktionen.

Av sädeslagen är den ekologiska produktionen störst för råg. Under de senaste åren har andelen ekologiskt producerad råg uppgått till ungefär en tiondel av den totala skörden. Även vid odling av bondböna och ärtor är den ekologiska produktionens andel betydande. Den ekologiska odningens andel uppgår för dessa grödor till cirka tjugofem procent.

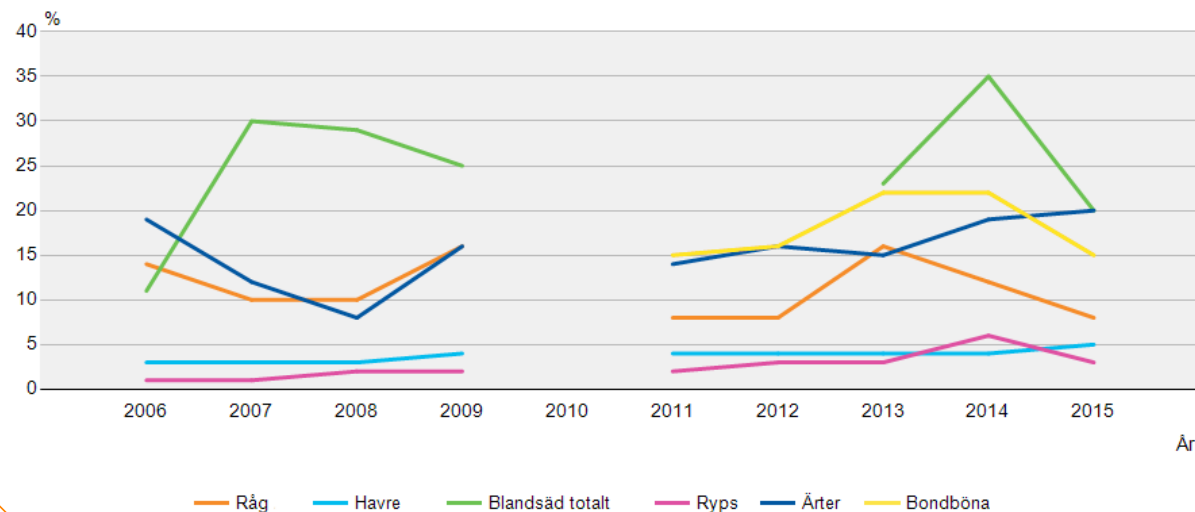
Ekologiskt havre på export

Den ekologiska odlingens andel av den totala produktionen uppgår fortfarande för de flesta gröders del till endast ett par procent. Mindre än fyra procent av produktionen av havre, vete, korn och potatis är ekologisk. Av dessa är den ekologiska produktionens andel störst för havre, eftersom man framgångsrikt exporterar finska ekologiska havregryn och ekologiskt havremjöl. Enligt Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR exporterades upp till 80 procent av ekologiska havreprodukter år 2014.

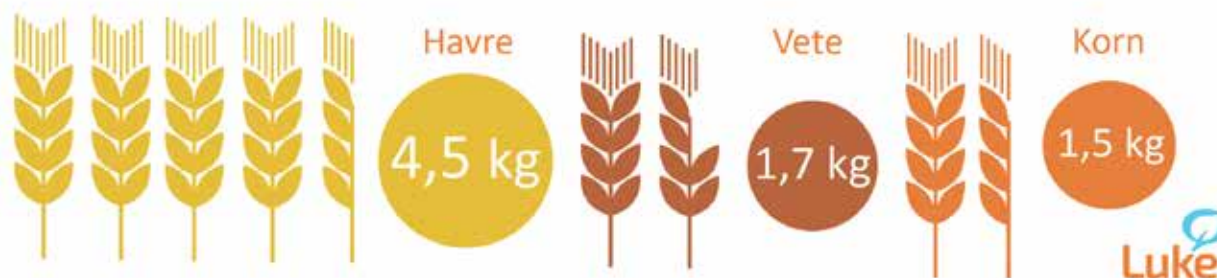
► [Statistik över den ekologiska skörden](#)

Den ekologiska produktionens andel av den totala produktionen 2006-2015

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

2014 Per ett kilo ekologisk råg producerades

Trädgårdsproduktion

År 2014 odlade 3539 företag trädgårdsprodukter för försäljning. Av dessa sysslade 2 768 företag med frilandsodling och 1 190 företag med växthusodling. Den totala arealen uppgick till 16 456 hektar, varav växthusarealen uppgick till 404 hektar.

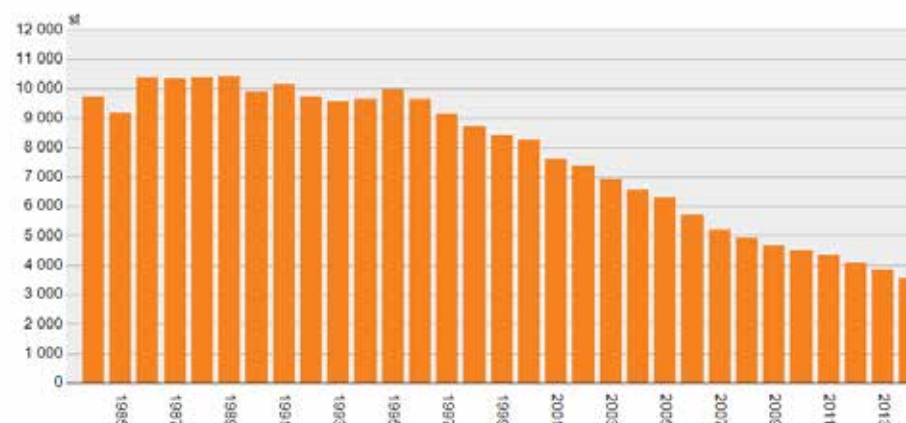
Även om antalet företag har minskat i jämn takt har arealen förblivit den samma. Ökningen i företagens storlek och effektiviseringen av produktionen har bidragit till att trädgårdsproduktionen av ätbara grödor har förblivit rätt stabil. Dock har produktionen av snittblommor i växthus så gott som helt upphört och andelen sommarblommor och lökblommor tagit över.

Gynnsam skördesäsong för frilandsgrönsaker

De gynnsamma växtförhållandena ledde till rekordskörd av morot och matlök. Skörden av frilandsgrönsakerna med störst produktionsvärde uppgick till 74 miljoner kilo för morot och 26 miljoner kilo för matlök. Sammanlagt producerades 186 miljoner kilo frilandsgrönsaker. Skörden var exceptionell, eftersom en totala skörden på 2000-talet uppgått till i genomsnitt 167 miljoner kilo. Skörden var lika god senast år 2011. Alla tiders rekord är från år 1997, då den totala skörden av grönsaker uppgick till 196 miljoner kilo. Dock var odlingsarealen 900 hektar större än år 2014.

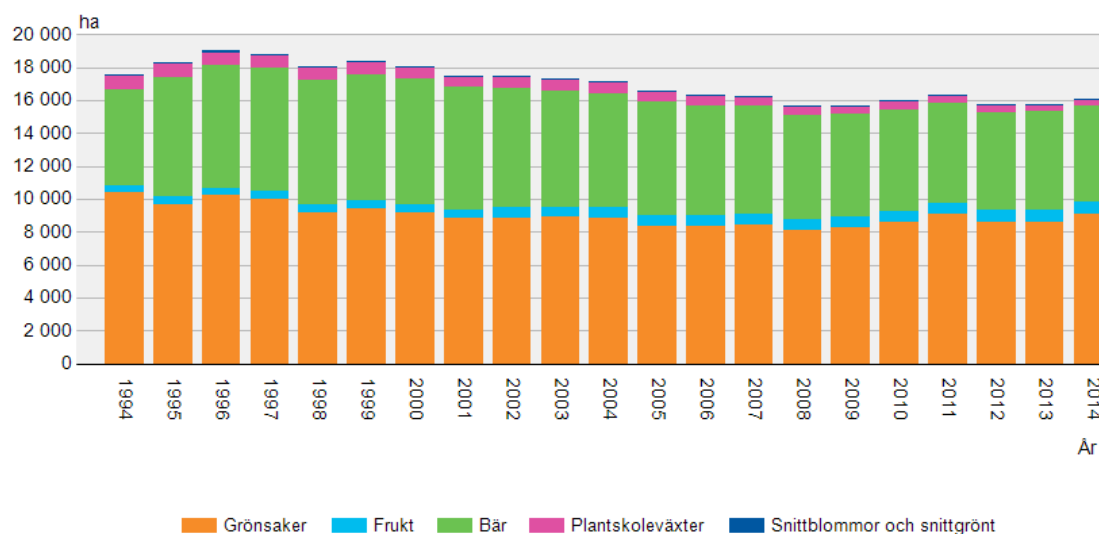
Trädgårdsföretagens antal 1984-2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

Frilandsproduktionens fördelning 1994-2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

År 2014 uppgick den totala odlingsarealen för grönsaksproduktionen till 9 142 hektar. Sett till sin odlingsarealen är trädgårdsärt den mest betydande grödan sedan flera år tillbaka (3 060 hektar). Största delen av arealen används för avtalsodling för industriell produktion av djupfrysta ärtor. De årliga förändringarna i avtalsituationen tar sig uttryck i odlingsarealerna och skörden av ärtor är i hög grad beroende av vädret. Odlingsarealen för trädgårdsärt inkluderar även färska ärtor som säljs med skal. De odlas ofta på bärgårdar för att göra utbudet av produkter mer mångsidigt.

De viktigaste områdena för produktionen av frilandsgroönsaker finns i Egentliga Finland och Satakunta, där hälften av odlingarealen för grönsaker finns och hälften av grönsaksskörden kommer ifrån.

Jordgubben etta bland bären

Bärproduktionen är störst i Östra Finland, men jämfört med grönsaker är produktionen mer jämnt fördelad i hela landet. Liksom tidigare kom nästan 30 procent av alla bär odlade i Finland från Norra Savolax. Andra viktiga områden för bärproduktionen var Egentliga Finland, Tavastland, Södra Savolax och Norra Karelen. Jordgubbe är fortsatt viktigast bär. Av den totala bärskörden på knappt 16 miljoner kilo år 2014 uppgick jordgubbens andel till 83 procent, dvs. 13 miljoner kilo. Bäråret 2014 var något sämre än året innan.

► Trädgårdsstatistik

Bild: Lukes bildarkiv

Den inhemska fruktodlingen har på grund av klimatet haft fokus på äpple och skördemängden under de senaste åren har uppgått till omkring fem miljoner kilo. På Åland som har ett gynnsamt klimat produceras 70 procent av äppelskörden i Finland och skörden är betydligt bättre än på fastlandet.

Topp tre: tomat, gurka och krukgrönsaker

Totalt producerades 83 miljoner kilo växthusgrönsaker, varav andelen tomat uppgick till 40 miljoner kilo och gurka till rekordartade 38 miljoner kilo. År 2014 var skörden den bästa någonsin. Produktionen av växthusgrönsaker är koncentrerad till Österbotten och tomatproduktionen i synnerhet till Närpes.

Ökningen i produktionen av krukgrönsaker är exceptionell i trädgårdsstatistikens historia, eftersom den varit så gott som kontinuerlig sedan man började föra statistik år 1987. År 2014 översteg gränsen 100 miljoner krukor och skörden uppgick till 108 miljoner krukor. Krukgrönsakerna utgörs främst av flera olika sorters sallat. Produktionen av krukgrönsaker är ytterst effektiv och automatiserad, eftersom man på samma belysta odlingsareal kan odla upp till åtta gånger per år med en odlingstid på omkring en månad. Produktionen av krukgrönsaker är koncentrerad till ett halvt dussin stora växthusföretag.

Viol och tulpan fortsätter i topp

Prydnadsväxter odlades av 557 växthusföretag på en areal på 127 hektar. Inom produktionen låg fokus på produktion av sommar- och lökblommor. Det fanns även några större odlare av krukväxter i Egentliga Finland och Österbotten. Produktionen av snittblommor har dock så gott som helt upphört i Finland. Av knappt 39 miljoner som-

marblommor år 2014 var 11 miljoner violer. Den klara ettan bland lökblommor var tulpan med 59 miljoner blommor.

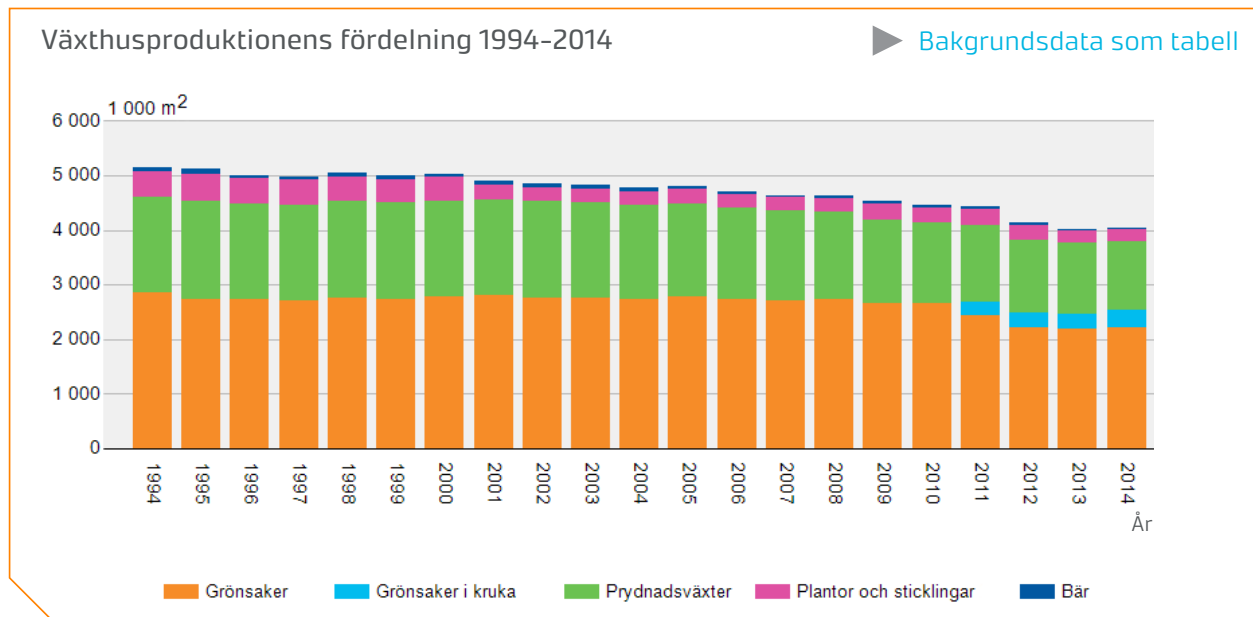
Värme av trä och ljus av el

Växthusproduktionen konsumerar mycket energi, i synnerhet vintertid då växthusen ska värmas upp och växterna behöver extra ljus. År 2014 förbrukade växthusföretagen 1 587 gigawattimmar energi (GWh). Förbrukningen minskade med 128 GWh eller sju procent jämfört med det föregående statistikåret 2011. Elförbrukningen ökade dock till 547 gigawattimmar (+14 procent).

Andelen inhemsk och förnybar energi ökar

Inom växthusproduktionen har en tydlig övergång skett från användning av olja. I allt fler företag är brännflis den viktigaste källan för värmeenergi. Parallellt används torv-, trä- och åkerbaserat bränsle.

Elektricitetens andel av växthusproduktionens energiförbrukning uppgick till en tredjedel. Den ökade användningen beror i första hand på ökad odling vintertid av grönsaker. Till exempel produktionen av grönsaker i kruk, som kräver mycket energi, ökade rentav med 25 procent under tre år.

Användning och lagring av lantbruksprodukter

Åkrarna i Finland producerar varje år cirka fyra miljarder kilo spannmål. Den största delen används av gårdarna själva som foder för produktionsdjur. Ungefär en tredjedel förädlas industriellt.

Spannmål från gårdarna till marknaderna

År 2014 köpte industrin och mellanhänder totalt 2,2 miljarder kilo spannmål av gårdarna. Mängden var nästan 0,4 miljarder kilo större än året innan tack vare den goda skörden år 2013 och 2014.

Mest köptes korn, 920 miljoner kilo. En femtedel utgjordes av malkorn, resten av foderkorn. Näst mest köptes vete, 660 miljoner kilo. Nästan hälften köptes som brödvete och resten som fodervete. Inköpen av havre var nästan lika stora som inköpen av vete, cirka 620 miljoner kilo. Inköpmängden av råg var betydligt mindre än för övriga sädeslag, 43 miljoner kilo, men dock knappt tio miljoner större än året innan.

Totalt 40 miljoner kilo rybs och raps köptes av gårdarna. Mängden har minskat under de senaste fyra åren till en fjärdedel av mängden år 2010.

Största delen av spannmålet till foderindustrin

År 2014 använde den inhemska industrin totalt 1,4 miljarder kilo spannmål, varav 620 miljoner användes för fodertillverkning och 430 miljoner kilo för livsmedel. Resten, 310 miljoner kilo, användes för tillverkningen av övriga industriella

Industrins och handelns inköp av spannmål av gårdarna 2009-2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

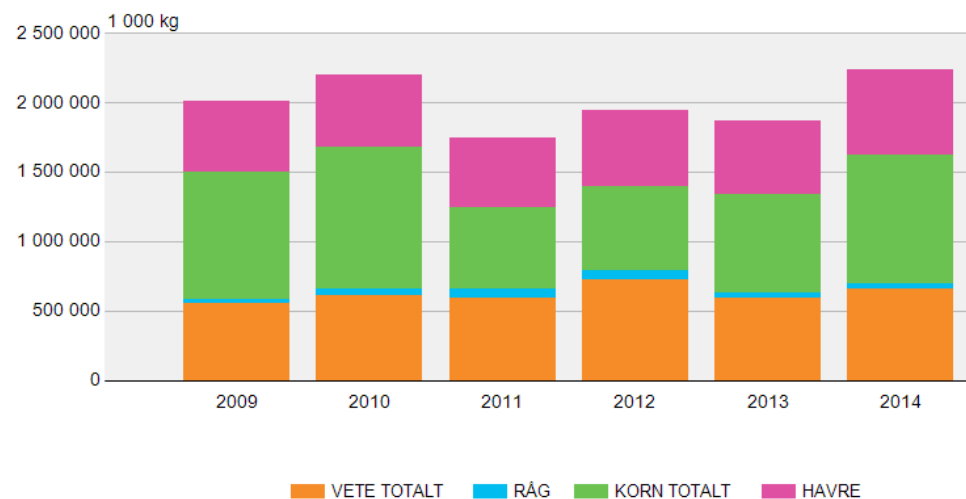

Bild: Lukes bildarkiv

produkter. Detta innefattar bland annat mältning och tillverkning av etanol, stärkelse, limpulver och entzymer.

Inom industrin användes mest korn, 560 miljoner kilo, varav nästan hälften användes för fodertillverkning. Livsmedelsanvändningen av korn var liten, 14 miljoner kilo. Såväl foder- som livsmedelsanvändningen låg på samma nivå som året innan. Den övriga användningen av korn uppgick till 300 miljoner kilo, vilket innebar en liten ökning jämfört med år 2013.

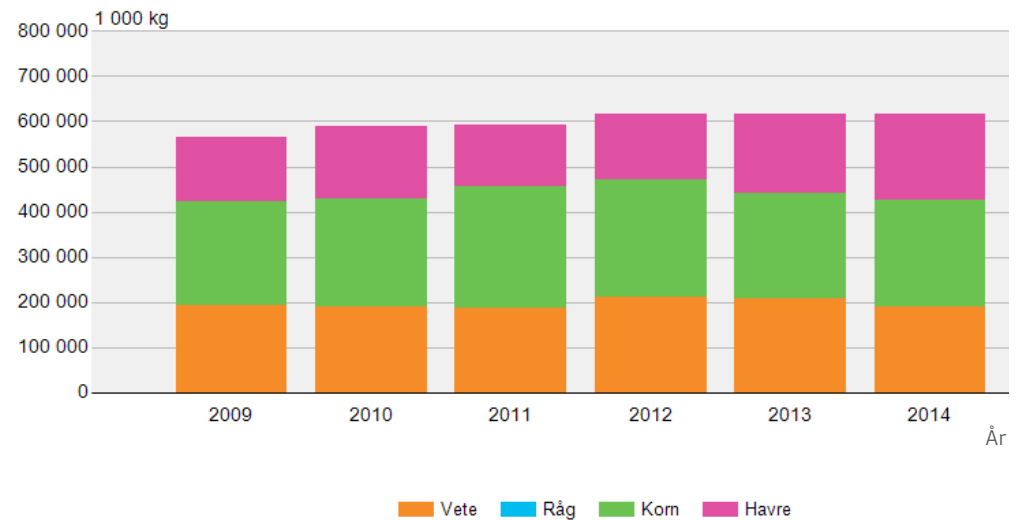
År 2014 användes 250 miljoner kilo vete för tillverkning av livsmedel (mest kvarnprodukter) och 190 miljoner kilo för foderproduktion, totalt 440 miljoner kilo. Användningen av vete var något mindre än året innan.

Den industriella användningen av havre fortsatte öka. År 2014 användes totalt 270 miljoner kilo havre. Användningen har ökat med 11 procent sedan 2013 och 27 procent sedan 2012. Största delen, 190 miljoner kilo, användes för fodertillverkning, vilket är en ökning med nästan åtta procent jämfört med året innan. Inom livsmedelstillverkningen användes 80 miljoner kilo havre, nästan 13 miljoner kilo mer än året innan.

Största delen av rågen användes inom livsmedelsindustrin. Mängden använd råg, 87 miljoner kilo, har minskat med fem miljoner kilo jämfört med 2013.

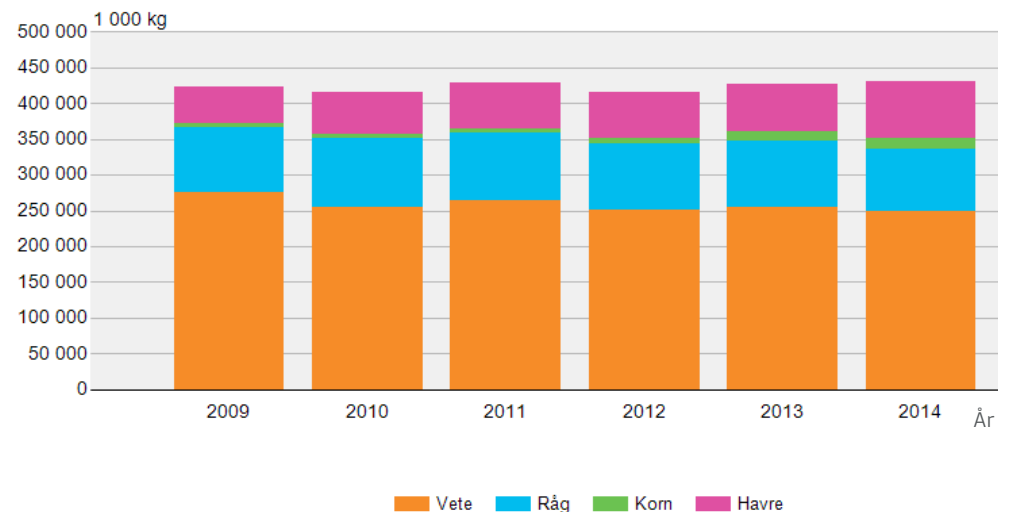
Användningen av spannmål i foderindustrin 2009-2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

Användning av spannmål i livsmedelsindustrin 2009-2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

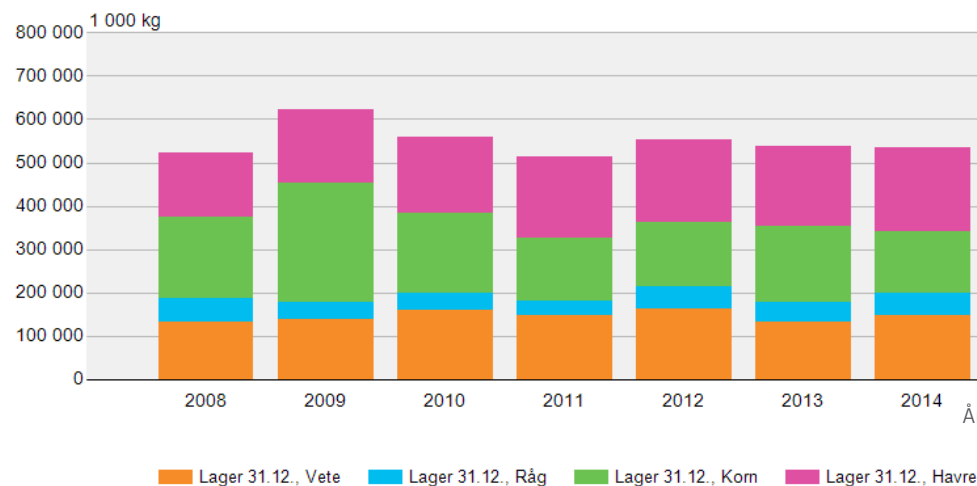
Spannmål i lager

I slutet av 2014 fanns det i industrins och handels lager totalt 535 miljoner kilo spannmål, dvs. nästan lika mycket som i slutet av 2013. I lagren fanns 193 miljoner kilo havre, 143 miljoner kilo korn, 146 miljoner kilo vete och 52 miljoner kilo råg. Totalt 10 miljoner kilo rybs och raps fanns i lagren i slutet av året.

► [Statistik över industrins och handels inköp, användning och lagring av spannmål](#)

Industrins och affärernas spannmålslager i slutet av året 2008–2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Den industriella användningen av havre har ökat med 27 procent 2012-2014.

Bild: Lukes bildarkiv

Användningen av skörden på gårdarna

Tack vare statistiken känner man väl till exakt hur det inhemska spannmål (cirka två miljarder kilo) som används inom industrin används. Av skörden år 2013 förblev ungefär två miljarder kilo i gårdarnas egen användning, varav hälften eller en miljard kilo var korn.

Största delen av spannmålet som används på gårdarna används i utfodringen av boskap. Kornets andel av det 1,3 miljarder ton spannmål som används för foder uppgår till nästan två tredjedelar. Havrets andel är klart näst störst och vetets andel ungefär hälften av havrets foderanvändning.

Resten av spannmålet som användes på gårdarna användes skördeåret 2013-2014 nästan helt till utsäde eller förvarades i lager. För odlingsarealen för spannmål på cirka 1,2 miljoner hektar behövdes cirka 300 miljoner kilo utsäde. I gårdarnas lager fanns den 1 juli 2014 cirka 300 miljoner kilo mer spannmål än året innan och den goda skörden hösten 2013 ökade spannmålet i lager på gårdarna innan den nya skörden.

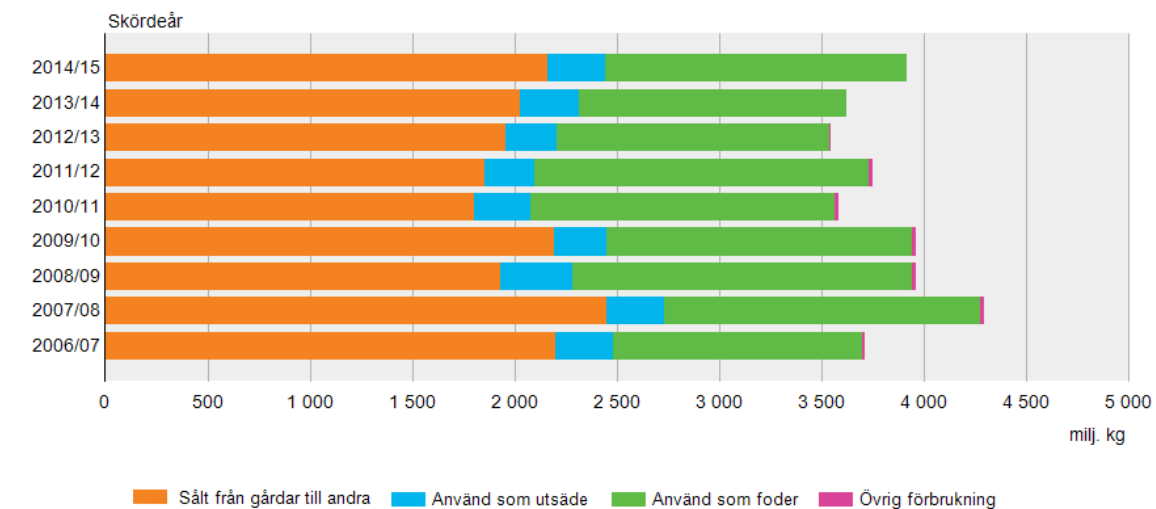
Råg används nästan inte alls av gårdarna själva utan hamnar på marknaden.

► [Användning enligt sädesslag i databasen](#)

► [Användningen av skörden på gårdarna](#)

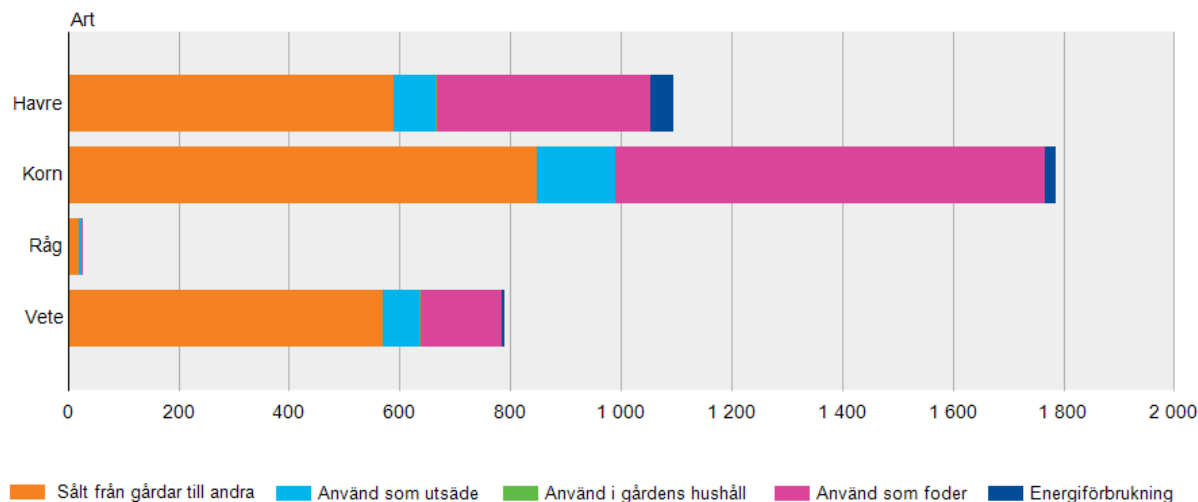
Användning av spannmål på gårdarna enligt skördeår 2006/07-2014/15 (milj.kg)

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Användning av spannmål på gårdarna 2013-2014 (milj.kg)

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Spannmålsbalansen samlar uppgifter om användningen av skörden

Spannmålsbalansen sammanställer all tillgänglig information om användningen av spannmåls-skörden under skördeåret. Avsikten med spannmålsbalansen är att samla samtliga användningssätt och lager- och exportuppgifter i samma tabell. Eftersom den årliga inhemska spannmålsanvändningen förblir rätt stabil, är det möjligt att uppskatta den framtida användningen av spannmål utgående från tidigare år redan baserat på de första uppskattningarna av skörden.

► Spannmålsbalans

14
procent
av spannmålet
används som
människoföda.

Under det senaste årtiondet har man i Finland använt lite på tre miljarder kilo spannmål. Produktionen av de fyra huvudsädeslagen har varierat mellan 2,9 och 4,2 miljarder kilo, vilket innebär att man även kunnat exportera spannmål. Störst har exporten varit av havre, under de senaste tio åren årligen något över 300 miljoner kilo. Råg är för sin del ett sädeslag som regelbundet importeras till Finland, i genomsnitt 50 miljoner kilo per år.

Den största delen, ungefär två tredjedelar, av spannmålsskörden används för att utfodra boskap. Av spannmålet som används för foder kommer en tredjedel tillbaka till gårdarna via foderindustrin. Korn används mest direkt som foder av gårdarna, medan spannmålet som går till foderindustrin fördelas ganska jämnt mellan korn, vete och havre. Endast cirka en sjundedel av spannmålet används direkt i livsmedel.

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Producentpriser för lantbruksprodukter

Producentpriserna för nästan alla lantbruksprodukter var 2014 lägre än året innan. Producentpriset för lammkött var dock ett undantag, eftersom dess genomsnittliga pris var högre än året innan.

Producentpriset för mjölk sjönk

För medelhaltig mjölk fick mjölkproducenterna 45,60 cent per liter år 2014, dvs. drygt tre procent mindre än året innan. Vid kalkyleringen av priset beaktas mjölkens redovisningspris och årliga tillskott som betalas efter slutet av kalenderåret.

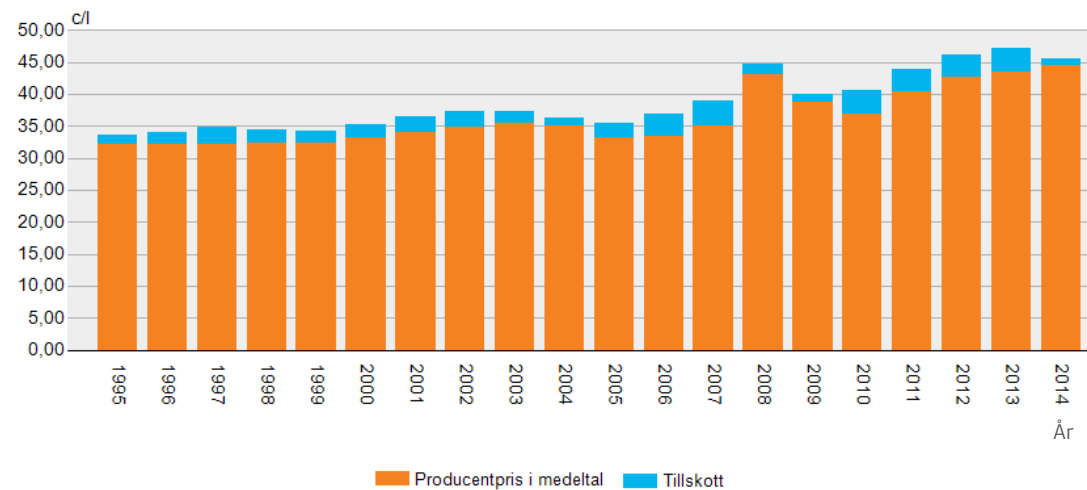
Producentpriset för mjölk steg från år 2009 till 2013, men började sjunka i mitten av 2014 då exportmarknaderna försvagades. År 2014 utbetalades även lägre tillskott till mjölkproducenterna, priset har fortsatt sjunka år 2015.

Högre producentpris endast för lammkött

De genomsnittliga producentpriserna för kött har stigit i rätt jämn takt sedan 2010, men år 2014 började priserna sjunka med undantag för priset för lammkött. För svinkött, som utgör hälften av köttproduktionen som helhet, betalades år 2014 i genomsnitt 1,58 euro per kilo, dvs. nio procent mindre än året innan. Det genomsnittliga producentpriset för nötkött var 3,03 euro per kilo, dvs. två procent mindre än året innan. Det genomsnittliga producentpriset för fjäderfäkött

Producentpriser för mjölk enligt år

▶ Bakgrundsdata som tabell

var 1,48 euro per kilo, dvs. fyra procent mindre än året innan. Det genomsnittliga producentpriset för lammkött var 3,48 euro per kilo, dvs. sex procent mer än året innan.

Hönsäggens producentpriser sjönk

Producenterna fick i genomsnitt 1,00 euro per kilo för hönsägg (A- och B-klass i genomsnitt) år 2014, dvs. 15 procent mindre än året innan. Innan detta under åren 2010–2013 steg producentpriset från 0,87 euro till 1,17 euro per kilo.

Man betalade mer för ägg från frigående höns än ägg från burhöns: 1,05 euro per kilo för ägg från

Bild: Lukes bildarkiv

frigående höns och 0,95 euro per kilo för ägg från burhöns. Producentpriset för ekologiska hönsägg var 2,46 euro per kilo, vilket var 12 procent mindre än året innan. Producentpriset för ekologiska hönsägg sjönk för andra året i rad.

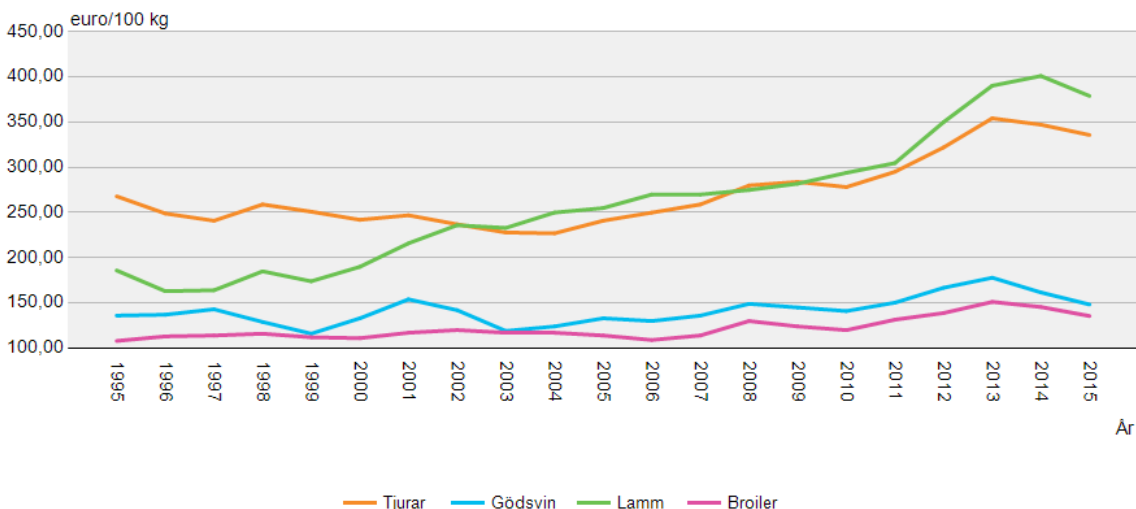
Producentpriserna för spannmål sjönk med 20 procent

År 2014 fick odlarna 167 euro per ton som baspris för brödvete, dvs. 17 procent mindre än året innan. Priset på råg var 197 euro per ton, dvs. 10 procent mindre än året innan. Genomsnittsproducentpriserna på både vete och råg som är traditionella brödsädeslag steg under de fyra föregående åren, men började sjunka år 2014. I början av 2015 har det genomsnittliga medelpriset på råg fortsatt sjunka, men priset på brödvete har stigit.

Basproducentpriset för foderkorn var i genomsnitt 133 euro per ton år 2014 och 159 euro per ton för maltkorn, dvs. 24 procent mindre än året innan. Det genomsnittliga baspriset på havre var 126 euro per ton, dvs. 25 procent mindre än året innan. Priset på foderspannmål började sjunka redan år 2013. Vid en månatlig granskning började genomsnittspriset på foderkorn stiga i slutet av 2014 och har fortsatt stiga i början av 2015. Även det genomsnittliga månadspriset på havre steg i slutet av 2014, men nådde sin topp i början av 2015.

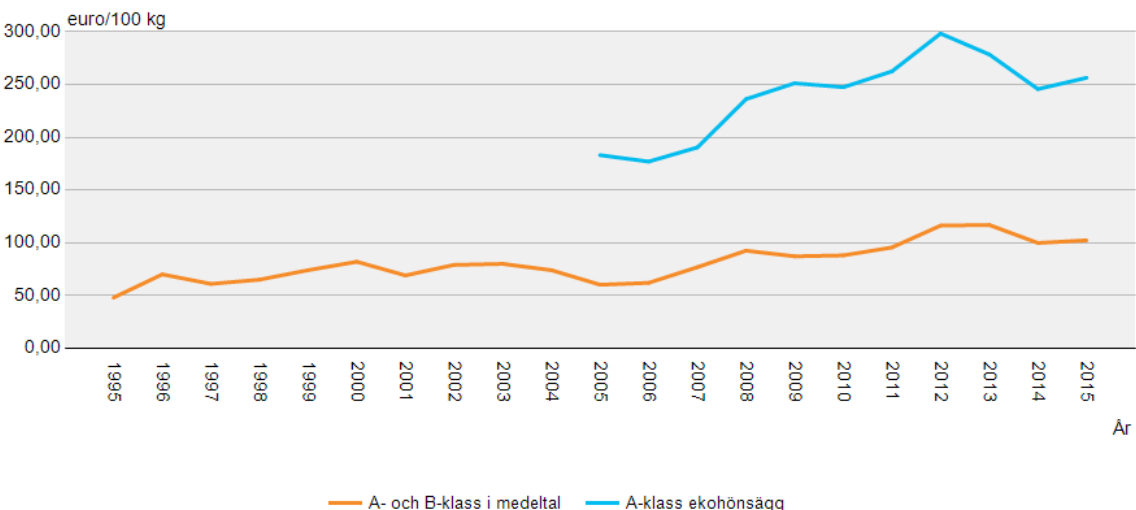
Producentpriser för kött enligt år (euro/100 kg)

[Bakgrundsdata som tabell](#)

Producentpriser för hönsägg enligt år (euro/100 kg)

[Bakgrundsdata som tabell](#)

Det genomsnittliga baspriset för rybs och raps år 2014 var 362 euro per ton, dvs. 12 procent mindre än året innan.

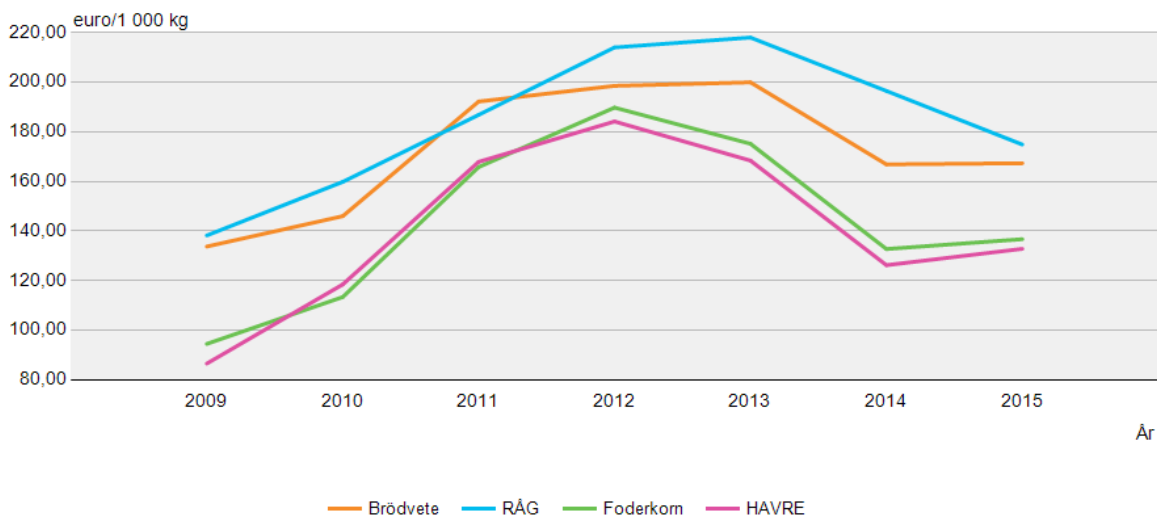
Producentpriset för matpotatis var år 2014 i genomsnitt 0,15 euro per kilo, dvs. 0,09 lägre än året innan. År 2013 var priset på matpotatis det högsta på fem år. Genomsnittspriset på tidig potatis år 2014 var 0,46 euro per kilo, dvs. 0,10 euro mer än året innan.

Producentpriset utgår från förfrågningar

Producentpriset är det pris som odlaren får för lantbruksprodukten utan mervärdesskatt. Uppgifterna om producentpriserna utgår från uppgifterna från de första inköparna, dvs. mejerierna, slakterierna, lantbrukshandeln, spannmålsindustrin samt ägg- och potatispackerierna. Uppgifterna samlas in månatligen och finns på [statistikens webbplats](#).

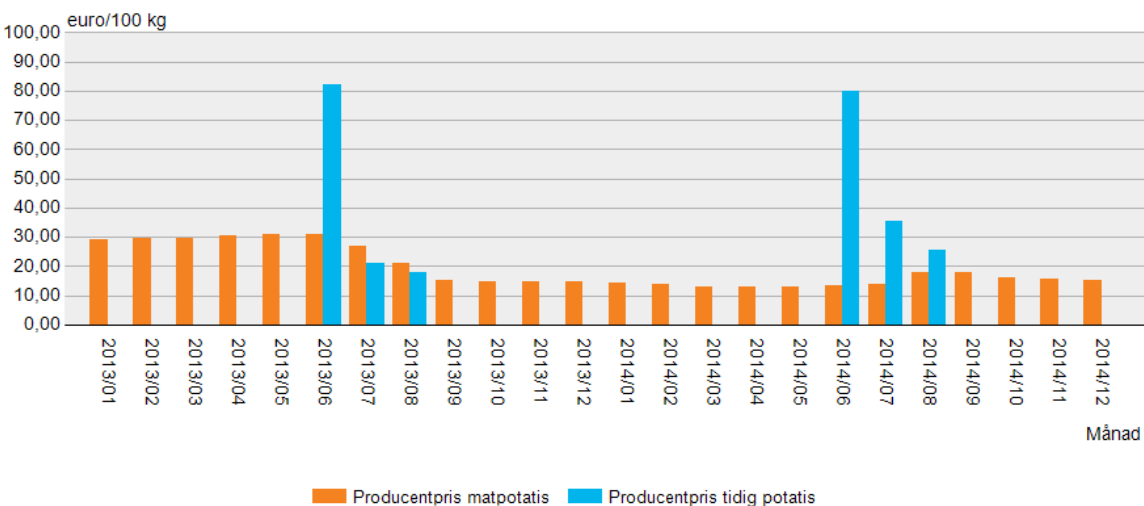
Producentpriser för spannmål enligt år (euro/1000 kg)

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Producentpriser för matpotatis enligt månad

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Näringsbalans

I Finland konsumeras mest flytande mjölkprodukter av alla livsmedel. År 2014 uppgick konsumtionen till i genomsnitt 180 kilo per person, vilket är ett par procent mindre än året innan. Mjölkens andel av detta överskrider 70 procent,

Lättmjölk populärast

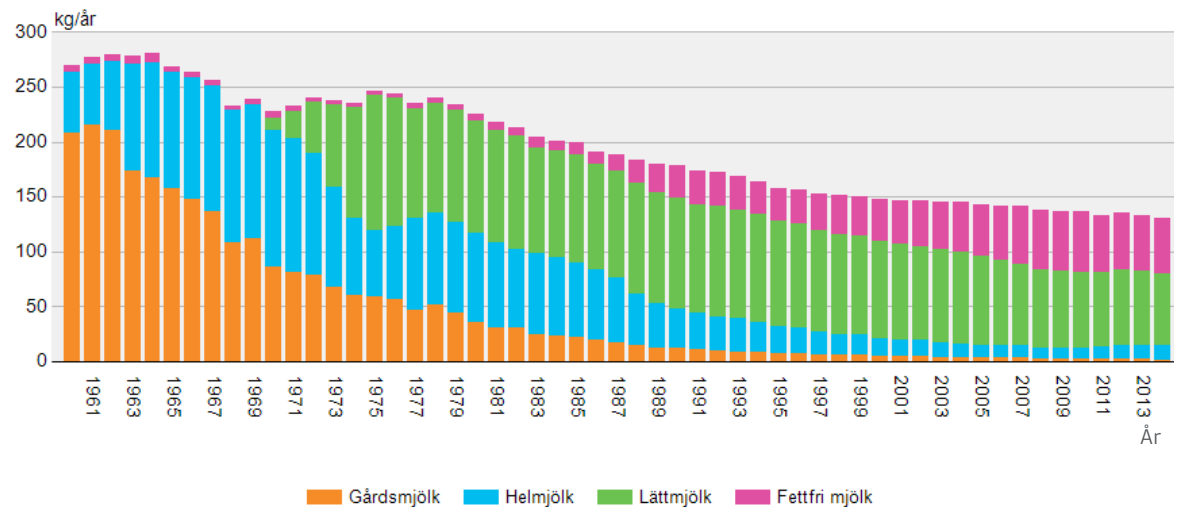
Ungefär hälften av mjölken som konsumeras är lättmjölk, 40 procent är fettfri och omkring tio procent helmjölk. Konsumtionen av helmjölk minskade något förra året efter att ha ökat under flera år. Även konsumtionen av fettfri mjölk minskade något jämfört med föregående år. Den populäraste mjölkprodukten är yoghurt, som konsumeras lite på 20 kilo per år och person. Dess förbrukning har dock under de senaste åren börjat sjunka, bland annat på grund av den ökade populariteten hos övriga mjölkbaseade färska produkter, såsom smaksatt kvarg.

Inga större förändringar i konsumtionen av spannmål

Den totala förbrukningen av spannmål har legat på cirka 80 kilo under redan flera års tid. Över hälften av detta utgörs av vete, vars konsumtion under de senaste åren uppgått till i genomsnitt 46 kilo. Konsumtionen av råg var 15 kilo år 2014, vilket innebar en minskning på knappt ett kilo jämfört med året innan. Konsumtionen av havre ökade för sin del med ett kilo till cirka sex och ett halvt kilo. Konsumtionen av ris har förbli-

Mjölkkonsumtion per person 1960–2014

[Bakgrundsdata som tabell](#)

vit ganska jämn på drygt fem kilo, men nu kunde man se en liten minskning jämfört med föregående år.

Mindre svinkött och mera ägg konsumerades

Köttkonsumtionen uppgick år 2014 till i genomsnitt till 77 kilo per person, då man även inkluderar vilt och inre organ. Nästan hälften utgjordes av svinkött, vars konsumtion minskade med omkring tre procent jämfört med året innan. Konsumtionen av fjäderfäkött fortsatte dock att öka

liksom åren innan. Ökningen var 0,6 kilo. Även konsumtionen av nötkött visade en liten ökning.

Vi åt lite under 11 kilo ägg per person. Konsumtionen ökade fortfarande något - ökningen var knappt två procent jämfört med föregående år. Smörkonsumtionen sjönk till samma nivå som för ett par år sedan, den stannade således på cirka fyra kilo. Ostkonsumtionen ökade till cirka 25 kilo per person.

Förändringar i konsumtionen under de senaste decennierna

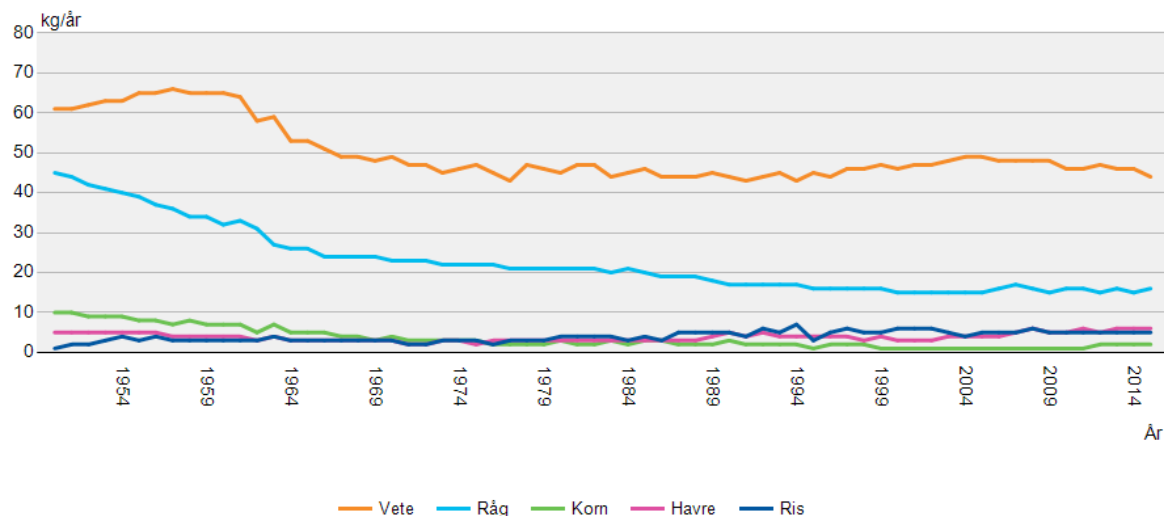
Med hjälp av näringsbalansen har man statistikfört konsumtionen av livsmedel ända sedan 1950-talet. Konsumtionen har under denna tid genomgått stora förändringar. Exempelvis överskred rågkonsumtionen i början av 1950-talet en tredjedel av allt spannmål som används i livsmedel, 120 kilo, och vetets andel av ungefär hälften. Idag konsumeras i genomsnitt 80 kilo spannmål per år. Över hälften utgörs av vete, men råg endast en femtedel.

Köttkonsumtionen har för sin del ökat från 30 kilo till 77 kilo. Av mjölkprodukterna har konsumtionen av mjölk minskat till en tredjedel, till knappt 130 liter jämfört med början av 1950-talet. Ostkonsumtionen uppgick för över sextio år sedan till endast i genomsnitt tre kilo per år. Idag uppgår konsumtionen till omkring 25 kilo. Smörkonsumtionen uppgick då till 15 kilo, idag endast till omkring fyra kilo. Konsumtionen av potatis har sjunkit till nästan en tredjedel av konsumtionen för sextio år sedan. I början av 1950-talet åt man mer potatis än spannmål, 140 kilo per person. Idag uppgår dess användning till endast cirka 60 kilo per år.

► [Näringsbalans](#)

Konsumtion av spannmål per person 1950–2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

► [Köttkonsumtion 1950–2014](#)

2014 finländarna åt i genomsnitt 77 kg kött, varav

Skogsstatistik

Bild: Erkki Oksanen/Luke

Skogsstatistiken år 2014

Resultaten av den elfte riksskogstaxeringen är färdiga

Skogsbruksmarken utgör 86 procent, eller 26,2 miljoner hektar, av markarealen i Finland. Största delen, 20,3 miljoner hektar, är skogsmark som i huvudsak används för virkesproduktion. Trädbeståndets totala volym uppgår till 2,4 miljarder kubikmeter och den årliga totala tillväxten till 105,5 miljoner kubikmeter. Avgången har de senaste åren uppgått till 72 procent av tillväxten hos skogarna som används för virkesproduktion.

685 000 privatpersoner ägare av skog

I slutet av år 2013 ägde privatpersoner 376 000 skogsfastighetshelheter (areal minst en hektar), vars genomsnittliga areal uppgick till cirka 28 hektar. Antalet skogsägare uppgick dock till 685 000 personer, eftersom en och samma skogsfastighetshelhet vanligtvis har flera ägare. Skogsfastighetshelheterna som innehas av övriga skogsägargrupper uppgick till 7 500 stycken.

Målen för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten har inte uppnåtts

År 2014 användes totalt 302 miljoner euro för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten, vilket reellt var lika mycket som året innan. Största delen, 216 miljoner euro, användes i privata skogar. Största delen av all finansiering gick till plantskogs-skötsel. Man lyckades dock inte uppnå de centrala årliga målen för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten i det nationella skogsprogrammet år 2015 för nästan alla arbetslag.

Virkeshandeln krympte

Kännetecknande för virkeshandeln av industrivirke år 2014 var en rätt så stabil prisnivå och minskade inköpsmängder. Rot- och leveranspriserna för virke inköpt från privata skogar låg reellt på nästan samma nivå som året innan. Jämfört med den genomsnittliga prisnivån under de tio föregående åren var prisnivån för båda handelsformen dock åtta procent lägre. Virkeshandeln, 34,0 miljoner kubikmeter, minskade med åtta procent jämfört med året innan.

Ny statistik för virkeshandeln av energived

Naturresursinstitutet inledde statistikföring av handeln av energived år 2014. Statistiken innefattar uppgifter om pris och mängder för energived som köpts in som råvara för skogsflis av värme- och kraftverk.

Avverkningar och avgång av slog nytt rekord

Råvirket som avverkades för skogsindustrin, 55,9 miljoner kubikmeter, var år 2014 på rekordnivå liksom året innan. Innan detta har man avverkat lika mycket råvirke endast år 2007, då mängden uppgick till 57,7 miljoner kubikmeter. Avverkningarna i privatskogarna uppgick år 2014 till 80 procent av det totala avverkade industrivirket. I och med de ökade avverkningar slogs även nytt rekord i virkesuttaget och virkesförrådets avgång.

Rotprisinkomsterna på samma nivå som året innan

År 2014 fick skogsägarna totalt 1,92 miljarder euro i bruttorotprisinkomster, vilket reellt var lika mycket som året innan. Största delen av rotprisinkomsterna, 84 procent eller 1,62 miljarder euro, kom från privata skogar. Inkomsterna från statens och skogsindustrins skogar uppgick till 0,30 miljarder euro. Inkomsterna från privata skogar ökade reellt med en procent, men var tre procent lägre än genomsnittet under de föregående tio åren.

Cellulosaindustrin den största användaren av råvirke

Förbrukningen av råvirke uppgick 2014 till 73,4 miljoner fast kubikmeter, lika mycket som året innan. Nästan 90 procent användes för tillverkningen av skogsindustriprodukter och resten förbrukades inom energiproduktionen som brännved i småhus och som skogsflis i värme- och kraftverk. 46 procent av råvirket i skogsindustrin förbrukades inom cellulosaindustrin och 37 procent inom sågverksindustrin. Mängden skogsflis som används i värme- och kraftverk som hittills varit på nästan ständig uppgång minskade till 7,5 miljoner kubikmeter.

Papper är den främsta exportprodukten för skogsindustrin

Exporten av skogsindustriprodukter uppgick år 2014 till ett värde av totalt 11,2 miljarder euro. Exporten ökade reellt med en procent jämfört med året innan, men var 12 procent lägre än genomsnittet under de föregående tio åren. Skogsindustrins andel av den totala varuexporten från Finland uppgick till en femtedel. Den viktigaste enskilda produktgruppen, papper, utgjorde 40 procent av det totala värdet på skogsindustrins export. Träimporten krympte till 10,2 miljoner kubikmeter jämfört med året innan. Största delen av virket som importerades var björkmassaved och flis. Av det importerade virket härstammade 80 procent från Ryssland. Importens andel av den totala anskaffningen av skogsindustrins råvirke uppgick till en sjättedel, då den som bäst uppgått till närapå 30 procent.

Privatskogsbrukets rörelseresultat krympte något

Privatskogsbrukets reella rörelseresultat uppgick till 1,41 miljarder euro år 2014, vilket motsvarade 105 euro per hektar skogsmark. Jämfört med året innan krympte rörelseresultatet med endast 1,5 procent. Den reella investeringsavkastningen från timmerproduktionen i privata skogar uppgick till 2,3 procent. Avkastningen var 2,4 procentenheter mindre än året innan.

Skogsresurser

Uppgifterna om skogsresurserna i Finland grundar sig på riksskogstaxeringarna (RST) som verkställs av Naturresursinstitutet och som utförts sedan 1920-talet. Vid taxeringarna samlar man in information om skogarnas arealer, trädbestånd och tillväxt samt skogarnas välmående och biologiska mångfald. De senaste uppgifterna baserar sig på den elfte riksskogstaxeringen (RST11), vars fältarbete utfördes mellan år 2009 och år 2013. Riksskogstaxeringen är inte en del av Naturresursinstitutets Statistiktjänster, men är en väsentlig del av den nationella skogsstatistiken.

Skogsbruksmarken är indelad i fyra klasser

Finlands markareal indelas i fyra klasser beroende på användningssyfte. Skogsbruksmark är mark som inte har något annat huvudsakligt användningssyfte, dvs. som inte exempelvis är lantbruksmark eller bebyggd mark. I skogsbruksmark inkluderas såväl mark som är tillgänglig för virkesproduktion som områden som på grund av skydd (enligt lag, planläggning eller ägarens beslut) inte får användas i skogsekonomiskt syfte.

Skogsbruksmark delas in enligt virkesproduktionsförmåga i skogsmark, tvinmark och impediment. Dessutom inkluderar skogsbruksmark övrig skogsbruksmark, dvs. områden såsom skogsvägar och permanenta lager för virke. Skogsbruk

utövas i huvudsak på skogsmark och till viss del även på mindre fruktsam tvinmark. Vid riksskogstaxeringen utgår man i uppgifterna om trädbeståndets volym och tillväxt från skogs- och tvinmark. Impediment är områden som nästan helt eller helt saknar trädbestånd.

Största delen av markarealen är skog

Skogsbruksmarken täcker 86 procent, 26,2 miljoner hektar, av Finlands markareal (30,4 miljoner ha). Största delen, 20,3 miljoner hektar, är skogsmark. Andelen tvinmark uppgår till 2,4 miljoner hektar, impediment till 3,2 miljoner hektar och övrig skogsbruksmark till 0,2 miljoner hektar. I Södra Finland uppgår skogsbruksmarken till totalt 12,0 miljoner hektar (78 procent av den to-

tala markarealen) och i Norra Finland (Norra Östernbotten, Kainuu och Lappland) till 14,2 miljoner hektar (95 procent av den totala markarealen).

Skogsbruk utövas i huvudsak på skogsmark, varav över 90 procent, cirka 18,4 miljoner hektar, är tillgängligt för virkesproduktion. I Södra Finland uppgår andelen skogsmark tillgänglig för virkesproduktion till 10,8 miljoner hektar, vilket utgör 97 procent av skogsmarkens totala areal. I Norra Finland är motsvarande areal 7,6 miljoner hektar, vilket utgör 83 procent av skogsmarkens totala areal. Största delen av skyddad områden som inte får användas för virkesproduktion finns i Norra Finland.

Torvmarkernas andel av skogs- och tvinmarken samt impedimenten utgör 34 procent (8,8 miljoner ha). Av dessa klassificeras 58 procent som myrar, 24 procent som skär och 17 procent som trädlösa mossar. I Södra Finland täcker torvmarkerna 25 procent av skogsbruksmarken och i Norra Finland 41 procent. Den totala arealen för dikade torvmarker är 4,6 miljoner hektar. Arealen för dikade moar, varav en del ursprungligen är torvmark, uppgår till 1,3 miljoner hektar.

Största delen av myrar och skär i Södra Finland är dikad. Med dikning har torvmarker i tvinmark och impediment omvandlats till skogsmark eller man har förbättrat tillväxtförhållandena för trädbeståndet i torvmarker på skogsmark. Idag har man i praktiken uppgjort med nydikning av torvmarker och sköter de dikade områdena med iståndsättningsdikning. Torvmarskogarnas betydelse för skogsbruket kommer att öka i framtiden, eftersom de dikade områdenas andel av avverkningsmöjligheterna i Finlands skogar beräknas öka med cirka en femtedel under de kommande tjugo åren.

Hälften av trädbeståndet är tall

Trädbeståndets volym på skogs- och tvinmark uppgår till 2 356 miljoner kubikmeter. Volymen har ökat med nästan 60 procent sedan 1970-talet, eftersom tillväxten hos trädbeståndet har ökat klart mer än avverkningarna. Av trädbeståndets volym finns 90 procent, 2 123 miljner kubikmeter, på skogsmark som är tillgänglig för virkesproduktion. 1 806 miljoner kubikmeter av trädbeståndet växer på moar och 551 miljoner kubikmeter på torvmarker.

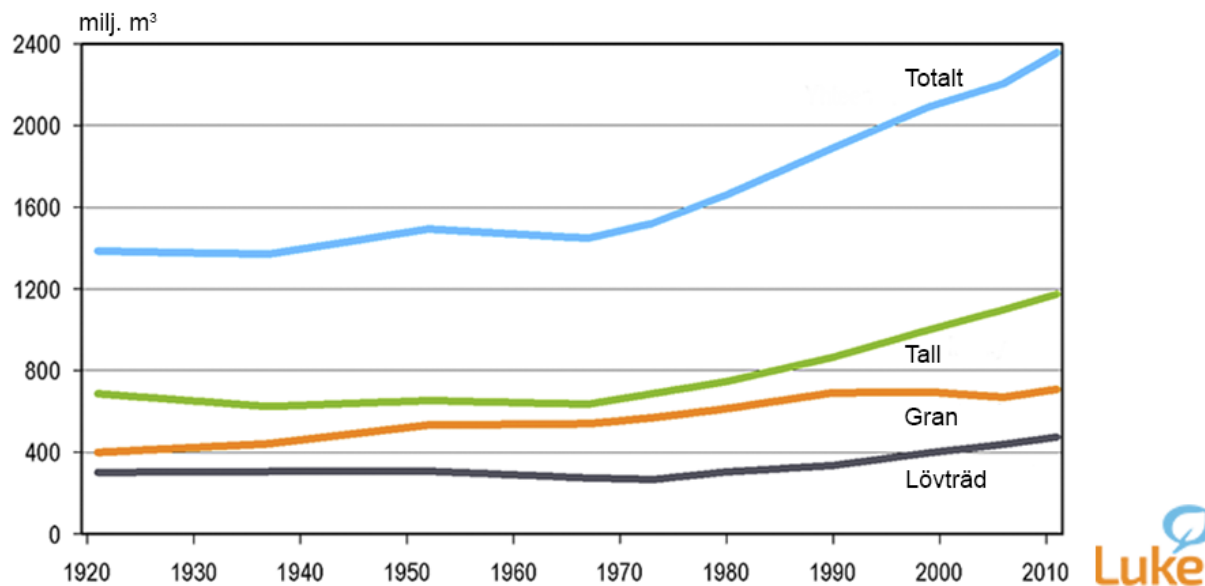
Av trädbeståndet utgörs 50 procent av tall, 30 procent av gran och 17 procent av björk. Tre procent utgörs av övriga lövträd. Glasbjörkens andel av trädbeståndets volym uppgår till 12 procent och vårtbjörkens andel till fem procent. Vårtbjörken växer nästan uteslutande på moar, medan glasbjörken även växer på myrmark.

Trädbeståndets medelvolym på skogsmark uppgår idag till 113 kubikmeter per hektar, då den i början av 1970-talet endast uppgick till 75 kubikmeter per hektar. I genomsnitt växer det 116 kubikmeter träd per hektar på moar och 104 kubikmeter träd per hektar på torvmarker.

Trädbeståndets tillväxt har ökat

Trädbeståndets tillväxt uppgår på skogs- och tvinmark till 105,5 miljoner kubikmeter per år, vilket motsvarar en årlig genomsnittlig tillväxt på 4,6 kubikmeter per hektar. Den årliga tillväx-

Utveckling av trädbeståndets volym

ten hos trädbeståndet började öka kraftigt på 1970-talet, då den innan dess under ett per årtionden legat på något under 60 miljoner kubikmeter. Under de senaste fem åren har skogarna årligen producerat cirka 30 miljoner kubikmeter mer virke än vad som avverkats eller upptagits naturligt. Den ökade tillväxten beror främst på dikning av torvmarker, förbättrad skogsvård samt skogarnas åldersklasstruktur. Det finns nu ännu fler skogar i åldern 30 till 60 år med snabbare tillväxt och ett rikt trädbestånd. Arealen för skog med glest trädbestånd har minskat kraftigt jämfört med 1970-talet.

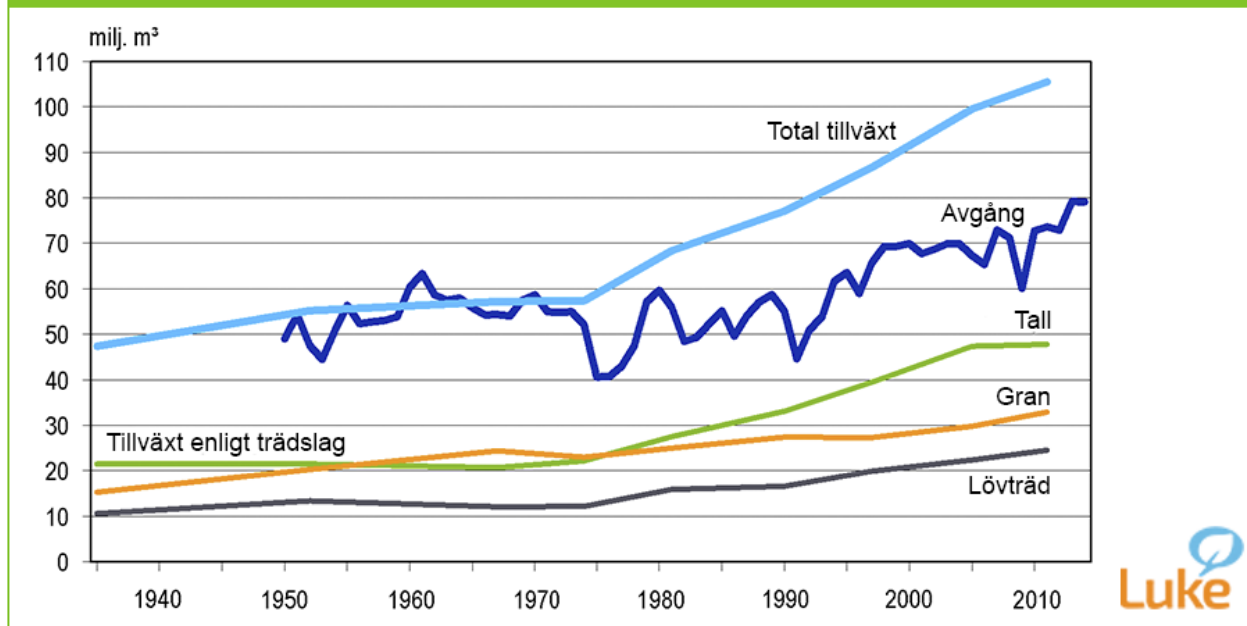
Ökningen inom trädbeståndets tillväxt kommer idag främst från tallskogar, eftersom man tidigare föredragit tall vid förnyelse av skogar och innan det blev vanligt att dika torvmarker. Av den totala tillväxten utgör tall 45 procent, gran 31 procent, björk 19 procent och övriga lövträd fyra procent. Tillväxten hos gran än hos tall har ökat långsammare relativt sett under de senaste tjugo åren. Under övergångsperioden för skogsbeskattningen 1993-2005 förnyade man i stor utsträckning gamla granskogar som var mogna för avverkning, men volymtillväxten hos de små plantskogarna är fortfarande liten.

Största delen av skogarna ägs av privatpersoner

Privata skogsägare ägar 53 procent av skogsbruksmarken, staten 35 procent och företagen 7 procent. Resten, fem procent, ägs av kommuner, församlingar, samfälliga skogar och övriga mindre sammanslutningar. Av skogsmark som är tillgänglig för virkesproduktion ägas privata skogsägare 67 procent. Statens andel av denna uppgår till 18 procent, eftersom naturskyddsområdena nästan uteslutande finns på statens mark. Arealen för skyddade områden enligt naturvårds- och ödemarkslagen uppgår till 3,7 miljoner hektar.

De privatägda skogarnas andel av trädbeståndets volym är 65 procent (71 procent i skogar som är tillgängliga för virkesproduktion), vilket är mer än gruppens andel av skogsbruksmarken. Statens andel av den totala volymen uppgår till 21 procent (i skogar som är tillgängliga för virkesproduktion endast till 13 procent), vilket är betydligt mindre än andelen ägd skogsbruksmark eftersom huvuddelen av statens skogar finns i Norra Finland. Företagen äger nio procent av trädbeståndets volym och övriga ägare (kommuner, församlingar och sammanslutningar) sex procent.

Trädbeståndets årliga tillväxt och avgång

Uppgifter om ägande av skogsmark och storleksfördelningen hos skogsfastigheter presenteras i kapitlet Ägande av skogsmark, som utgår från uppgifter som statistikförts av Skatteförvaltningen. Uppgifterna om arealer som fås av Skatteförvaltningen skiljer sig från uppgifter som fås av riksskogstaxeringen.

De privatägda skogarnas andel av trädbeståndets volym uppgick till 65 procent.

Skogsägargrupparnas andel av skogsbruksmark, trädbeståndets volym och tillväxt

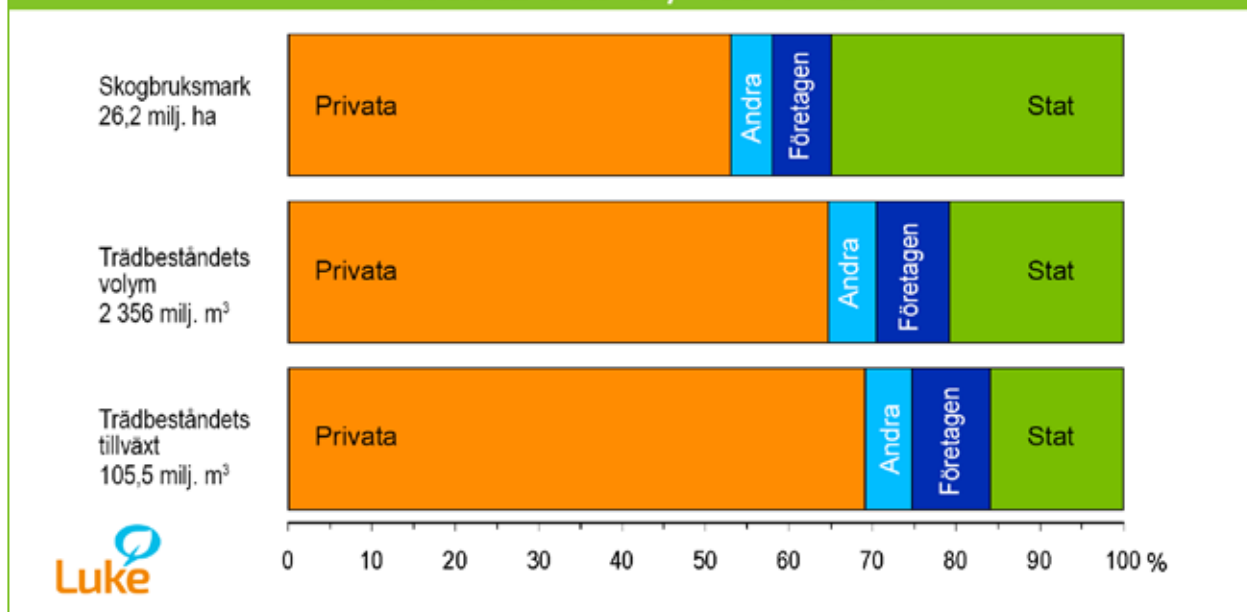

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Ägande av skogsmark

Statistiken Ägande av skogsmark innehåller uppgifter om antalet skogsfastighetshelheter som ägs av privatpersoner och av andra grupper samt om skogsmarkens arealer. Skogsmark anses vara i privat ägo om 1) skogen ägs av en privatperson eller privatperson tillsammans med maken, 2) förvaltas av en beskattningssammanslutning och 3) ägs av medlemmarna av ett dödsbo. En skogsfastighetshelhet innefattar samtliga skogsfastigheter med samma ägare eller ägarsammanslutning. De statistikförs som en helhet oberoende av var de finns.

685 000 ägare till de privata skogarna

Privatpersoner ägde i slutet av år 2013 tillsammans 376 000 skogsfastighetshelheter med en areal på minst en hektar. Deras areal uppgick till totalt 10,5 miljoner hektar, vilket innebar att en genomsnittliga arealen för skogsfastighetshelheterna var 27,8 hektar. Antalet skogsägare uppgick dock till 685 000 personer, eftersom en och samma skogsfastighetshelhet vanligtvis har flera ägare.

Av skogsfastighetshelheterna ägdes 73 procent ensam eller tillsammans med maken, 15 procent av beskattningssammanslutningar och 12 procent av dödsbon. Fastighetshelheter som ägs ensam eller tillsammans med maken utgjorde totalt 74 procent av all skogsmark som ägdes av privatpersoner.

Antalet fastighetshelheter med en storlek under 20 skogsmarkshektar utgjorde 61 procent av alla fastigheter ägda av privatpersoner, men deras andel av skogsmarkens areal uppgick till endast 17 procent. Andelen skogsfastigheter med en areal på över 100 hektar uppgick till endast fem procent, men deras andel av skogsmarkens areal var 30 procent. Under de senaste sju åren (2007–2013) har såväl antalet fastigheter mindre än tio hektar och antalet fastigheter större än 100 hektar ökat.

Antalet samfällda skogar samt deras areal har ökat

Övriga sammanslutningar ägde år 2013 cirka 7 500 skogsfastighetshelheter, vars totala areal uppgick till sju miljoner skogsmarkshektar. Av detta var 4,5 miljoner hektar i statens ägo, 0,4 miljoner hektar i kommunal ägo och drygt 0,1 miljoner hektar i församlingarnas ägo. Aktiebolag ägde 1,5 miljoner hektar och samfällda skogar 0,4 miljoner hektar.

Antalet aktiebolag som äger skog har ökat under de senaste sju åren (2007–2013) med totalt 672 aktiebolag (+22 procent), men deras totala skogsmarksareal har minskat med 49 000 hektar (-3 procent) på grund av försäljning av stora skogsfastigheter. Antalet samfällda skogar har ökat med 120 nya samfällda skogar (+83 procent) och skogsmarkens areal med 69 000 hek-

tar (+21 procent). Ökningen av skogsmark ägd av samfällda skogar kommer från skogar ägda av privatpersoner, aktiebolag, kommuner och staten.

Skillnader mellan olika statistik

Skatteförvaltningens uppgifter om arealen av skogsmarken avviker från de ägargruppsspecifika arealer av skogsmarken som uträknats på basis av Lukes riksskogstaxerins uppgifter. En

Bild: Erkki Oksanen / Luke

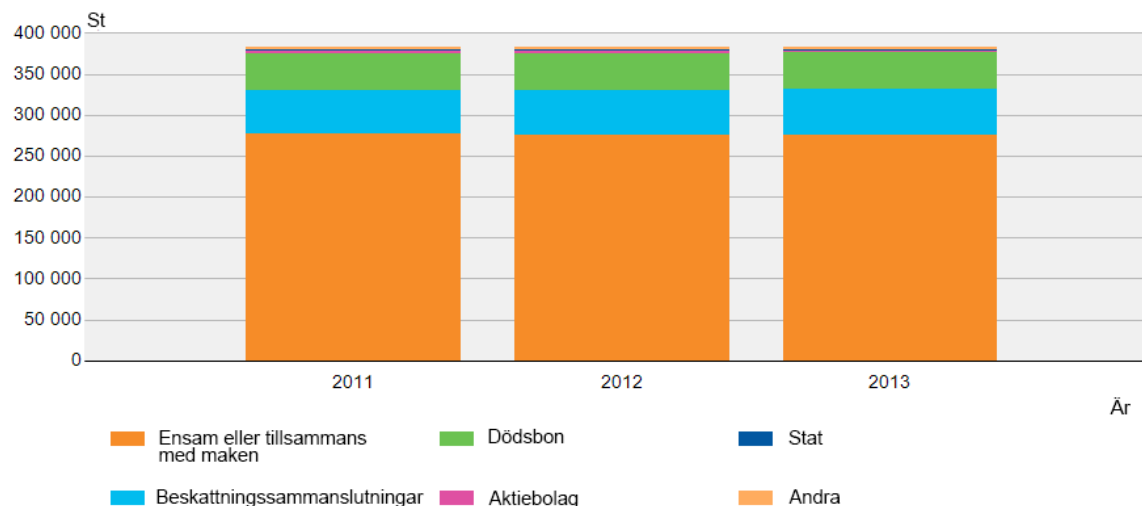
central orsak är att Skatteförvaltningens uppgifter om markkvaliteten grundar sig på skatteklassificeringar av marken som genomförts i cykler på flera decennier och avslutats på 1990-talet, medan Lukes nyaste taxeringsuppgifter om marken grundar sig på terrängmätningar som utförts 2009-2013. Efter skatteklassificeringen har till exempel dikningarna på torvmarker lett till att arealen av skogsmarkerna utvidgats.

Arealerna av skogsmarkerna som publicerats i statistiken är på grund av detta underskattningar av den nuvarande arealen av skogsmarkerna. Enligt Skatteförvaltningens uppgifter var den totala arealen av skogsmarker 17,5 miljoner hektar 2013, medan motsvarande areal var 20,3 miljoner hektar enligt Lukes taxeringsuppgifter (2009-2013). Arealen av skogsmarker i privata skogar var enligt Skatteförvaltningens uppgifter 10,5 miljoner hektar och enligt taxeringsuppgifterna 12,4 miljoner hektar.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

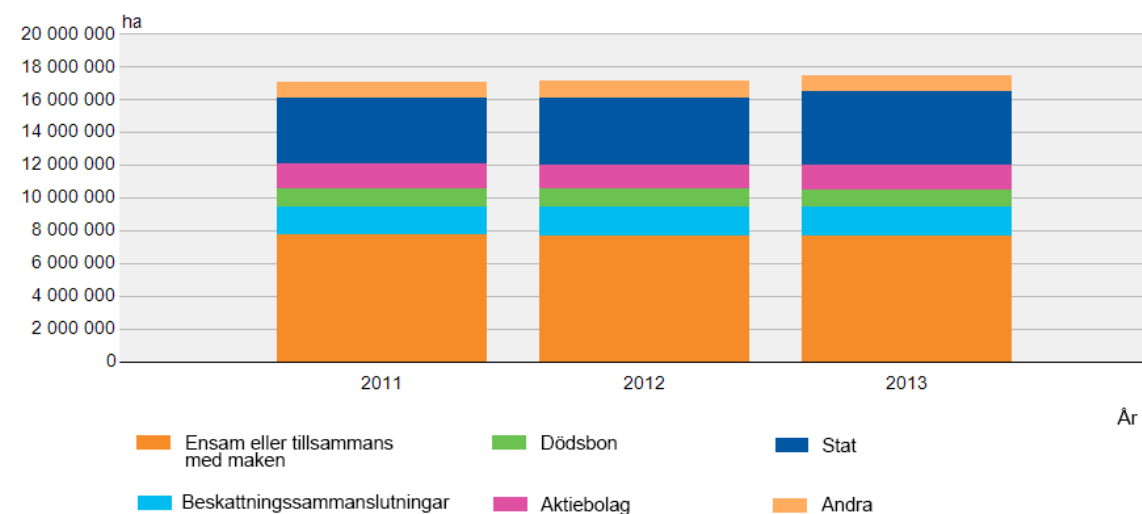
Skogsfastighetshelheter enligt ägandeform (antal)

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Skogsfastighetshelheter enligt ägandeform (skogsmarkens areal)

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten

Statistiken över skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten beskriver årliga mängder av dessa arbeten som skogsägarna genomförs i sina skogar samt deras enhets- och helhetskostnader. Statistiken innefattar ett stort antal arbetslag, varav de mest centrala har valts för denna publikation. Statistiken innefattar även uppgifter om avverkningsarealer enligt avverknings sätt. Uppgifterna om kostnaderna presenteras här som reella (deflation: grossistprisindex, 1949=100), medan de i Naturresursinstitutets statistikdatabas presenteras som nominella.

Skogsförbättringsarbeten är långfristiga

Skogsvårdsarbeten förbättrar trädbeståndets kvalitet och garanterar att skogen förnyas, växer och mår bra fram till nästa avverkning. Skogsförbättringsarbeten är vanligtvis åtgärder med effekt på lång sikt för att främja skogens förnyelse, öka virkesproduktionsförmågan genom att förbättra växtförhållandena och säkerställa skogsavverkning året runt. Staten deltar i finansieringen av skogsförbättringsarbeten enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk.

Arbetet med att förnya skogarna på samma nivå som året innan

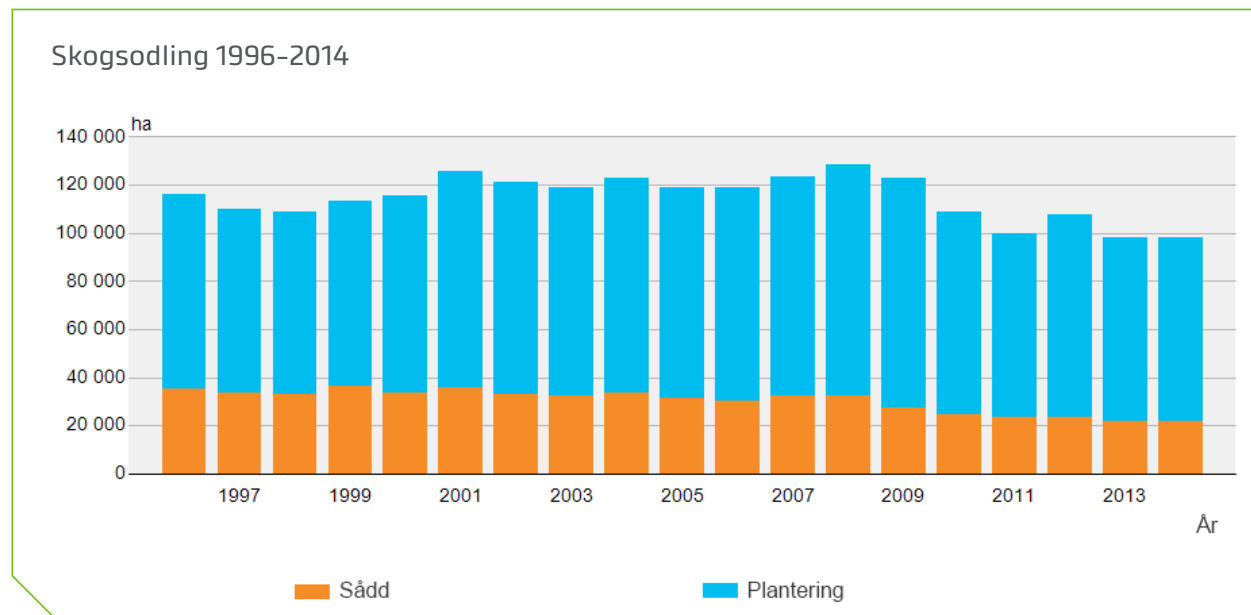
Totalt förnyades 122 000 hektar skog år 2014, 98 000 hektar genom odling och 24 000 hektar naturligt, vilket var lika mycket som året innan.

Av odlingsarealen planterades 76 000 hektar, 52 000 hektar gran och 21 000 hektar tall. Såddarealen, som nästan helt utgjordes av tallsådd, uppgick till 22 000 hektar.

De förnyade skogsarealerna har krympt under de senaste åren. Minskning av skogsodlingsarealen är vanligtvis en följd av minskat kalhygge med en fördröjning. Under de fem åren innan 2014 kalhögs årligen i genomsnitt 120 000 hektar skog, vilket var nästan 20 000 hektar mindre än genomsnittet under år 2004 till 2008. Utgå-

ende från antalet inhemska plantor producerade för skogsodling och antalet importerade plantor verkar odlingsarealerna ha underkattats i statistiken, i synnerhet på 2010-talet. Serviceföretagen inom skogsindustrin har ökat förmedlingen av plantor till skogsägare och planteringsarealerna för dessa plantor har man inte statistikfört i tillräckligt stor omfattning.

Markberedningsarealen var år 2014 något större än året innan, totalt 111 000 hektar. Den vanligaste formen av beredning var högläggning. Denna

metod omfattade över 60 procent av den totala arealen. En fjärdedel av markarealen som bereddes harvades. Andel mark som högläggas av beredningsarealen har ökat med nästan 40 procentenheter sedan början av 2000-talet.

Mer plantbeståndsvård, mindre istandsättning av ung skog

Vården av ung skog, dvs. plantbeståndsvård och istandsättning av ung skog, hade en areal på totalt 222 000 hektar år 2014. Av detta utgjorde plantbeståndsvård 165 000 hektar (+8 procent jämfört med året innan) och istandsättning av ung skog 57 000 hektar (-6 procent). Jämfört

med medeltalet för de föregående tio åren ökade plantbeståndsvårdens areal med åtta procent medan arealen för istandsättning av ung skog minskade med 28 procent. Senast som istandsättningen av ung skog varit mindre än 2014 var år 1997.

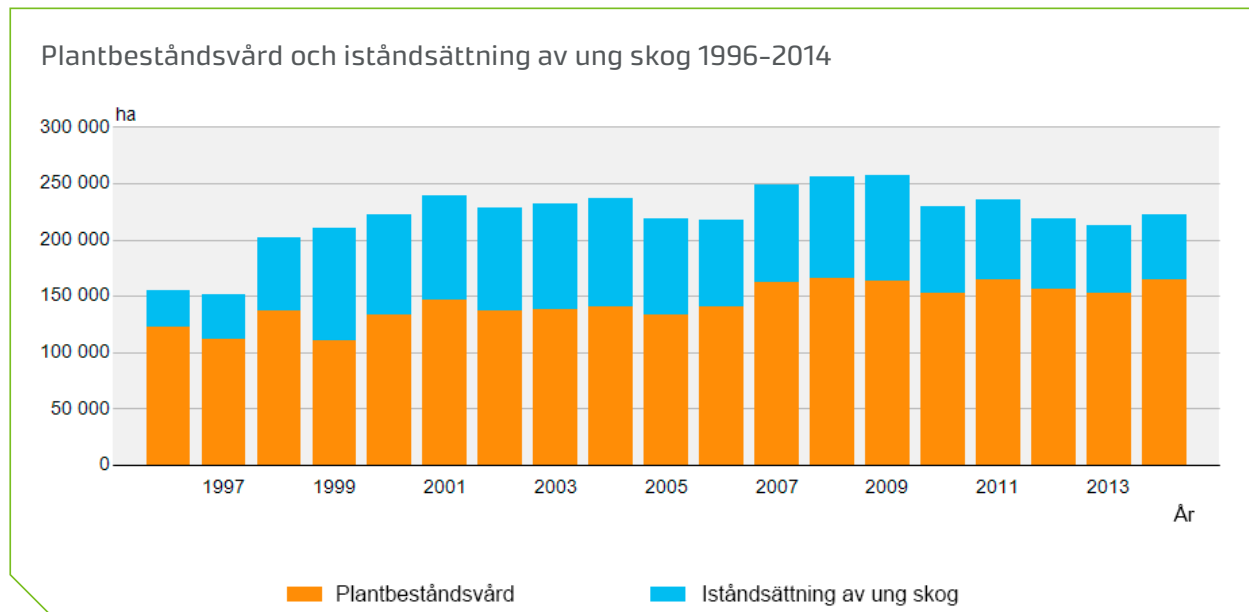

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Avverkningsarealen krympte något

År 2014 minskade den totala avverkningsarealen med fyra procent jämfört med året innan och uppgick till totalt 690 000 hektar. På 505 000 hektar genomfördes olika gallringar (-7 procent), på 168 000 hektar förnyelseavverkningar (+3 procent) och på 17 000 hektar (+23 procent) övriga avverkningar, som huvudsakligen utgjordes av avverkning som leder till förändringar i markanvändningen, såsom att omvandla mark till åker eller göra den lämplig för bebyggelse.

Gallringar har på 2010-talet i genomsnitt överskridit tre fjärdedelar av den totala avverkningsarealen. Jämfört med de föregående tio åren har dess areal ökat med i genomsnitt nästan 30 procent och tyngdpunkten har under samma tid förflyttats från förstagallring till gallring som utförs i ett senare skede. Vid förnyelseavverkning har arealerna för kalhyggen under samma tidsperiod minskat med i genomsnitt tre procent och avverkning med naturlig förnyelse som mål med hela 30 procent.

Skogsförbättringsarbeten ökar

Med undantag för arbete med koppling till skogsvägar ökade arbetsmängden för samtliga former av skogsförbättringsarbeten jämfört med år 2013. Skogsgödslingens areal ökade med åtta procent till 44 000 hektar. Gödsling för att öka tillväxten utfördes på 32 000 hektar (+18 procent) och vitaliseringsgödsling på 12 000 hektar (-11 procent). 62 000 hektar gamla dika-

de områden iståndsattes, vilket var 12 procent mer än året innan.

Antalet grundförbättrade gamla skogsvägar sjönk med nästan en femtedel till 2 478 kilometer. 484 kilometer ny skogsväg byggdes, 28 procent mindre än året innan.

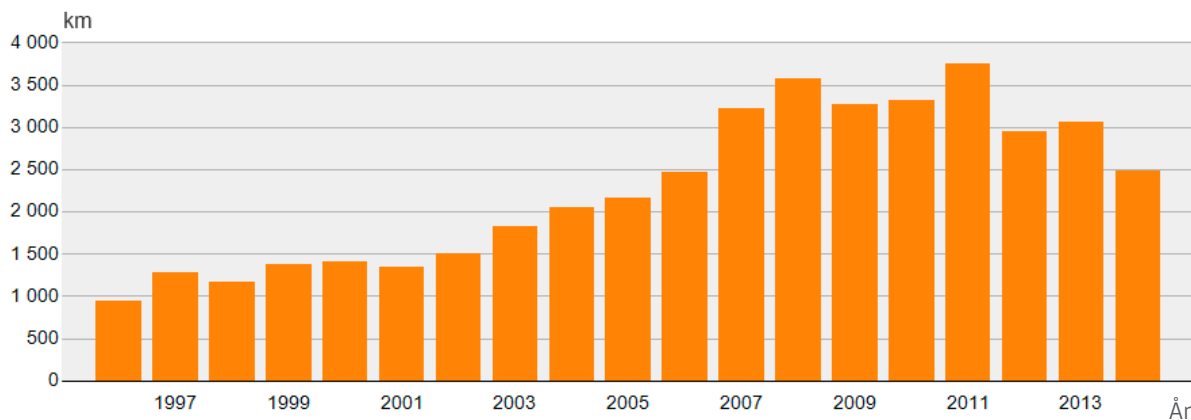
Inga förändringar i kostnaderna

År 2014 användes totalt 302 miljoner euro för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten, vilket reellt var lika mycket som året innan. Av summan spenderades 216 miljoner (-1 procent jämfört med året innan) i privatägda skogar, 34 miljoner (+4 procent) i skogar ägda av skogsindustrin och 52 miljoner euro (+3 procent) i statligt ägda skogar. Mest satsade man på skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten år 2009, då de reella totala kostnaderna uppgick till 360 miljo-

ner euro. I de privatägda skogarna nådde man toppen år 1991, då man spenderade 287 miljoner euro.

Av den totala finansieringen år 2014 användes största delen, 67 miljoner euro, till plantbeståndsvård. För skogsodling (sådd och plantering) användes 58 miljoner euro och för anläggning och grundförbättring av skogsvägar 39 miljoner euro. Jämfört med året innan var ökningen störst inom plantbeståndsvård, gödsling för att öka tillväxten och iståndsättning av gamla diken, medan den största minskningen återfanns hos resurser spenderade på skogsvägar.

Grundförbättring av skogsvägar 1996-2014

Staten stödde virkesproduktionen i de privata skogarna med totalt 70 miljoner euro. Egentliga skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten understöddes med 59 miljoner euro (-8 procent), dessutom understöddes avverkning av energived med 10 miljoner euro (-14 procent). De största stöden gick till plantbeståndsvård och istandsättning av ung skog samt anläggning och grundförbättring av skogsvägar.

De reella enhetskostnaderna för samtliga centrala arbetslag ökade jämfört med året innan. Mest steg enhetskostnaderna för skogsvägar: anläggningen av skogsvägar var över en tredjedel och grundförbättringar nästan en femtedel dyrare än ett år tidigare.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Totala kostnader för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten enligt ägargruppen 1963-2014

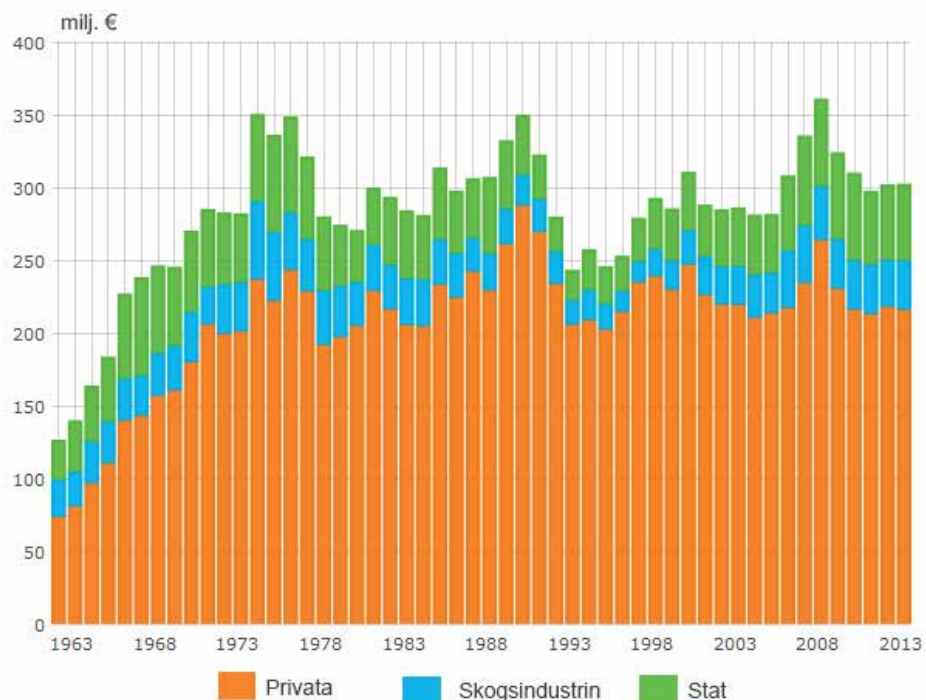

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Nationella skogsprogrammet 2015

Det nationella skogsprogrammet 2015 – *Mera välfärd genom skoglig mångfald* – för åren 2011–2015 innehåller de centrala riktlinjerna för skogspolitiken. I programmet fastställs som mål för hållbar virkesproduktion att förbättra skogarnas växtskick och öka tillväxten inom trädbeståndet.

De i det nationella skogsprogrammet 2015 fastställda målen för arbetslagen inom skogsvårds- och skogsförbättring samt deras förverkligande presenteras i tabellen här. Man har misslyckats med att uppnå målen för alla arbetslag med undantag för bekämpning av rotticka och på lång sikt även anläggning av skogsvägar. Längst från att uppnå målen har man varit då det gäller vitaliseringsgödsling av skogar

Under år 2014 bereddes *Finlands nationella skogstrategi 2025*, där de främsta målen för skogsbranshen fram till år 2025 listas. Målet för strategin är att skapa tillväxt, investeringar och nya arbetsplatser inom skogsbranschen.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Målen i det nationella skogsprogrammet 2015 för arbetsmängder för skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten och deras förverkligande.

Arbetslag	Det nationella skogsprogrammet 2015 mål 1 000 ha/år	År 2014		2009–2013 i genomsnitt	
		förverkligat 1 000 ha	förverkligat/ mål, %	förverkligat 1 000 ha	förverkligat/ mål, %
Förstagallring	250	165	66	181	72
Skogsodling	160	98	61	107	67
Vård av ung skog	280	222	79	231	83
Skogsgödsling	80	44	56	43	54
vitaliseringsgödsling	30	12	40	13	43
gödsling för att öka tillväxten	50	32	65	30	60
Iståndsättningsdikning	80	62	77	59	74
Bekämpning av rotticka	65	95	146	75	115
	km/år	km		km	
Anläggning av skogsvägar	640	484	76	725	113
Grundförbättring av skogsvägar	4 000	2 479	62	3 270	82

Som en del av den nationella skogstrategin utarbetar Luke inledande kartläggningar av statistikföringen om skogarnas ekosystemtjänster och skogsindustrins förbindelser till andra branscher

► Nationell skogsstrategi 2025

Virkeshandeln

Virkeshandeln i privatskogarna sker med två olika handelsformer. Vid rotförsäljning sköter köparen avverkningen och transporten till lager längs vägarna och priserna statistikförs som rotpriser. Vid leveransförsäljning levererar skogsägaren virket till lager invid transportrutten. Leveranspriset som betalas för virket innefattar i detta fall även ersättning för avverkningen och närtransporten.

Statistikuppgifter om industrivirke och energived

Naturresursinstitutet statistikför priser och köpmängder för handel med såväl industrivirke som energived. Handeln med industrivirke innefattar råvirke från privatskogarna som köps av skogsindustriföretag som råvara för skogsindustriprodukter. För priserna på industrivirke publiceras även nominella rotprisindex, som beskriver utvecklingen av virke enligt trävaruslag. Statistiken för handeln av energived innefattar uppgifter om energived som köps som råvara för skogsflis som används av värme- och kraftverk. Man började föra statistik över energived i början av år 2014.

Priserna på industrivirke presenteras i denna översikt som reella (deflation: grossistprisindex, 1949=100). I Naturresursinstitutets statistikdatabas presenteras priserna som nominella.

Priserna för industrivirke på samma nivå som året innan

Typiskt för handeln med industrivirke år 2014 var minskade köpmängder samt en rätt så stabil prisnivå. De förverkligade rotpriserna år 2014 i privatskogarna var reellt på nästan samma nivå som året innan. Priset på timmer ökade något medan priset på massaved sjönk. De största förändringarna skedde i priset på björktimmer (+2 procent) och granmassaved (-2 procent). Högst var priset på talltimmer (55,4 €/m³) och grantimmer (55,9 €/m³). Jämfört med de tio föregående åren var rotprisnivån dock reellt sett i genomsnitt åtta procent lägre. Den relativt största prisminskningen, 25 procent, inträffade i priset på granmassaved.

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Priset på virke inom virkeshandeln påverkas väsentligt av avverkningssättet. Vid förnyelseavverkning med fokus på timmer är rotpriserna vanligtvis högre än vid olika former av gallringsavverkning av mindre diameter av virke.

Priset på virke som köpts med leveransförsäljning från privatskogar sjönk reellt med knappt en procent jämfört med året innan. Prisnivån på timmer steg med en halv procent och priset på massaved sjönk med två procent. De största förändringarna skedde i priserna på tallmassaved (-3 procent) och granmassaved (-2 procent). Liksom för rotprisernas del sjönk den genomsnittliga prisnivån för virke inom leveransförsäljning reellt med åtta procent jämfört med medelvärdet för prisnivån under de föregående tio åren. Liksom inom rotförsäljning har priset på granmassaved reellt sett minskar mest (-15 procent).

Köpsmängderna krympte

Typiskt för virkeshandeln är att köpsmängderna varierar stort månatligen och årligen. År 2014 köpte skogsindustrin totalt 34,0 miljoner kubikmeter virke av de privatskogarna. Mängden var knappt tre miljoner kubikmeter (8 procent) mindre än året innan. Omfattningen hos virkesstatistiken för industrivirke förbättrades i början av 2013, då en del av medlemsföretagen i Suomen Sahat rf inkluderades. På grund av detta kan man

Rotpriser enligt huvudträvaruslag 2014.

	Rotpris 2014 €/m ³	Reell förändring	
		jämfört med året innan, %	jämfört med medel- värdet för de föregå- ende tio åren, %
Talltimmer	55,4	0,8	-6,8
Grantimmer	55,9	-0,1	-7,5
Björktimmer	41,8	2,0	-12,9
Tallmassaved	15,8	-0,1	-5,9
Granmassaved	17,3	-1,5	-24,6
Björkmassaved	15,7	0,2	-3,1

inte göra pålitliga jämförelser av utvecklingen inom köpsmängder under längre tid. Idag omfattar statistiken cirka 90 procent av allt industrivirke köpt från de privata skogarna.

Av virkeshandeln år 2014 utgjordes 15,5 miljoner kubikmeter av timmer och 17,2 miljoner kubikmeter av massaved. Också 1,3 miljoner kubikmeter småstock och olika typer av specialvirke inköptes. Köpsmängderna av samtliga trävaruslag minskade jämfört med året innan: för timmer var minskningen i genomsnitt tio procent och för massaved i genomsnitt fem procent. Den relativt sett största minskningen, 14 procent, ägde rum inom handeln med grantimmer och granmassaved. Störst var inköpet av tallmassaved som uppgick till nio miljoner kubikmeter.

Största delen av virket köps vid rotköp. År 2014 uppgick rotförsäljningens andel av de privata

skogarnas virkeshandel till 82 procent, vilket var tre procentenheter mindre än året innan. Inom försäljningen på rot har timmer ett litet övertag. År 2014 uppgick försäljningen av virke på rot till 27,7 miljoner kubikmeter (-11 procent jämfört med året innan), varav 14,0 miljoner kubikmeter var timmer och 12,9 miljoner kubikmeter var massaved. Av virket införskaffades 19,6 miljoner kubikmeter med förnyelseavverkning och 8,2 miljoner kubikmeter med olika slags avverkning i gallringssyfte.

Sex miljoner kubikmeter (+18 procent) virke köptes med leveransförsäljning. Jämfört med rotförsäljningen var leveransförsäljningen klart mer dominerad av massaved, år 2014 utgjordes hela tre fjärdedelar av virket inom leveransförsäljning av massaved, i huvudsak tall.

Leveranspriser enligt huvudträvaruslag 2014.

	Leveranspris 2014 €/m ³	Reell förändring	
		jämfört med året innan, %	jämfört med medel- värdet för de föregå- ende tio åren, %
Talltimmer	57,6	0,5	-6,2
Grantimmer	57,0	0,4	-6,3
Björktimmer	46,5	0,9	-10,4
Tallmassaved	28,7	-2,5	-9,7
Granmassaved	30,0	-2,0	-15,3
Björkmassaved	30,0	-0,9	-5,9

Kvistade träd den viktigaste energiveden

Den regionala variationen var stor år 2014 i genomsnittspriset på energived och för olika energivedslag. I hela landet var kvistade träd det mest värdefulla energivedsslaget både inom rotköp och leveransköp. Vid rotköp år 2014 fick skogsägarna i genomsnitt 4,2 euro per kubikmeter av kvistade träd. Prisert för helträd (trä med grenar), 1,1 euro per kubikmeter, var klart lägre. Vid rotförsäljning betalades för toppmassa 3,2 euro och för stubbar 1,2 euro per kubikmeter. Vid leveransförsäljning steg priset på kvistade träd till 23,6 euro per fast kubikmeter. Priset för helträd var 21,0 euro per kubikmeter, för toppmassa 16,1 euro och för stubbar 12,0 euro per kubikmeter.

De statistikförda priserna omfattar inte statens stöd, som har beviljats för en stor del av avver-

Olika avverkningssätts andelar av köpsmängder vid rotköp enligt trävaruslag 2014.

	Förnyelse-avverkning, %	Avverkning med gallring som syfte (gallring och första-gallring), %
Talltimmer	83	17
Grantimmer	91	9
Björktimmer	79	21
Tallmassaved	46	54
Granmassaved	69	31
Björkmassaved	50	50

Mer information på webbplatsen för statistiken

- ▶ [Virkeshandeln av industrivirke](#)
- ▶ [Virkeshandeln av energived](#)

kade kvistade trä och helträd. Stödet för energived kan flerdubbla klenträds pris. År 2014 var statens stöd för hopsamling av klenträd i hela landet sju euro per kubikmeter och stödet för exempelvis vård av ungskog fyra till sju euro per kubikmeter beroende på region.

Hälften av inköpsmängder slanor

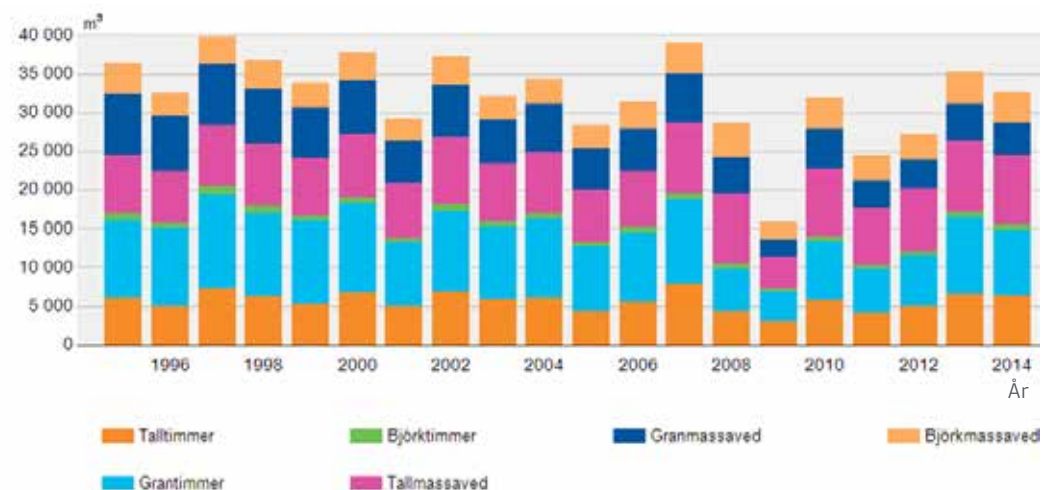
År 2014 statistikfördes totalt 3,8 miljoner kubikmeter inköpt energived, vilket enligt en uppskattning omfattar ungefär två tredjedelar av marknaden för inhemsk energived. Hälften av energiveden var kvistade träd, toppmassans andel var cirka en tredjedel. Såväl helträdetets som stubbarnas andel av köpmängden uppgick till 8 procent.

Priser för energived 2014.

	Rotförsäljning, €/m ³	Leveransförsäljning, €/m ³
I genomsnitt	3,4	21,6
Kvistade träd	4,2	23,6
Toppmassa	3,2	16,1
Stubbar	1,2	12,0
Helträd	1,1	21,0

Största delen, tre fjärdedelar, av energiveden köptes vid rotköp. Stubbarnas och toppmassornas andel uppgick till cirka 90 procent och motsvarande andel för kvistade trä del var 69 procent och för helträd 60 procent.

Virkeshandeln av industrivirke enligt trävaruslag 1995-2014 ▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Statistikföringen över virkeshandeln av energived inleddes år 2014.

Avverkningar och avgång

År 2014 den avverkade mängden av industrivirke var totalt 55,9 miljoner kubikmeter. Detta var lika mycket som året innan och åtta procent mer än i genomsnitt under de föregående tio åren.

Toppresultat för avverkningarna

Avverkningsmängderna har varit höga under de två senaste åren: mer industrivirke har avverkats endast 2007 då rekordmängden uppgick till 57,7 miljoner kubikmeter. Utöver råvirke för produktionen av skogsindustriprodukter innefattar mängden även virke för export. Exportvirkets andel har under de senaste tio åren dock endast utgjort i genomsnitt två procent av den årliga totala mängden av industrivirkets avverkningar. År 2014 exporterades 1,2 miljoner kubikmeter råvirke.

21,4 miljoner kubikmeter av avverkningarna var timmer och 31,9 miljoner kubikmeter massaved. Avverkningen av timmer ökade med en procent jämfört med året innan medan avverkningen av massaved minskade med lika mycket. De olika trävaruslagens andelar förändrades inte märkbart. Mest avverkades tallmassaved (15,3 milj. m³) och grantimmer (12,6 milj. m³). Jämfört med de föregående tio åren har avverkningarna av tallmassaved ökat med 13 procent och av lövmassaved med 18 procent, medan inga betydande förändringar har skett för de övriga trävaruslagens del.

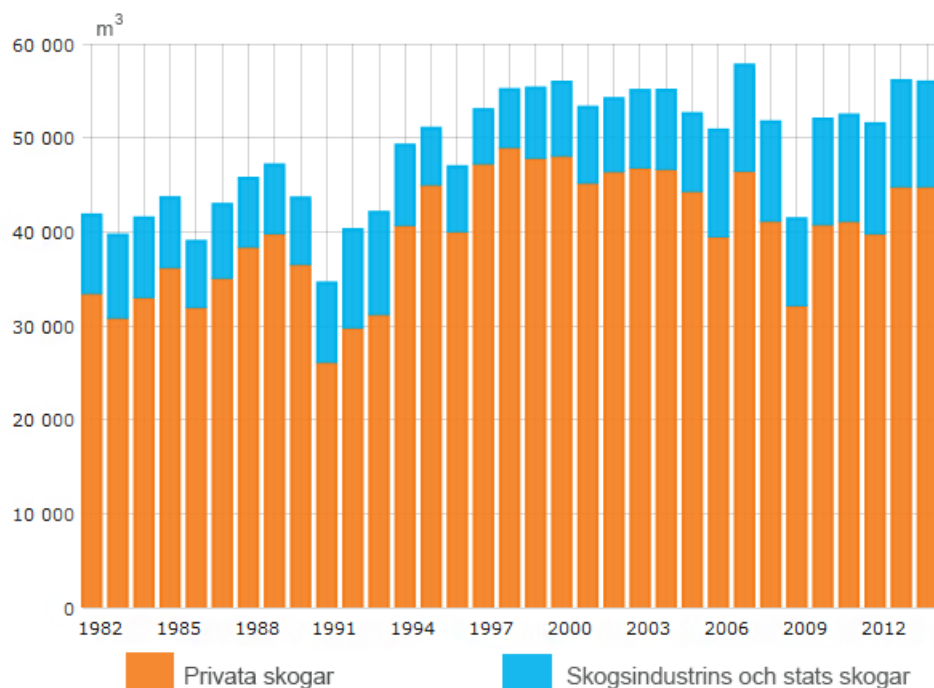
► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Största delen av industrivirke från de privata skogarna

Största delen av det avverkade industrivirket, 80 procent eller 44,7 miljoner kubikmeter, härstammade från privatskogarna. 11,2 miljoner kubikmeter kom från avverkningarna i skogar som ägs av skogsindustriföretagen eller av staten. Av avverkningarna i privatskogarna omfattades 36,4 miljoner kubikmeter, 82 procent, av rotförsäljningar och resten, 8,3 miljoner kubikmeter av leveransförsäljningar. Den totala avverkningsmängden i privatskogarna låg på samma nivå som året innan, men avverkningarna inom le-

veransförsäljning ökade med nästan en femtedel medan avverkningen inom rotförsäljningarna krympte något.

Industrivirkets avverkningar per skosägargrupp 1982-2014

Virkesuttaget år 2014, 65,3 miljoner kubikmeter, var lika stort som året innan och det största som hittills statistikförts. Den största delen av virkesuttaget utgörs av timmer och massaved som avverkas som råvara för skogsindustrin eller för export. År 2014 uppgick detta till 56,3 miljoner kubikmeter, 86 procent. Nio miljoner kubikmeter var energived, som utgjordes av brännved för småhus och skogsflis tillverkad av stamved för användning av värme- och kraftverk. De ökade avverkningarna av industrivirke och den ökade förbrukningen av skogsflis hos värme- och kraftverk bidrog tillsammans till att virkesuttaget år 2014 var 10 procent större än genomsnittet under de tio föregående åren.

Avgången omfattar även hyggesrester och naturlig avgång

Den totala avgången för virkesrådet omfattar utöver virkesuttaget stamved som blir kvar i skogen som hyggesrester (år 2014: 9,2 milj. m³) samt naturligt döda träd som förblir oanvända i skogen, dvs. naturlig avgång (4,7 milj. m³). År 2014 var den totala avgången i landets skogar liksom de föregående åren rekordartade 79,2 miljoner kubikmeter, varav tall utgjorde 40 procent, gran 33 procent och 27 procent lövträd.

Förhållandet mellan tillväxten och avgången hos trädbeståndet är den viktigaste mätaren för att beskriva hållbarheten hos virkesproduktionen. På lång sikt får avgången inte överskrida tillväxten. Trädbeståndets volym i skogarna ökar då tillväxten är större än avgången. Den totala av-

Virkesförrådets avgång på topp

Med virkesuttag avses den totala mängden stamved som avverkas i skogarna. Det omfattar utöver råvirke för skogsindustrin och export även sågat virke för eget bruk från skogsägarnas egen skog samt stamved som avverkats för energiproduktion. Virkesuttaget 2014 hade följande struktur (milj. m³):

Virkesuttag	65,3
Industrivirke, varav	56,3
- skogsindustrin och export	55,9
- små sågverk	0,3
Energived, varav	9,0
- brännved för småhus	5,4
- skogsflis för värme- och kraftverk	3,6

gången för virkesrådet i landets skogar har kontinuerligt varit mindre än tillväxten hos trädbeståndet. Under de senaste fem åren (2010–2014) har avgången uppgått till i genomsnitt 75,5 miljoner kubikmeter per år, vilket motsvarar 76 procent av trädbeståndets årliga tillväxt hos skogarna som är tillgängliga för virkesproduktion. För tall var förhållandet 67 procent, för gran 78 procent och för lövträd 88 procent.

80 procent av avverkningsmöjligheterna utnyttjas

Den största hållbara avverkningsmöjlighet av industrivirke och energived i landets skogar är för

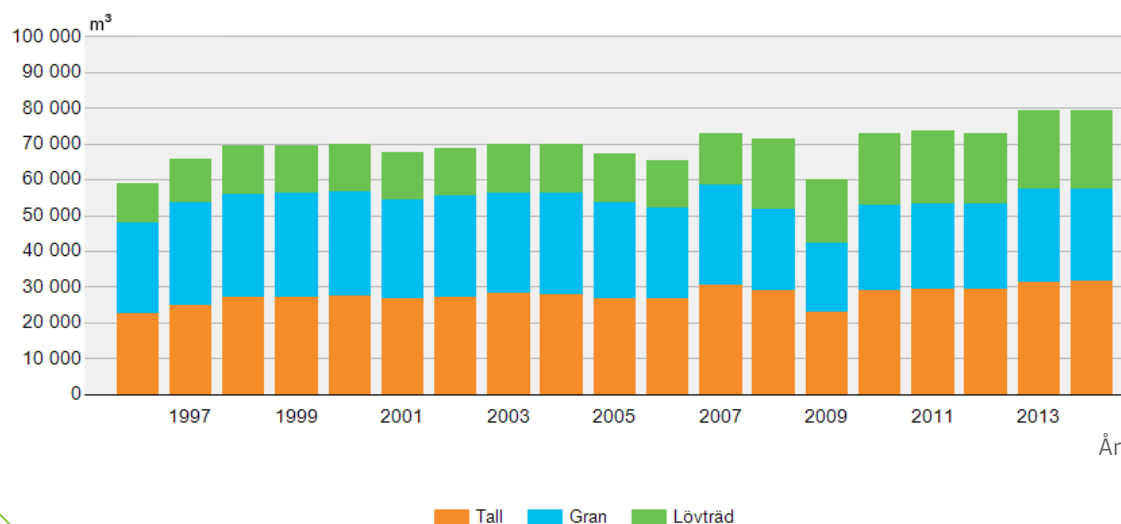
närvarande (år 2011–2020) cirka 81 miljoner kubikmeter stamved per år. År 2014 var virkesuttaget cirka 65 miljoner kubikmeter, vilket innebär att 80 procent av avverkningsmöjligheterna används för närvarande. Enligt uppskattning kan man hållbart avverka 75 miljoner kubikmeter industrivirke (timmer och massaved) per år och 21 miljoner kubikmeter energived per år. Uttaget av energived är nära relaterat till industrivirkets avverkningar, eftersom cirka 15 miljoner kubikmeter av energiveden härstammar från hyggesrester och stubbar från industrivirke och resten är stamved som uppfyller måttkraven för industrivirke.

Mer information på webbplatsen för statistiken

- ▶ [Industrivirkets avverkningar och arbetskraft](#)
- ▶ [Avverkning av industrivirke fördelad på region](#)
- ▶ [Virkesuttag och virkesförrådets avgång](#)

Virkesförrådets avgång per träslag 1991–2014

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Industrivirke kan hållbart avverkas 75 miljoner kubikmeter per år och energived 21 miljoner kubikmeter per år.

Rotprisinkomster

Bruttorotprisinkomster är en uppskattning utgående från årliga avverkningsmängder och rotpriser för virke av skogsägarnas försäljningsinkomster för deras sålda virke. Rotprisinkomsterna kalkyleras enligt trävaruslag och region samt enligt skogsägargrupp: privata skogar, statens skogar som förvaltas av Forststyrelsen och skogsindustrins skogar. Uppgifter om de två sista ägargrupperna presenteras dock tillsammans med tanke på dataskyddet för enskilda uppgiftslämnare. I de privatägda skogarna ingår utöver egentliga privata skogar även skogar som ägs eller förvaltas av kommuner, församlingar, samfälliga skogar eller stiftelser som inte är verksamma inom skogsindustrin. Utöver det sålda virket ingår i rotprisinkomsterna för privata skogar även värdet på det virke som skogsägarna direkt tar i bruk ur den egna skogen. Uppgifterna om rotprisinkomster presenteras här som reella (deflation: grossistprisindex, 1949=100), medan de i Naturresursinstitutets statistikdatabas presenteras som nominella.

Rotprisinkomsterna på samma nivå som året innan 2014

År 2014 fick skogsägarna totalt 1,92 miljarder euro i bruttorotprisinkomster, vilket reellt var lika mycket som året innan. Största delen av rotprisinkomsterna, 84 procent eller 1,62 miljarder euro, kom från de privata skogarna. Inkomsterna från

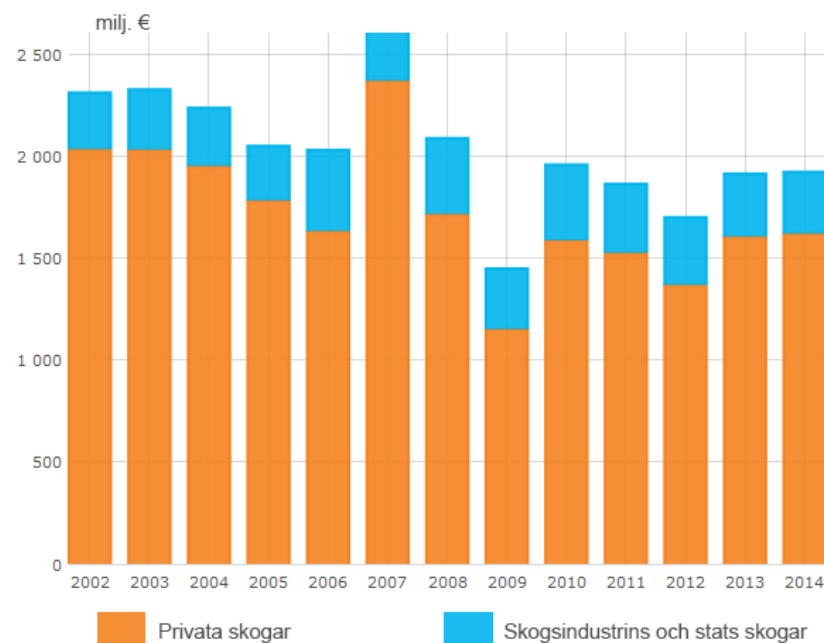
statens och skogsindustrins skogar uppgick till 0,30 miljarder euro.

Inkomsterna från de privata skogarna ökade reellt med en procent, men var tre procent lägre än genomsnittet under de föregående tio åren. Störst var rotprisinkomsterna för de privata skogarna år 2007 då även avverkningarna var på topp. De uppgick då reellt till 2,37 miljarder

euro. Detta var två gånger mer än recessionsåret 2009, då rotprisinkomsterna nådde botten. Inkomsterna från skogsindustrins och statens skogar sjönk reellt med två procent jämfört med året innan och var 13 procent lägre än genomsnittet under de föregående tio åren.

År 2014 utgjordes 70 procent av rotprisinkomsterna av timmer. Massaved utgjorde 27 pro-

Bruttorotprisinkomster enligt ägargrupp 2002–2014

cent av inkomsterna och brännved fyra procent. Brännved innefattar här även energived som producerats av kvistad slana och helträd och sålts till värme- och kraftverk.

De viktigaste trävaruslagen var grantimmer (37 procent av rotprisinkomsterna) och talltimmer (30 procent av rotprisinkomsterna). Det viktigaste trävaruslagen inom massaved var tallmassaved, vars andel låg på 12 procent. Av inkomsterna för de privata skogarna kom 80 procent från rotförsäljningar. Leveransförsäljningarna utgjorde 15 procent och virke som avverkats för eget bruk fem procent.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Värden och mängder för skogsprodukter 2014	Mängd	Enhet	Värde, milj. €
Virke från skogen			
Industrivirke	55,9	milj. m ³	1 840
Virke sågat för eget bruk vid småsågverk	0,3	"	17
Brännved för småhus	5,9	"	78
Inhemskt skogsflis för värme- och kraftverk	7,0	"	20
Julgranar, försäljning och egen användning ¹⁾	1,5	milj. träd	53
Vilfångst (mängden kött)	7,5	milj. kg	63
Däggjur	7,0	"	51
Vildfåglar	0,5	"	12
Produkter ur naturen			
Bär ur naturen, köpta för försäljning i affär ²⁾	9,1	milj. kg	15
Svamp ur naturen, köpta för försäljning i affär ²⁾	0,5	"	1
Lav, export ³⁾	0,2	"	1
Produkter inom renindustrin			
Renkött ⁴⁾	2,0	milj. kg	18,5

Källor: ¹⁾Joulupuuseura ry, ²⁾Landsbygdsverket, ³⁾Tullen, ⁴⁾Paliskuntain yhdistys

Bilder: Erkki Oksanen / Luke

Virkesförbrukning

År 2014 förbrukades i Finland totalt 73,4 miljoner fast kubikmeter på bark råvirke, vilket var lika mycket som året innan. Nästan 90 procent av råvirket, 63,9 miljoner kubikmeter, användes för tillverkning av skogsindustriprodukter. Den resterande delen på 9,5 miljoner kubikmeter gick åt till energiproduktion i form av brännved (5,4 milj. m³) i småhus och i form av skogsflis tillverkad av stamved (4,2 milj. m³) i värme- och kraftverken. Av skogsindustrins biprodukter och träavfall förbrukades sammanlagt 25,1 miljoner kubikmeter. 9,2 miljoner kubikmeter gick till produktionen av skogsindustriprodukter och 15,9 miljoner kubikmeter till energibruk.

Nedskärningarna i produktionskapaciteten har minskat virkesförbrukningen

Skogsindustrins användning av råvirke låg i topp år 2004, 2006 och 2007, då förbrukningen i genomsnitt låg på 75 miljoner kubikmeter per år. Sedan dess har nedskärningarna i massa- och pappersindustrins produktionskapacitet och den minskade produktionen inom trävaruindustrin lett till att förbrukningen minskat. Det minskade behovet av virke inom skogsindustrin har ersatts av ökade användningsmängder virke inom energiproduktionen sedan början av 2000-talet, i synnerhet ökad användning av skogsflis vid värme- och kraftverk. Den totala förbrukningen av råvirke var som störst åren ef-

ter 2005, då den årliga användningen överskred 81 miljoner kubikmeter. Den lägsta användningen under senare tid statistikfördes recessionsåret 2009, då användningen underskred 60 miljoner kubikmeter.

Cellulosaindustrin den största användaren av virke

Störst var förbrukningen av råvirke år 2014 inom cellulosaindustrin, totalt 29,5 miljoner kubikmeter (-3 procent jämfört med året innan). Därefter kommer sågverksindustrin som använde 23,6 miljoner kubikmeter råvirke (+4 procent). De viktigaste trävaruslagen var tallmassaved (15,7 milj. m³), grantimmer (12,9 milj. m³) och lövmassaved (12,8 milj. m³). Störst var ökningen av användningen av barrtimmer jämfört med året innan, medan användningen av massaved förblev på samma nivå. Användningen av skogsindustrins biprodukter (sågflis och spån) var störst inom cellulosaindustrin (6,6 milj. m³).

Av inhemskt råvirke förädlade skogsindustrin 55,0 miljoner kubikmeter (+2 procent jämfört med året innan) och av importerat råvirke 8,9 miljoner kubikmeter (-11 procent). Störst var förbrukningen av importerat råvirke inom skogsindustrin år 2006 (19,2 milj. m³), då användningen utgjorde en fjärdedel av den totala användningen inom skogsindustrin.

Användningen av skogsflis ökade

Energianvändningen av virke utgörs av fasta träbränslen som används av värme- och kraftverk samt brännved som används av småhus. I värme- och kraftverken användes fasta träbränslen 2014 sammanlagt 18,7 miljoner fast kubikmeter (36 terawattimmar), vilket var nästan lika mycket som året innan.

Det mest använda träbränslet var skogsflis, vars förbrukning dock minskade från året innan med sex procent till 7,5 miljoner kubikmeter. Närmare hälften, dvs. 3,7 miljoner kubikmeter av den skogsflis som anläggningarna använde baserade sig på klenvirke, dvs. kvistad slana och okvistat krent virke. Näst mest användes hyggesrester (2,6 milj. m³). Tillsammans med den skogsflis som brändes i småhus (0,7 milj. m³) uppgick den totala förbrukningen till 8,2 miljoner kubikmeter (-5 procent).

Skogsindustrins råvirkesförbrukning enligt bransch år 2014.

	milj. m ³	%-andel
Skogsindustrin totalt	63,9	100
Trävaruindustrin	26,7	42
Sågverksindustrin	23,6	37
Plywoodindustrin	2,8	4
Andra	0,3	0
Massaindustrin	37,2	58
Mekanisk	6,5	10
Halvkemisk	1,2	2
Cellulosa	29,5	46

Andra: spån- och träfiberskiveindustri, produktion av stolpar, stockbyggnader och träpellets.

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Enligt det nationella skogsprogrammet 2015 är målet för användningen av skogsflis 2015 ca 10-12 miljoner kubikmeter, vilket enligt rådande läge inte kommer att uppnås. Enligt den nationella energi- och klimatstrategin borde användningen av skogsflis inom el- och värmeproduktionen ökas till 25 terawattimmar fram till 2020. Detta motsvarar ca 12-13 miljoner kubikmeter trä.

Den minskade användningen av skogsflis ersättes vid värme- och kraftverken med skogsindustrins biprodukter och avfallsträ, totalt 10,2 miljoner kubikmeter (+3 procent jämfört med året innan). Mest brändes bark, vars andel av de fasta biprodukterna var nästan 70 procent, det vill säga 7,1 miljoner kubikmeter.

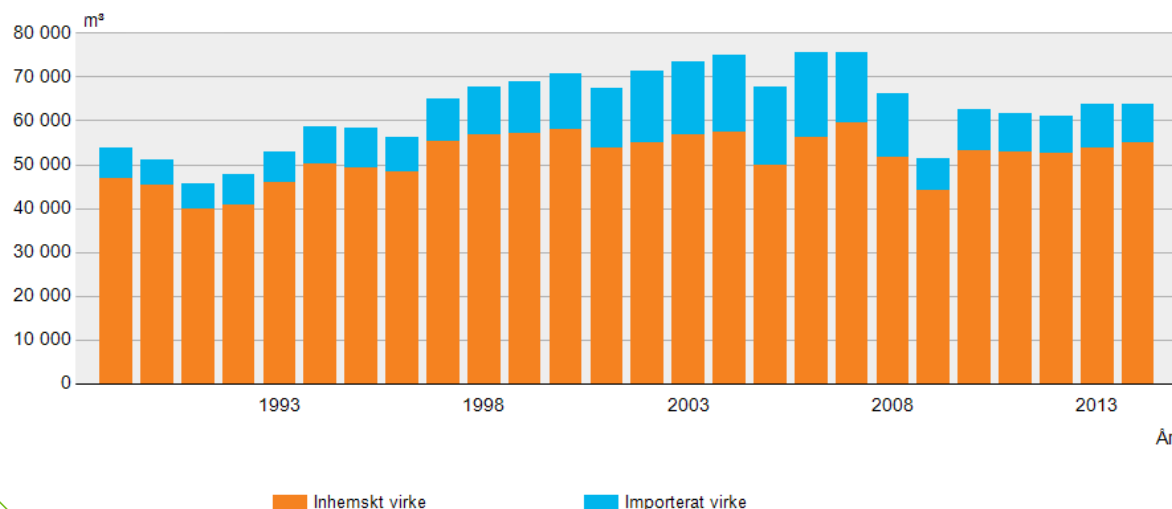
I småhus (små bostadshus, lantbruk- och fritidsbostäder) används årligen 6,7 miljoner kubikmeter virke för uppvärmning. 5,4 miljoner kubikmeter av brännveden som användes av småhus var stamved, som i huvudsak brändes som klabbar. Den viktigaste brännveden var björk, som utgjorde över 40 procent av all stamved. Förbrukningen av skogs-, sågnings- och byggträavfall uppgick till 1,3 miljoner kubikmeter. Brännved utgjorde 40 procent av den totala uppvärmningsenergin för småhus.

Mer information på webbplatsen för statistiken

- ▶ [Skogsindustrins virkesförbrukning](#)
- ▶ [Energianvändningen av trä](#)
- ▶ [Totalförbrukning av virke](#)

Förbrukningen av inhemskt och importerat råvirke inom skogsindustrin 1989-2014

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

Skogsindustrins utrikeshandel

Största delen av produktionen inom den finska skogsindustrin exporteras. År 2014 exporterades 94 procent av produktionen av papper och kartong, 69 procent av sågade trävaror och 87 procent av plywood. Största delen av produktionen inom cellulosaindustrin vidareförädlades dock i Finland: endast 40 procent exporterades.

Skogssektorns andel av den totala varuexporten uppgår till en femtedel

Skogssektorprodukternas andel av den totala finska exporten av varor har under de senaste åren legat på 20 procent, vilket är 10 procentenheter mindre än för tjugo år sedan. Ännu under 1970-talet kom över hälften av inkomsterna från varuexporten av skogsprodukter. Idag utgörs skogssektorns export nästan helt av skogsindustriprodukter och träexporten är liten. Importerat virke har dock varit en betydande råvara för den finska skogsindustrin: år 2014 utgjorde importerat virke 15 procent av råvirke som införskaffades av den finska skogsindustrin. Som störst var andelen år 2005, nästan 30 procent.

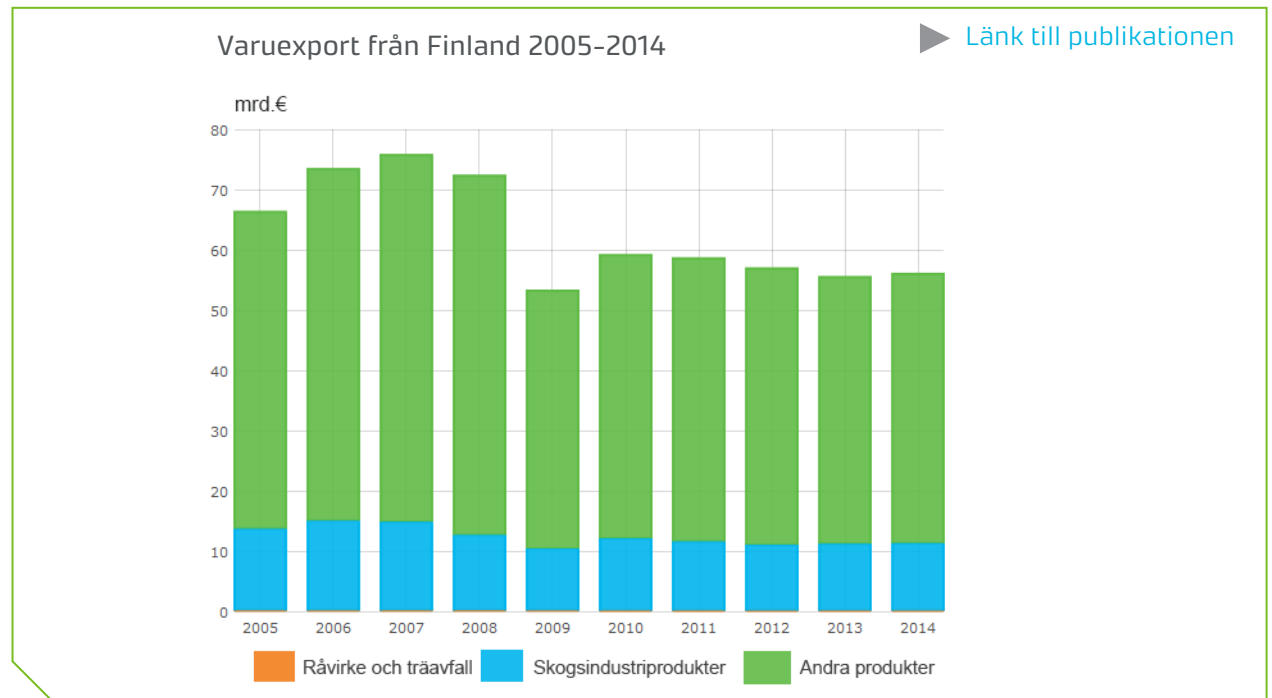
Uppgifterna om värde på olika varuslagen som exporterades presenteras i denna översikt som reella (deflation: grossistprisindex, 1949=100). I Naturresursinstitutets statistikdatabas är uppgifterna om värdet dock nominella.

Värdet på skogsindustriexporten uppgick till 11,2 miljarder år 2014

År 2014 låg värdet på Finlands totala export av varor, 56,0 miljarder euro, reellt på samma nivå som året innan. Utrikeshandeln med varor hade liksom de tre föregående åren ett underskott, dvs. importen var större än exporten. Underskottet uppgick till 1,8 miljarder euro, vilket dock var betydligt mindre än tidigare år.

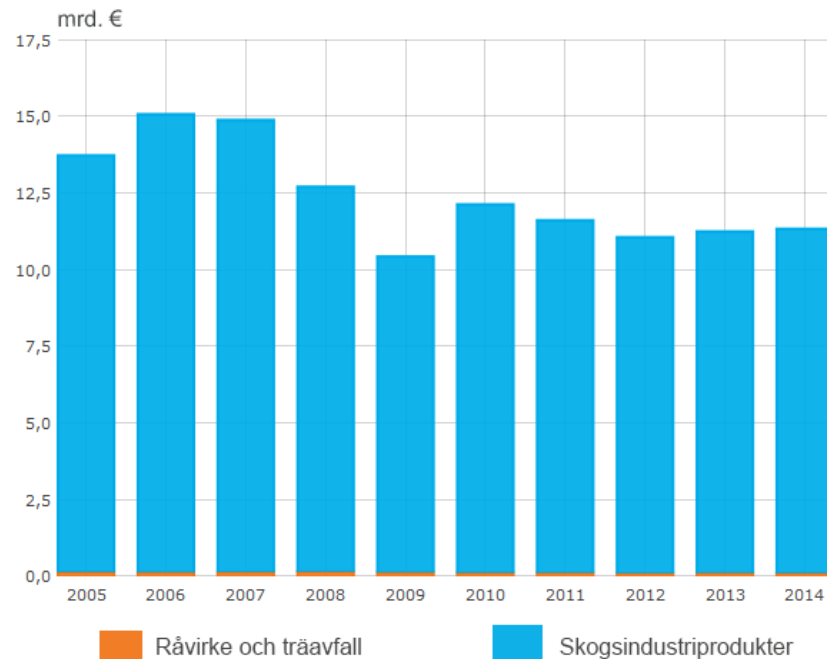
Exporten av skogsindustriprodukter uppgick år 2014 till ett värde av totalt 11,2 miljarder euro. Exporten ökade reellt med en procent jämfört med året innan, men var 12 procent lägre än genomsnittet under de föregående tio åren.

Fyra femtedelar av värdet på exporten av skogsindustriprodukter, 8,7 miljarder euro, kom från produkter tillverkade inom massa- och pappers-

Skogsindustrins export 2005-2014

[Länk till publikationen](#)

Exporten inom skogsindustrin i de viktigaste produktgrupperna 2014.

	Exportens värde 2014 mrd. €	Reell förändring	
		jämfört med året innan, %	jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren, %
Finlands varuexport	55,97	1	-12
Skogsindustriprodukter, varav	11,22	1	-12
Papper	4,53	-3	-26
Kartong	2,15	2	7
Massa	1,61	3	25
Sågade varor	1,54	9	5
Plywood	0,53	12	-11

industrin. Den enskilt viktigaste produktgruppen var papper, som gav 4,5 miljarder euro i exportinkomster. Exporten av papper sjönk reellt med tre procent jämfört med året innan och med 26 procent jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren. Värdet på exporten av kartong uppgick till 2,2 miljarder euro och värdet på exporten av massa till 1,6 miljarder euro. Värdet på exporten av kartong ökade såväl jämfört med året innan (+2 procent) som jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren (+7 procent). För värdet på exporten av massa var motsvarande siffror tre och 25 procent.

Den viktigaste exportartikeln inom trävaruindustrin, sågade trävaror, ökade med 5 procent året

Export av skogsindustriprodukter enligt målland 2014.

	Exportens värde 2014, mrd. €
ALLA LÄNDER	11,22
Tyskland	1,80
Storbritannien	1,06
Kina	0,61
USA	0,61
Ryssland	0,58
Belgien	0,56
Polen	0,48
Italien	0,46
Japan	0,44
Sverige	0,41
Övriga	4,23

innan till 7,5 miljoner kubikmeter. Av sågade trävaror utgjordes 3,8 miljoner kubikmeter av tall och 3,2 miljoner kubikmeter av gran. Värdet på exporten av sågade trävaror uppgick till 1,5 miljarder euro, med en reell ökning på 9 procent jämfört med året innan och med 5 procent jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren. 8 procent mer plywood exporterades än året innan, totalt en miljon kubikmeter.

Huvudmarknaden för finländska skogsindustriprodukter var Europa. År 2014 utgjorde EU-området 58 procent av värdet på exporten av skogsindustriprodukter och övriga Europa 10 procent. De viktigaste enskilda länderna var Tyskland (16 procent) och Storbritannien (9 procent). Sedan följer Kina, USA, Ryssland och Belgien, samtliga med en andel på fem procent. Sett till produktgrupper exporterades mest papper och kar-

tong till Tyskland och massa till Kina. Mest sågade trävaror exporterades till Egypten. Exporten av skogsindustriprodukter till Asien har ökat märkbart på 2010-talet: år 2014 var Asiens andel av exporten 17 procent, men den ännu i mitten av 2000-talet var i genomsnitt sex procentenheter mindre.

År 2014 exporterades totalt 1,5 miljoner kubikmeter trä från Finland, vilket var lika mycket som året innan och 10 procent mer än under den föregående tioårsperioden i genomsnitt. Fyra femtedelar av träen exporteras till Sverige. Mest exporterades talltimmer eller tallråvirke som inte uppfyller måttkraven på timmer, totalt 0,7 miljoner kubikmeter.

Träimporten minskade med 11 procent

Till Finland importerades år 2014 varor till ett värde av 57,8 miljarder euro, varav skogssektorns produkter utgjorde 1,8 miljarder euro eller tre procent. Skogsindustriprodukterna utgjorde 1,3 miljarder euro och trä 0,4 miljarder euro av importen. Av skogsindustriprodukter importerades olika massa- och pappersvaror till ett värde av 0,7 miljarder och förädlad papper och kartong till ett värde av 0,2 miljarder euro. De viktigaste importländerna var Sverige (0,3 mrd. €), Estland (0,2 mrd. €) och Tyskland (0,2 mrd. €).

Träimporten krympte med 11 procent till 10,2 miljoner kubikmeter jämfört med året innan. Importen nådde sin topp år 2005 till 2008, då importmängderna i genomsnitt var 20 miljoner kubik-

Bild: Erkki Oksanen / Luke

meter per år och det importerade träet utgjorde nästan 30 procent av den totala virkesanskaffningen inom skogsindustrin. Importens nivå halverades år 2009 och mängderna har inte sedan dess nått tidigare års nivå.

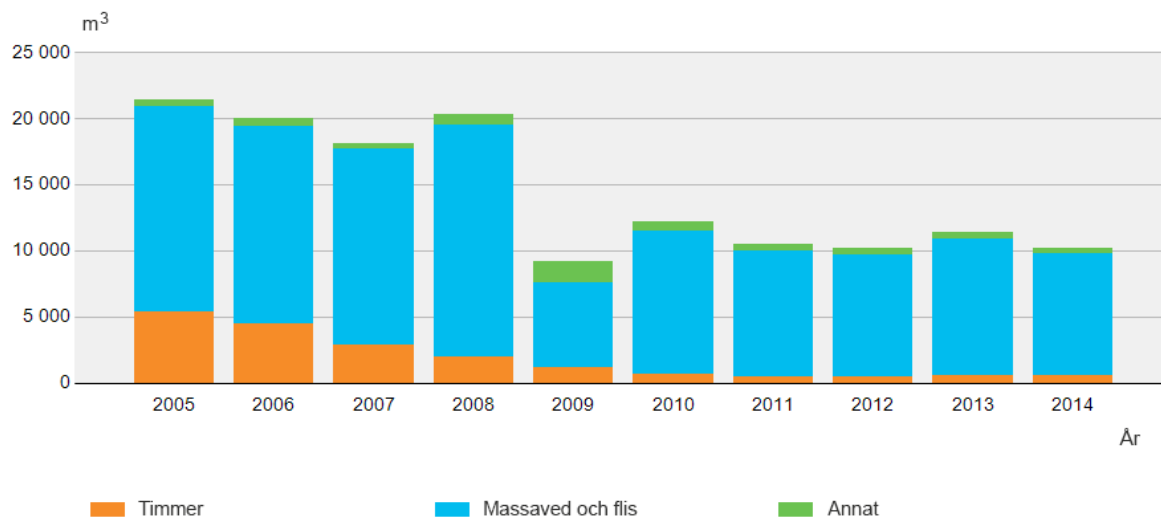
Största delen av träet som importerades till Finland år 2014 var massaved och flis. Det trävaruslag som mest importerades var björkmassaved, totalt 4,9 miljoner kubikmeter. Flisimporten stannade på 2,5 miljoner kubikmeter. Jämfört med året innan krympte importen av björkmassaved med tre procent och flis med 19 procent. Utländsk björkmassaved utgjorde dock 40 procent av en totala anskaffningen av lövmassaved inom industrin. Timrets andel av den totala importen var endast sex procent

Importmängderna för björkmassaved var som störst, över sju miljoner kubikmeter, år 2008, även om mängden sjönk redan följande år till knappt två miljoner kubikmeter. Importen av flis började öka i början av 2000-talet och var som störst 2010, totalt 3,8 miljoner kubikmeter.

Mest trä importerades år 2014 från Ryssland, vars andel av importen uppgick till 80 procent. Trä från Estland utgjorde 11 procent av importen och trä från Lettland utgjorde sju procent. Av den importerade björkmassaveden härstammade 90 procent från Ryssland.

Träimporten 2005-2014

[Länk till publikationen](#)

[Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

År 2014 fanns det fyra skogsindustriprodukter bland de sju produkterna med högst exportvärde: blekt barrmassa, belagd tidskriftspapper, belagd finpapper och sågade trävaror av tall.

Lönsamheten hos de privata skogarna

Statistiken som beskriver lönsamheten hos de privata skogarna är statistik över affärsverksamhet och investeringsavkastning. I dessa mäts resultatet för den privata skogsbruket som skillnaden mellan inkomster och utgifter, rörelseresultatet, samt investeringsavkastningen för virkesproduktionen, där delfaktorerna för avkastningen jämförs med rotprisvärdet inom försäljning på rot. I statistiken om de privatägda skogarna ingår utöver egentliga privata skogar även skogar som ägs eller förvaltas av kommuner, församlingar, samfälliga skogar eller stiftelser som inte är verksamma inom skogsindustrin.

Lönsamhetstatistiken samlar flera olika statistiker

Grundmaterialet för statistiken sammanställs i huvudsak av övrig statistik som bekräftar skogsbruket. Inkomsterna som används vid uträkningarna är privatskogsbrukets rotprisbruttoinkomster samt statens stöd för virkesproduktion och avverkning av energived. Som utgifter är huvudsakligen investeringar i virkesproduktion och administration. I utgifterna ingår även värdet på skogsägarens eget arbete. Uppgifterna presenteras här som reella (deflation: levnadskostnadsindex, 1951=100), medan de i Naturresursinstitutets statistikdatabas presenteras som nominella. Uppgifterna om skogarnas areal har hämtats ur resultaten vid riksskogstaxeringen.

Privatskogsbrukets rörelseresultat utgår från täckningskalkyl

Rörelseresultatet för det privata skogsbruket utgår från en täckningskalkyl, där utgifterna för virkesproduktionen subtraheras från inkomsterna. Resultatet är ett penningbelopp, som i pri-

Privatskogsbrukets rörelseresultat 2004–2014.

vatskogsbruket kan användas för att betala skatt och återbetala lån, till investeringar och konsumtion. Rörelseresultatet innebär här endast penningflöden, och beaktar inte exempelvis effekten av avverkningsbesparingar eller avverkningar som minskar värdet på trädbeståndskapitalet på det helhetsmässiga resultatet för virkesproduktionen.

													Reell förändring 2014	
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Jämfört med föregående år	Jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren
		Miljoner €											%	%
Rörelseresultat		1 609	1 496	1 405	2 147	1 495	854	1 346	1 358	1 210	1 434	1 412	-1,5	-1,6
Inkomster (+)	Rotprisbruttoinkomster och statens stöd	1 880	1 759	1 677	2 425	1 790	1 166	1 639	1 639	1 490	1 718	1 691	-1,6	-1,6
Utgifter (-)	Totala kostnader för virkesproduktionen	272	263	272	278	295	311	293	281	280	284	278	-1,8	-1,6
	Investeringar i virkesproduktionen	200	193	203	209	227	243	217	213	210	214	208	-3,1	-2,5
	Förvaltning av skogarna	71	70	68	69	68	68	76	68	70	69	71	2,1	1,1
		€/hektar											%	%
Rörelseresultat		123	115	108	164	114	63	100	101	90	107	105	-1,5	-3,2
Inkomster (+)	Rotprisbruttoinkomster och statens stöd	144	135	128	186	137	87	122	122	111	128	126	-1,6	-3,3
Utgifter (-)	Totala kostnader för virkesproduktionen	21	20	21	21	23	23	22	21	21	21	21	-1,5	-2,9
	Investeringar i virkesproduktionen	15	15	16	16	17	18	16	16	16	16	15	-3,6	-4,1
	Förvaltning av skogarna	5	5	5	5	5	5	6	5	5	5	5	2,8	0,4

Rörelseresultatet år 2014 på samma nivå som året innan

År 2014 var det reella rörelseresultatet för det privata skogsbruket 1,41 miljarder euro, vilket var endast 1,5 procent mindre än året innan. Jämfört med medelvärdet för de tio föregående åren var förändringen i samma storlek. Bruttonotpriskomsterna ökade med en procent jämfört med året innan, men sänkningen av statens stöd för avverkning av energived ledde till en minskning i de totala inkomsterna, totalt 1,69 miljarder euro, knappt två procent på minus. Även utgifter som utgörs av investeringar i virkesproduktion och huvudsakligen av olika administrativa kostnader minskade med två procent jämfört med året innan till 278 miljoner euro.

Rörelseresultatet per hektar uppgick år 2014 till totalt 105 euro. Det bästa resultatet hittills, 164 euro per hektar, uppnåddes år 2007 då inkomsterna låg på topp och utgifterna låg på medelnivå.

Den reella investeringsavkastningen från timmerproduktionen i privata skogar enligt delfaktor 2014.

	2014, %	Reell förändring, %-enheter	
		Jämfört med föregående år	Jämfört med medelvärdet för de föregående tio åren
Investeringsavkastning	2,3	-2,4	-1,3
Timmerförsäljningsinkomster	3,5	0,0	0,0
Värdet på trädbeståndets nettotillväxt	1,3	0,1	0,3
Stöden beviljade av staten för virkesproduktionen	0,1	0,0	0,0
Kostnader för virkesproduktionen	-0,6	0,0	0,0
Förändringen i rotpriserna	-2,0	-2,4	-1,6

Statistiken Skogen som investeringsobjekt presenterar delfaktorerna för investeringsavkastningen från timmerproduktionen

I statistiken Skogen som investeringsobjekt presenteras delfaktorerna för investeringsavkastningen från timmerproduktionen i privata skogar. Investeringsavkastningen är ett avkastningsindex som beskriver den årliga avkastningen på kapitalet i procent. Den kalkyleras en naturlig logaritmvärdet för inkomster och utgifter samt värdeförändringar i egendom och kapital. Tack vare logaritmvärdet kan man kalkylera bland annat medelvärden och spridning från inkomsternas tidsserier. Delfaktorer för investeringsavkastningen för privata skogar är virkesförsäljningsinkomster härledda ur avverkning och rotpriser, totala kostnader för virkesproduktionen, stöden beviljade av staten för virkesproduktio-

- ▶ [Privatskogsbrukets rörelseresultat](#)
- ▶ [Skogen som investeringsobjekt](#)

nen, värdet på trädbeståndets nettotillväxt och förändringen i rotpriserna.

Investeringsavkastningen krympte år 2014

Den reella investeringsavkastningen från timmerproduktionen i privata skogar uppgick till 2,3 procent år 2014. Avkastningen var 2,4 procentenheten mindre än året innan och 1,3 procentenheten lägre än genomsnittet för de senaste tio åren. Under de senaste tio åren var investeringsavkastningen som högst år 2007 (26,0 procent) och som lägst år 2009 (-17,7 procent).

Av avkastningens olika delfaktorer var den mest betydande inkomster från timmerförsäljningen. År 2014 ökade den här avkastningen med 3,5 procentenheten. Till avkastningen bidrog även värdet på trädbeståndets nettotillväxt (1,3 procentenheten) och stöden beviljade av staten för virkesproduktionen (0,1 procentenheten). Däremot de lägre realpriserna för rotpriser (-2 procent) samt kostnaderna för virkesproduktionen (-0,6) sänkte avkastningen.

Privatskogsbrukets
rörelseresultat
per hektar uppgick
år 2014 till 105 euro.

Fisk- och viltstatistik

Bild: Ville Vähä / Luke

Fisk- och viltstatistik år 2014

Värdet på fiskefångsten

Fångsten av fisk i havet och odlad fisk uppgick år 2014 till 200 miljoner kilo i Finland. Det totala värdet för fisk fångad i havet och odlad fisk uppgick till nästan 170 miljoner euro. Fiskefångsten utgjordes de kommersiella fiskarnas fångst i hav och sjöar samt av fritidsfiskares fångst. Värdet på fritidsfiskarnas fångst var 61 miljoner euro (beräknat enligt producentpriserna för fisk), värdet på det kommersiella fiskets fångst 51 miljoner euro och värdet på vattenbruket 55 miljoner euro.

Värdet på den totala fångsten av fisk förblev på nästan samma nivå som året innan, eftersom minskning i värde för såväl vattenbrukets som det kommersiella havsfiskets fångst kompensades av det ökade värdet för fritidsfiskets och det kommersiella insjöfiskets fångst.

År 2016 träder en ny fiskelag i kraft, där termen yrkesfiske inte längre används utan ersätts av termen kommersiellt fiske i enlighet med EU:s bestämmelser.

De viktigaste fiskarterna för det kommersiella fisket

Strömming är den klart viktigaste fisken för det kommersiella fisket. Värdet på strömmingsfångsten uppgick till 28 miljoner euro och fångsten till 130 miljoner kilo. Den näst viktigaste fiskarten var siklöja som fiskades till ett värde av sex miljoner euro, totalt 3 miljoner kilo. Den tredje viktigaste fiskarten var gös. Värdet på gösfångsten uppgick till knappt fem miljoner euro, varav nästan 60 procent utgjordes av gös som fiskats i insjöar. Värdet på sikfångsten uppgick till tre miljoner euro och fångsten av abborre och vassbuk till drygt två miljoner euro.

EU fastställer årligen fångstkvoter för varje land för fångst av strömming, lax, torsk och vassbuk samt några andra för Finland mindre betydelsefulla fiskarter. Uppfyllandet av kvoterna följs upp och fisket avbryts vid behov.

Fritidsfiske

I Finland fanns det något färre än 1,6 miljoner fritidsfiskare år 2014. Fritidsfiskarnas fångst uppgick till cirka 29 miljoner kilo. Mest fiskades abborre och gädda, vars andel av den totala fångsten överskred hälften. Såväl antalet personer som sysslar med fiske på fritiden och fångsten ökade jämfört med det föregående statistikåret 2012.

Vattenbruk

År 2014 odlade man cirka 13,3 miljoner kilo fisk för människoföda i Finland. 12,4 miljoner kilo regnbåge producerades, vilket var mer än 90 procent av hela matfiskproduktionen. Produktionen av odlad sik uppgick till knappt 0,9 miljoner kilo. Den totala produktionen var cirka 0,3 miljoner kilo mindre än 2013.

År 2012 godkände regeringen vattenbruksstrategin, med mål att man i fastlands-Finland ska odla över 20 miljoner kilo fisk senast år 2022.

Import och export av fisk

Utöver inhemsk fiskad och odlad fisk konsumerade finländarna importerad fisk. Till Finland importerades fisk till ett värde av cirka 390 miljoner euro och från Finland exporterades fisk till ett värde av 41 miljoner euro. Värdet på importen och exporten låg på nästan samma nivå som året innan. Mest importerades hel lax som människoföda från Norge och mest exporterades strömming som foder till Danmark.

Fiskkonsumtion

Finländarna konsumerade 2014 fyra kilo inhemsk fisk och något över tio kilo importerad fisk per invånare. Konsumtionen av inhemsk har beräknats enligt filévikt och konsumtionen av importerad fisk huvudsakligen enligt produktvikt. Av inhemska arter konsumerades mest odlad regnbåge och av utländska arter odlad lax. På 2000-talet har konsumtionen av importerad fisk nästan fördubblats och samtidigt har konsumtionen av inhemsk fisk minskat med ungefär en tredjedel.

Jakt

Fångsten från jakt utnyttjas endast i liten mån kommersiellt. Största delen av fångsten användas av jägarna själv och deras närmaste krets. Värdet på köttet som erhållits med jakt uppskattades till cirka 63 miljoner euro, vilket är endast en miljon mindre än året innan. Fångstens värde utgjordes främst av kött från hjortdjur. Hjortdjursfångsten ökade något jämfört med året innan. Fångsten av småvilt minskade dock endast åtta procent, vilket främst berodde på minskade fångster av skogshönsfåglar och vattenfåglar.

Kommersiellt fiske till havs

I registret över yrkesfiskare i havet ingick år 2014 cirka 2 070 fiskare. Av dem fick en fjärdedel minst 30 procent av sina inkomster från fisket. I registret ingår cirka 3 140 fiskefartyg som används inom kommersiellt fiske. Största delen av dem var fartyg för kustfiske med en längd under sex meter. Antalet yrkesfiskare minskade snabbt på 1980- och 1990-talet. Ännu i början av 1980-talet fanns det cirka 5 000 yrkesfiskare som utövade fisk i havet. Trots det minskade antalet yrkesfiskare har den totala fångsten ökat.

Strömmingsfångsten fastställer nivån på den totala fångsten

Fångsten för det kommersiella fisket i havet var år 2014 större än någonsin tidigare, 148 miljoner kilo. Strömmingen är den överlägset viktigaste fiskarten såväl till mängd och värde. Strömming stod för 90 procent av mängden och 70 procent av värdet av den totala fångsten. Övriga viktiga fiskarter var sik, vassbuk, gös, abborre och lax. Nästan en tredjedel av fångsten fiskades i Bottnhavet och en knapp femtedel i Skärgårdshavet. Fångsten inom det finländska kommersiella fisket utgjorde en knapp femtedel av den totala fångsten för det kommersiella fisket i Östersjön år 2010.

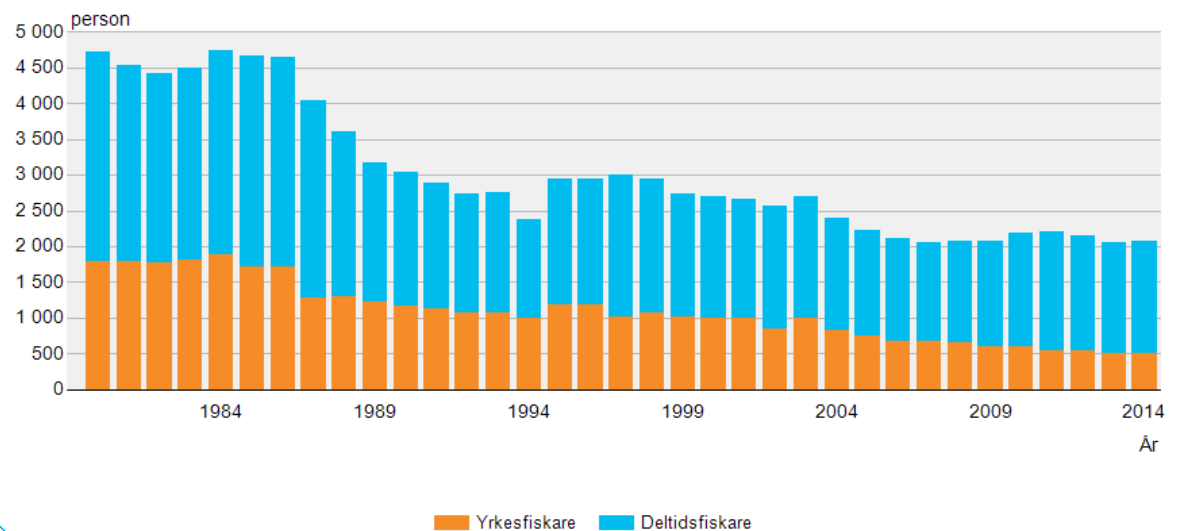
Efterfrågan, beståndet och kvoter påverkar fångstnivån

Under de senaste trettio åren har fångsten av i synnerhet strömming, vassbuk, torsk och lax varierat betydligt. Variationerna i fångsten påverkades bland annat av åtgången av foderfisk, förändringar i fiskbestånden och fångstkvoter. Pälsfarmarnas behov av foder minskade i början av 1990-talet, vilket ledde till minskad efterfrågan på strömming. Minst strömming fiskades

år 1991, cirka 50 miljoner kilo. Strömmingsfisket ökade under de senaste tio åren, då en stor del av trålarna övergick i utländsk ägo och man började rensa en större del av fångsten i Sverige och Estland. År 1995 började fångsten av vassbuk snabbt öka i och med att fiskbeståndet ökade. Fångsten ökade på fyra år från fyra till 27 miljoner kilo. Sedan dess har fångsten legat på hög nivå. Nästan all vassbuk används som foder, av strömmingsfångsten tre fjärdedelar. Som

Yrkesfiskare i havsområden 1980–2014
(Förändringar i statistikföringsmetoden 1988 och 1995)

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

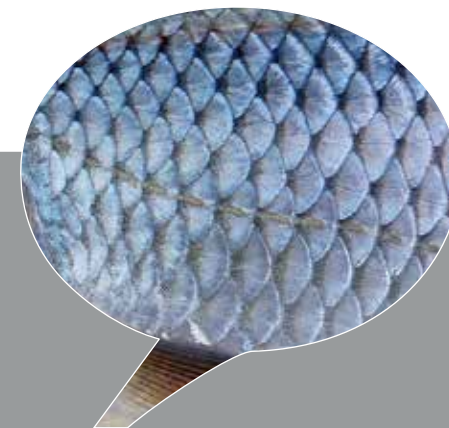
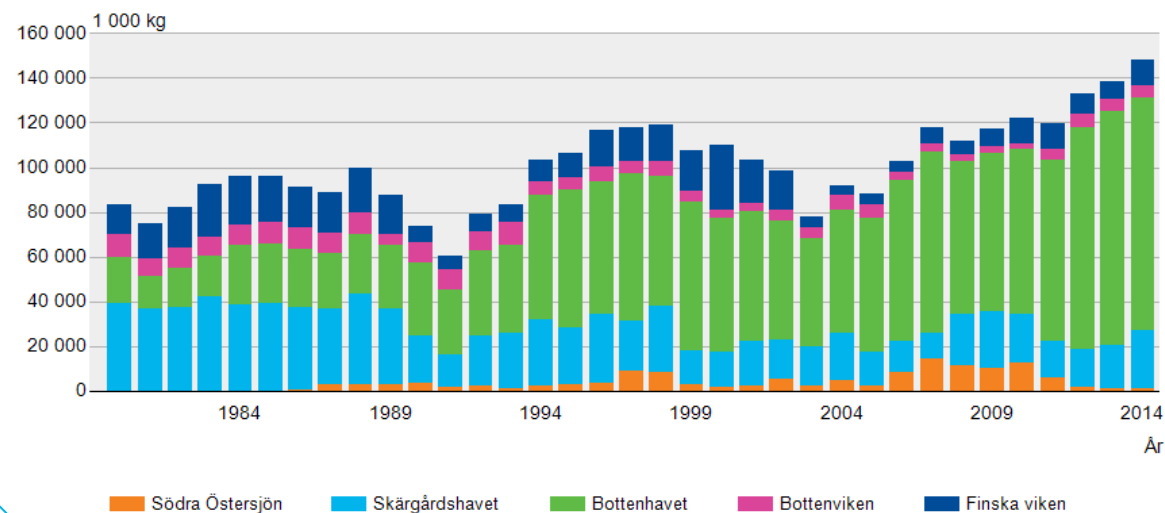
mest fiskades över fem miljoner kilo torsk per år på 1980-talet. Efter detta började fångsten snabbt minska på grund av minskat bestånd. På 1990-talet övergick några finländska fartyg till att fiska torsk i den södra delen av Östersjön och fångsterna började växa igen, tills torsken på 2000-talet även minskade där.

Stora variationer har även förekommit i lax-fångsterna. Mest lax fiskades år 1990, över 2 miljoner kilo. På 2000-talet har fångsten uppgått till 0,2-0,5 miljoner kilo per år. På 1980-talet kom största delen av fångsten från havsområdena i sydväst. På 1990-talet flyttades tyngdpunkten för fisket till Bottenhavet. År 2014 kom 70 procent av den totala fångsten och tre fjärdedelar av strömmingsfångsten från Bottenhavet. Förändringen påverkades av ett större strömmingbestånd i Bottenhavet, mer effektiv trålning samt att företaget som sysslar med fiskförädling och foderindustrin koncentrerades till västkusten.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Fångst från kommersiellt fiske enligt havsområde 1980-2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Statistiken Yrkesfisket i havet ändrade i början av 2016 namn till Det kommersiella fisket i havet i och med den nya fiskelagen.

Kommersiellt fiske i insjöar

År 2014 fick yrkesfiskarna i insjöarna en fångst på sex miljoner kilo fisk, vilket var drygt 1,3 miljoner kilo mer än under föregående statistikår 2012. Det totala värdet för fångsten, inklusive rom och kräftor (11,7 miljoner euro), var drygt en miljon euro större än år 2012.

Siklöja en viktig insjöfisk

Siklöjan är den viktigaste fångstfisken i insjöarna sett både till mängd och värde och den näst viktigaste fångstfisken inom yrkesfisket i hela landet. Endast värdet på strömming är större. Under de senaste femton åren har fångsten av siklöja varierat mellan 2,4 och 2,8 miljoner kilo.

År 2014 ökade insjöyrkesfiskarnas fångst av siklöja (2,8 miljoner kilo) något jämfört med de föregående åren. Fångstens värde, 6,2 miljoner euro, var dock en aning lägre än under det föregående statistikåret 2012, på grund av det genomsnittliga kilopriset på siklöja som var lägre än tidigare. Rommens andel av värdet på fångsten av siklöja uppgick till cirka en halv miljon euro.

Gösfångsten har ökat

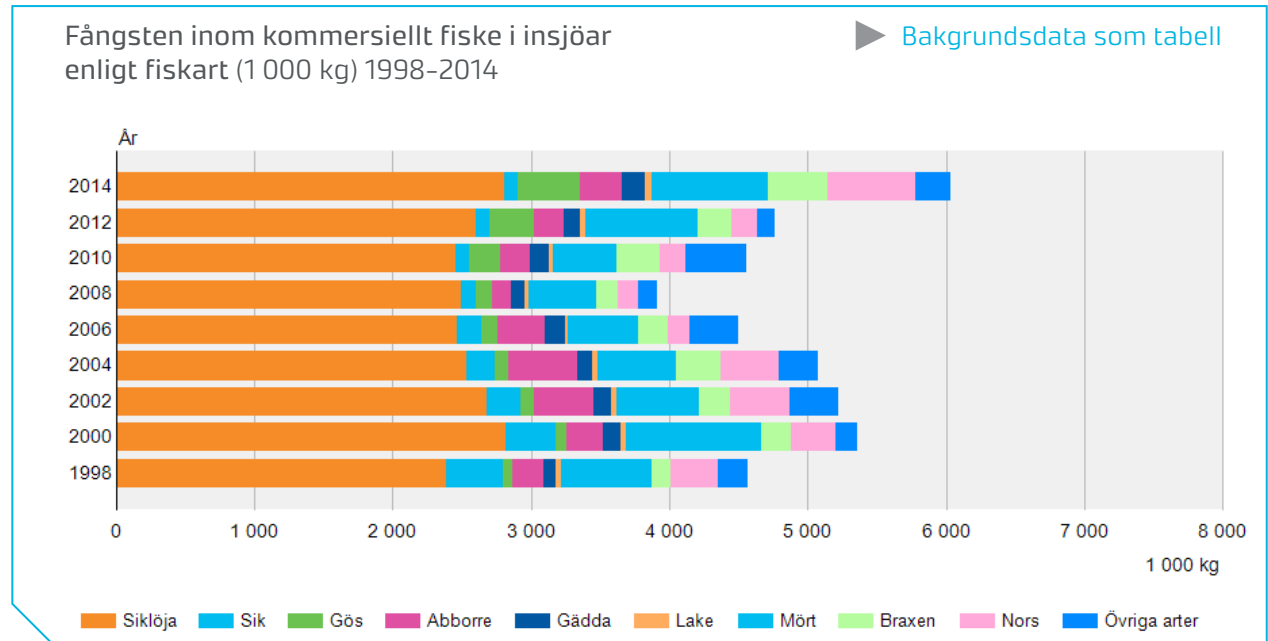
Den näst viktigaste fångstarten efter siklöja var gös, som både vad gäller mängd (0,4 miljoner kilo) och värde (2,6 miljoner euro) fortsatte att öka. Andra viktiga insjöarter, mätta i värdet av

fångsten, var abborre (0,5 miljoner euro) och sik (0,5 miljoner euro).

Den inhemska insjöfiskens andel av handeln med fisk utgjord endast ett par procent. Gös och sik var populärast bland konsumenterna och efterfrågan var stor i butikerna. Siklöja finns det dock större tillgång till.

Kräftfångst

Yrkesfiskarnas fångst av signalkräfta år 2014 uppgick till 253 000 stycken. Kräftfisket sker i slutet av sommaren då den övriga fiskeverksamheten är lugn. Kräftfiske är en viktig källa för extra inkomster för många yrkesfiskare. Yrkesfiskarnas fångst av signalkräftor har under de senaste åren varierat mellan 150 000-500 000 stycken och värdet på fångsten mellan 0,2-0,4 miljoner euro.

Stora fångster inom vårdfiske

I fångsten för yrkesfiskare i insjöarna ingår även vårdfiske. Vårdfiske är effektivt fiske i syfte att påverka fiskbeståndets sammansättning genom att fiska bort icke-önskade fiskarter, såsom karpfisk och övriga små fiskarter med litet värde. Med vårdfiske har man under de senaste åren avlägsnat cirka en miljon kilo icke-önskad fisk ur insjöarna varje år. Fångsten används vanligtvis inte i sin helhet som människoföda.

År 2014 erhöles drygt en fjärdedel av den totala fångsten från insjöarna i samband med vårdfiske. Vårdfiskets fångst uppgick till cirka 1,7 miljoner kilo. Detta var cirka 0,7 miljoner kilo mer än 2012, vilket förklarar drygt hälften av ökningen av den totala fångsten. Norsens andel av vårdfiskets fångst var betydande.

Siklöjan dominerar i Södra Savolax

År 2014 var Södra Savolax det viktigaste fiskeområdet räknat enligt fångstens värde (2,1 miljoner euro). Ungefär en tredjedel av fångsten av siklöja i hela landet fiskades i Södra Savolax. Andra viktiga fiskeområden var Kajanaland, Norra Karelen och Lappland. I alla dessa områden uppgick värdet av fångsten till över en miljon euro.

Huvuddelen av fångsten fiskades med trål och not

År 2014 fiskades drygt 40 procent av den totala fångsten med not, knappt 30 procent med trål, en femtedel med ryssja och ungefär en tiondel med

nät. Hälften av fångsten av siklöja fiskades med trålning och hälften med not, medan mest gös och sik fiskades med nät. De största fångsterna av mört och braxen fiskades med not och ryssja.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Yrkesfiskarna registrerade

I Finland finns det totalt ungefär 550 registrerade yrkesfiskare som fiskar i insjöar, varav ungefär 400 fiskade år 2014. Av fiskarna ingick nästan två tredjedelar i den grupp fiskare som får minst 30 procent av sina inkomster från fisket. Mest yrkesfiskare fanns det i Lappland, Kainuu och Södra Savolax.

Bild: Ville Vähä / Luke

Fritidsfiske

I Finland fanns det år 2014 något under 1,6 miljoner fritidsfiskare, medan de var cirka 1,5 miljoner 2012. Nästan var tredje finländare, eller cirka 30 procent sysslar med fritidsfiske. Bland männen hos oss fiskar cirka 40 procent och bland kvinnorna 20 procent.

Antalet fritidsfiskare började öka

Antalet fritidsfiskare har minskat under hela 2000-talet, men nu verkar trenden ha brutits. I början av 2000-talet uppgav två miljoner finländare att de sysslar med fiske på fritiden.

Antalet fiskare ökade i grupperna under 10 år, 45-64 år och över 64 år. I de övriga åldersgrupperna minskade fiskeintresset.

Fiskeintresset minskar klart i tonåren och särskilt när myndig ålder uppnås. Antalet fritidsfiskare i arbetsför ålder under 45 år har nästan halverats jämfört med toppnoteringarna i början av 2000-talet.

Fiske med nät minskar

Fritidsfiskarnas bragder ökade jämfört med 2012. Mest ökade fångsten av gädda och abborre, som stod för mer än hälften av den totala fångsten på nästan 29 miljoner kilo. Under 40 procent av fångsten togs nu upp med nät, medan denna andel utgjorde halva fångsten ännu år 2000. Kastspö och trolling stod tillsammans för nästan 30 procent av den totala fångsten.

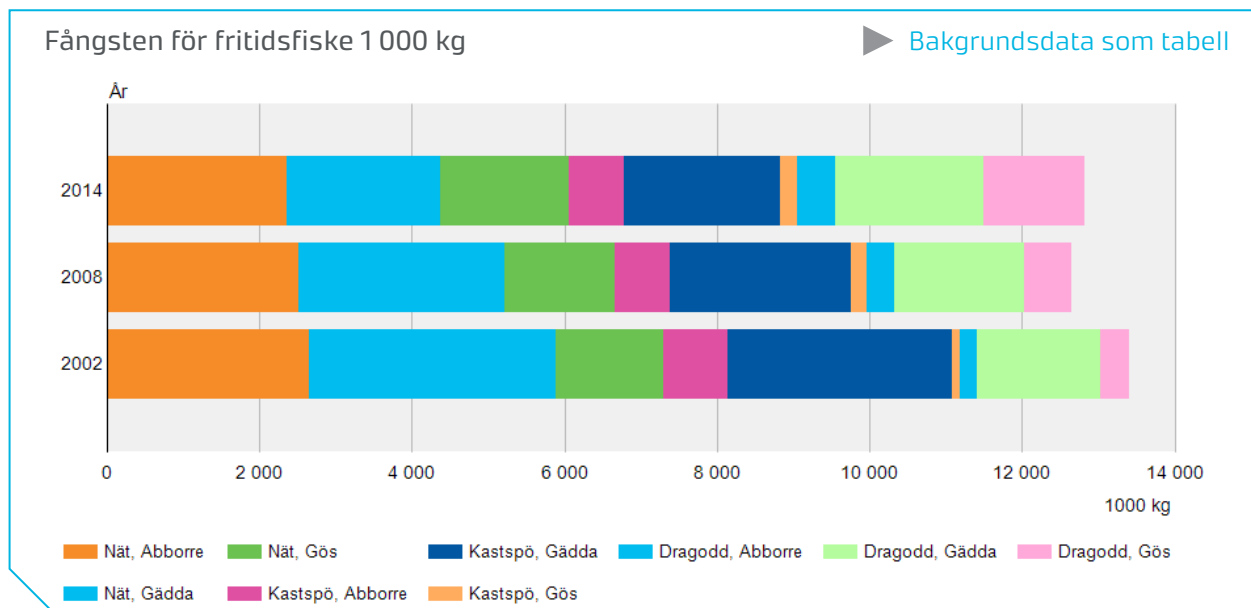
Abborre, gädda och gös de vanligaste fiskarterna

Av nätfångsten år 2014 utgjordes lite mer än en femtedel av abborre och lite under en femtedel av gädda. Övriga viktiga fiskarter var gös, braxen, siklöja och sik. Fångsten i katsa utgjordes i huvudsak av abborre, gädda, mört och braxen. Fångsten vid mete och pimpel var i huvudsak abborre och mört. Viktiga fiskarter inom fiske med kastspö och trolling var utöver gädda, gös, abborre och laxfisk.

Bild: Ville Vähä / Luke

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Vattenbruk

I Finland odlades år 2014 cirka 13,3 miljoner kilo fisk till människoföda. Fisken odlades vid 164 fiskodlingar. Av fiskodlingsanstalterna finns 108 stycken vid kusten och på Åland, där odlingen nästan helt utgörs i nätbassänger. Fisken odlades inne i landet vid 56 anstalter. Här koncentrerades produktionen av matfisk främst vid åstränder. Under den senaste tiden har även recirkulerande akvakultursystem byggts inne i landet.

Av den odlade matfisken i hela landet år 2014 producerades 86 procent i havet. Av matfisken odlades ungefär hälften på Åland och drygt en tredjedel vid kusten och skärgården samt övriga havsområden i sydvästra Finland. Endast drygt en tiondel av matfisken odlades inne i landet.

Odling av matfiskarter

Den kommersiella odlingen av regnbåge inleddes redan på 1960-talet och är fortsättningsvis den viktigaste odlade fiskarten i Finland. År 2014 producerades 12,4 miljoner kilo regnbåge, vilket var mer än 93 procent av hela matfiskproduktionen.

Man utvecklar även odlingsmetoderna för övriga matfiskarter. Av de nya matfiskarterna har sikken blivit den mest etablerade. Under de senaste åren har den årliga produktionen på cirka en miljon euro kompletterat utbudet av inhemsk odlad fisk. År 2014 uppgick produktionen av sik till knappt 0,9 miljoner kilo. Av andra odlade matfis-

karter, såsom öring, röding, stör och gös, odlades totalt cirka 0,1 miljoner kilo. Cirka 0,4 miljoner kilo rom från regnbåge producerades som livsmedel.

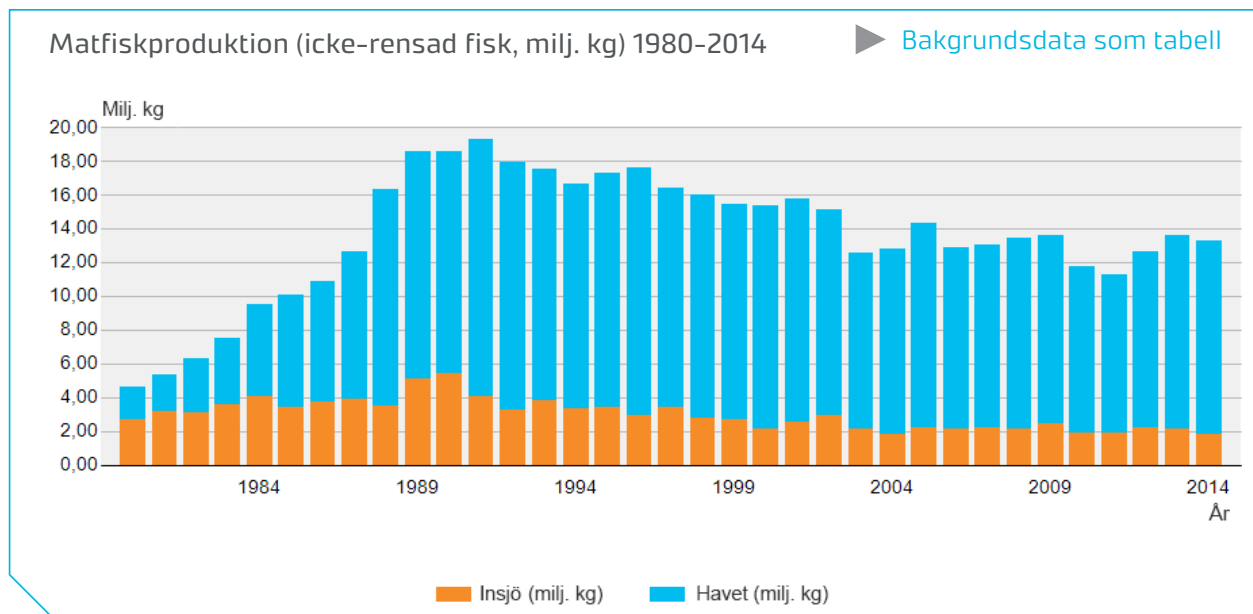
Produktionsmängder

Under hela 2000-talet (2002–2014) har produktionsmängderna av matfisk förblivit nästan de samma, cirka 12–13 miljoner kilo per år. Störst var produktionen under början av 1990-talet, då odlingen av matfisk som mest uppgick till cirka 19 miljoner kilo per år.

Värdet på produktionen av regnbåge år 2014 var 47,1 och av sik 6,6 miljoner euro. Värdet på den totala matfiskproduktionen uppgick till 54,5 miljoner euro. Det förekommer betydande årlig variation i värdet. Eftersom produktionsmängderna har förblivit relativt stabila beror variationen i huvudsak på den årliga variationen i medelpriset på regnbåge.

Stor efterfrågan på inhemsk fisk

Fisk som odlats i Finland konsumerades huvudsakligen inom landet. Efterfrågan på inhemsk fisk är större än tillgången. Av matfisken som kon-

sumeras av finländarna är knappt en femtedel inhemsk. Närmast inhemsk regnbåge ligger lax som odlats i Norge, årligen importeras cirka 30 miljoner kilo.

Jakt på lösningar för att utöka produktionen

Den inhemska produktionens expansion fördröjs bland annat av de odlingstillstånd som fordras för fiskodling enligt miljöskyddslagen. De reglerar niga var och hur mycket fisk som odlas.

Man söker efter lösningar för utökning av produktionen i odling på öppet hav, då man kunde placera större anstalter än idag i en mer hållbar miljö än kustområdet. För närvarande håller man även på att utveckla recirkulerande system, där man minskar vattenförbrukningen och näringsutsläppen genom att rena och återanvända vattnet.

Utöver matfisk odlas också fisk för vidare odling och utplantering i naturliga vattendrag. Ynglen som odlas för vidare odling blir i huvudsak matfisk. Med plantering av fisk underhålls och förstärks för sin del fiskbestånd.

Yngelproduktion i insjöarna

Fiskarnas yngelproduktion har koncentrerats till insjöarna, eftersom yngelskedet hos fiskarter som odlas kräver sötvatten för att lyckas. Yngel av rovlaxfisk, lax, öring, regnbåge och röding, produceras i huvudsak med intensiv utfodringsodling i fiskodlingsanstalter. Vid fiskodling i dam-

mar med naturlig föda föds de nykläckta ynglen upp i stora dammar med naturlig föda till sommarens gamla sättfisk. Med denna metod produceras främst yngel av sik, gös, harr och karpfisk. År 2014 odlades fiskyngel vid 99 stycken yngelanstalter.

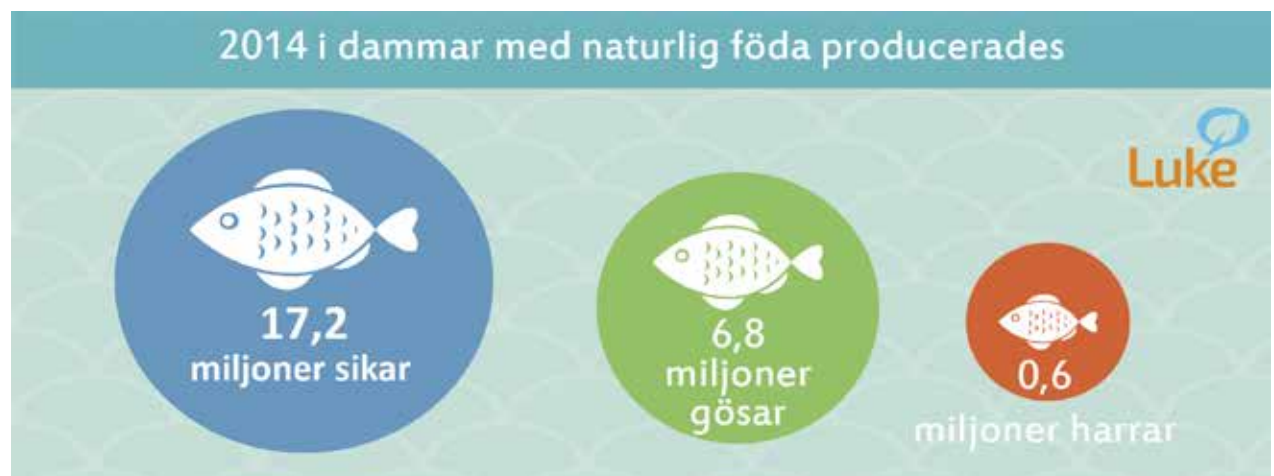
Det fanns 196 stycken fiskodlare som använde sig av dammar med naturlig föda och de hade totalt tillgång till 5 559 hektar dammar.

53 miljoner fiskyngel

År 2014 producerades cirka 53 miljoner fisk- och kräftyngel i olika åldrar, nykläckta yngel undantaget, för utplantering och vidareodling. Antalet producerade regnbågsyngel uppgick till 19,2 miljoner och antalet sikyngel till 1,5 miljoner, som i

huvudsak gick till vidareförädling till nätkassodlingar som producerar matfisk. Utöver dessa odlades även yngel av lax (2,5 milj. st.) havsöring (1,5 milj. st.), insjö- och bäcköring (1,9 milj. kpl) och röding (0,2 milj. st.). Av dessa utplanterades ungefär tre fjärdedelar. Yngel för sik, gös och harr som producerats i dammar med naturlig föda användes som sättfisk. Dessutom odlades små mängder yngel av gädda, karpfisk, siklöja och kräfta. Värdet på produktionen av fiskyngel uppgick år 2014 till totalt cirka 24,6 miljoner euro.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Fiskförädlingsproduktion

Som råvara för förädlade fiskprodukter användes i Finland år 2013 totalt 80 miljoner kilo fisk. Av denna var 53 miljoner kilo inhemsk och 27 miljoner kilo importerad. Statistik över fiskförädlingsproduktion förs vartannat år.

Strömming, regnbåge, lax och sik de viktigaste fiskarterna

Andelen livsmedelsströmming- och vassbuk som frystes ned för export utgjorde över hälften av den inhemska fisk som användes inom förädlingsindustrin. 21 miljoner kilo inhemsk fisk och 23 miljoner kilo importerad fisk förädlades till filéer eller andra färska produkter. 9 miljoner kilo fisk, varav hälften inhemsk, användes till produkter med högre förädlingsgrad.

Utöver strömming var de viktigaste fiskarterna inom förädlingsindustrin regnbåge, lax och sik. Dessa fyra fiskarters andel av all fiskråvara uppgick till 94 procent. Med undantag för strömming förädlades mest siklöja, gös, abborre och gädda av den inhemska naturlig fisken.

Ökade förädlingsmängder

Den totala mängden fisk som förädlades ökade jämfört med år 2011. Mest ökade nedfrysningen av strömming för export samt användningen av inhemsk regnbåge och utländsk lax. Jämfört med början av 2000-talet har förädlingsmängden nästan fördubblats.

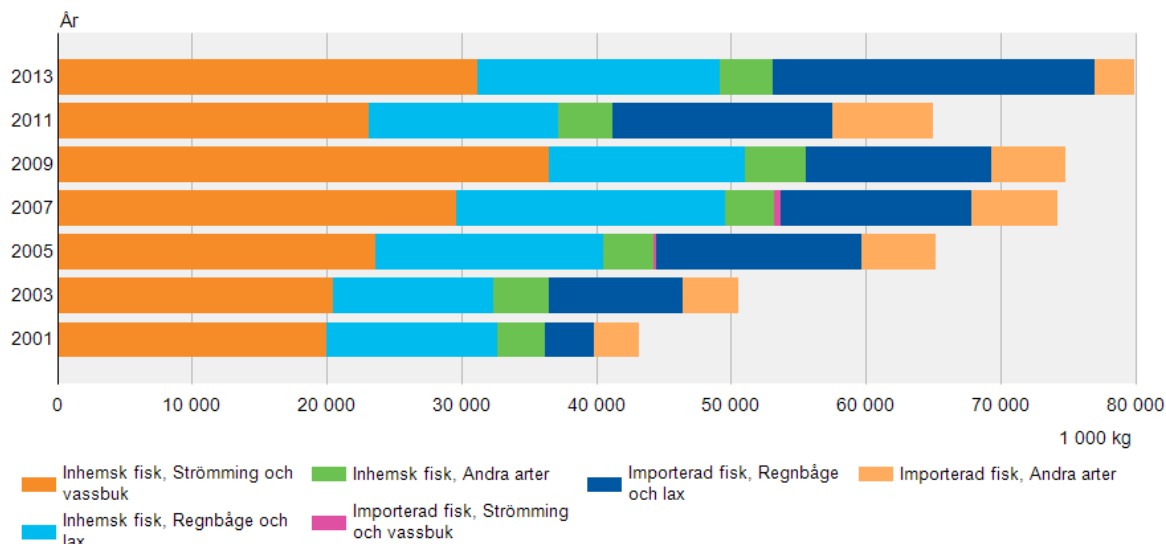
Under 2009–2011 minskade mängden nedfrost exporterad strömming och vassbuk och mängden strömming och vassbuk exporterad som färsk ökade.

Antalet företag som förädlad fisk uppgick år 2013 till 136 stycken. Antalet företag som producerade över en miljon förädlad fisk per år uppgick till 22 stycken. De förädlade nästan 90 procent av den totala mängden förädlad fisk.

Som råvara för de förädlade fiskprodukterna användes 53 miljoner kilo inhemsk fisk.

Vikten för fisken som används som råvara inom produktionen av förädlade fiskprodukter (1 000 kg)

▶ Bakgrundsdata som tabell

▶ Mer information på webbplatsen för statistiken

Producentpriset på fisk

Realpriserna på de flesta fiskarter har stigit på 2000-talet.

Priset högst på odlad sik

I Finland har sik odlats som matfisk i betydande mängder under knappt tio års tid. Odlad sik är för tillfället den finländska fiskart som har det högsta producentpriset. År 2014 var medelpriset på odlad sik 8,55 €/kg. Fiskodlarna har fått ett i genomsnitt dubbelt så högt kilopris för sik jämfört med regnbåge.

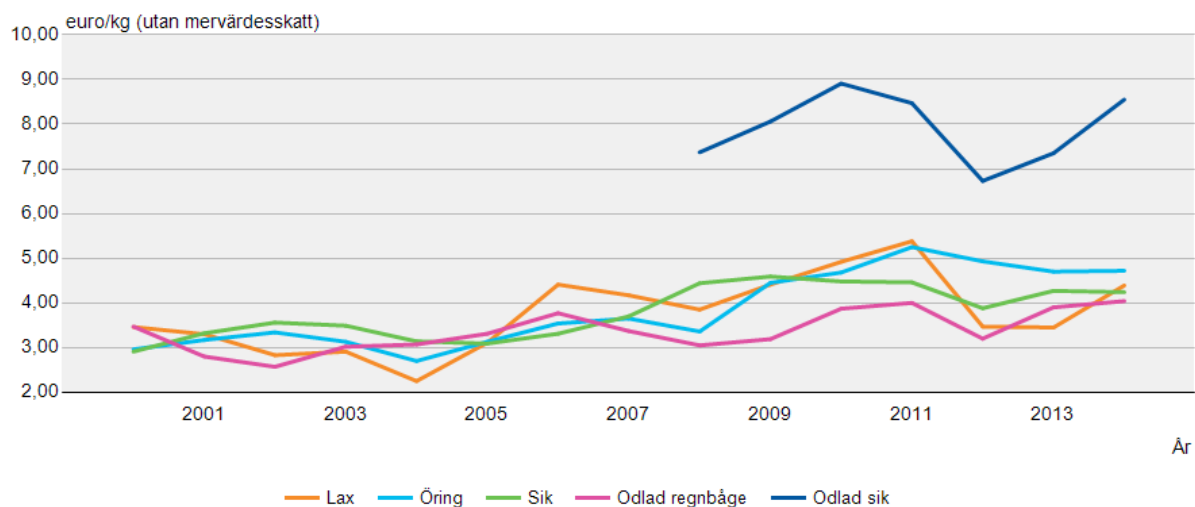
Priset på vild lax på samma nivå som regnbåge

Variationen i priset på regnbåge och fiskad lax påverkas av det globala marknadspriset på norsk, odlad lax. För lax har fiskare under de senaste tio åren som bäst fått drygt en euro mer per kilo än odlare av regnbåge, men under de senaste tre åren har prisskillnaden varit liten. Producentpriset på sik fiskad i havet har under de senaste fem åren varit mer stabilt än priset på lax och regnbåge.

Medelpriserna på lax, regnbåge och sik presenteras i statistiken för rensad fisk, eftersom fiskarter som säljs för livsmedelsproduktion ska rensas genast efter fångsten. Största delen av den övriga fisken säljs som icke-rensad.

Producentpriset för lax, havsöring, sik samt odlad regnbåge och sik 2005-2014

▶ Bakgrundsdata som tabell

Gös den näst mest värdefulla fiskarten

Det näst högsta priset har de kommersiella fiskarna fått för gös. Under de senaste tre åren har kilopriset på icke-rensad gös varit drygt en euro högre än motsvarande pris för lax. År 2014 var medelpriset för icke-rensad gös 5,53 €/kg och för rensad gös 6,42 €/kg. Vanligtvis säljs endast en ytterst liten del av gösfångsten som rensad.

Priset på fisk som säljs som icke-rensad har under de senaste åren varit relativt stabilt. Den

största förändringen år 2014 var en minskning av producentpriserna för lake med 13 procent jämfört med året innan.

Variationerna i priset på strömming återspeglar värdet av den finländska fiskefångsten

Av fiskefångsten i Finland utgörs största delen av strömming (cirka 70 procent av värdet på fiskefångsten). Därför påverkar redan små förändringar i producentpriserna på strömming värdet på fiskefångsten som helhet. En tredjedel av ström-

mingsfångsten går till livsmedelsproduktion och resten till industrin, främst som foder för pälsdjur.

Under de senaste fem åren har priset på strömming som används inom industrin fördubblats och priset på strömming som används för livsmedelsproduktion ökat med 35 procent. År 2014 sjönk dock priset på båda med två cent jämfört med året innan. Som en följd av detta sjönk värdet på fiskefångsten i Finland jämfört med de föregående åren, trots att fångsten var rekordstor. År 2014 uppgick producentpriset på livsmedelsströmming till 0,27 €/kg och priset på industriströmming till 0,20 €/kg.

Priset på livsmedelsströmming i topp år 2014

Det höga priset på strömming avsedd som livsmedel i september 2014 förklaras av att den sålda fisken i genomsnitt var större än de föregående åren. Försäljningen av fisk i mindre storleksklasser minskade betydligt. Total såldes under hösten (augusti–december) hälften mindre strömming som livsmedel än året innan. Orsaken torde vara det ryska importförbudet som infördes i augusti.

Producentpriserna på fisk utgår från prisuppgifter som lämnats av fiskpartihandlarna. Uppgifterna om priset på odlad regnbåge har samlats in av Finlands Fiskodlarförbund r.f. Priserna presenteras som nominella utan mervärdesskatt.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Producentpriset på icke-rensad gös, abborre, gädda och lake som fiskats i havet 2005–2014

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

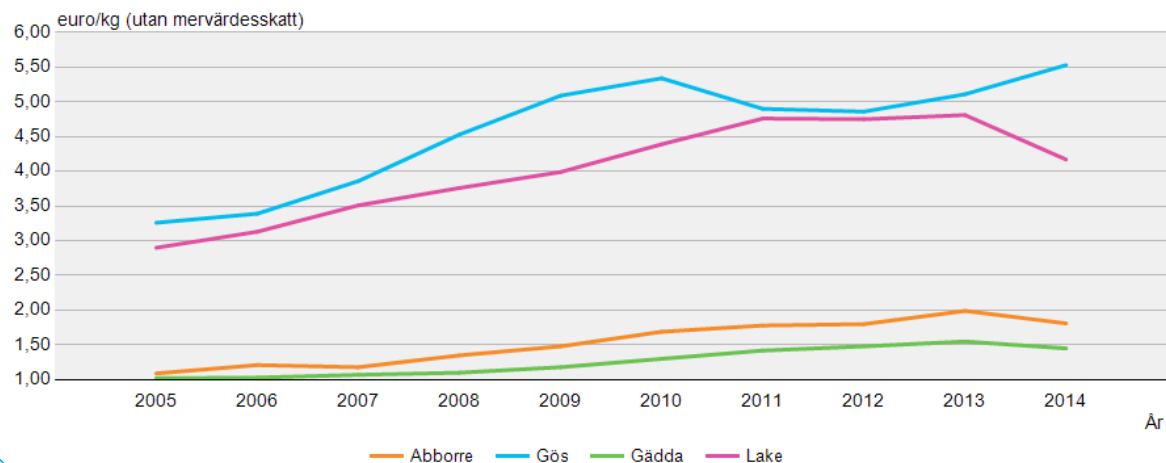

Bild: Erkki Oksanen / Luke

Utrikeshandel med fisk

I Finland importerades år 2014 cirka 116 miljoner kilo fisk och fiskprodukter. Det totala värdet på importen uppgick till 394 miljoner euro. Två tredjedelar av importen, cirka 77 miljoner kilo, var produkter avsedda som människoföda. Dessas värde uppgick till 360 miljoner euro.

Laxfisk samt tonfisk- och räkprodukter populära importprodukter

Som människoföda importerades mest färsk fisk och fiskfiléer. De viktigaste fiskarterna var lax och regnbåge. Mest importerades lax och regnbåge från Norge och Sverige, totalt 42 miljoner kilo till ett värde av cirka 190 miljoner euro.

Den näst största produktgruppen var olika fiskprodukter och -konserver, som importerades till ett värde av 72 miljoner euro. Drygt hälften av värdet på hela produktgruppen utgjordes av tonfiskkonserver, som i huvudsak kom från Thailand och Mauritius.

På tredjeplats kom frysta produkter och saltade, torkade och rökta fiskprodukter (51 miljoner euro), varav de viktigaste var sej- och laxprodukter. Det viktigaste importlandet var Danmark.

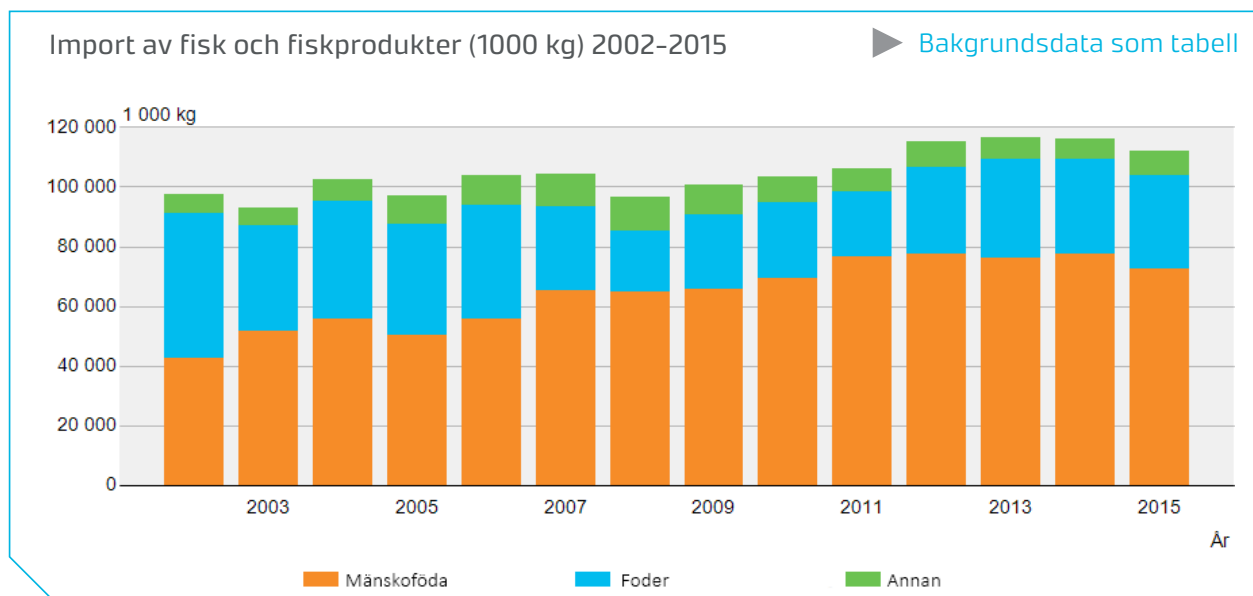
Värdet på importen av skaldjur och romprodukter uppgick totalt till cirka 40 miljoner euro. Nästan två tredjedelar av detta utgjordes av räkor, varav hälften kom från Norge.

De nordiska länderna de viktigaste importländerna

Totalt importerades fisk och fiskprodukter från 65 länder år 2014. Sett till värdet kom tre fjärdedelar av exporten från de nordiska länderna. Knappt hälften av all fisk och alla fiskprodukter sett till värdet kom från Norge. Endast cirka en tiondel av produkterna importerades från länder utanför Europa.

Importen av fisk och fiskprodukter som människoföda har fortsatt öka. Mängden fördubblades år 2014 och värdet tredubblades jämfört med år 2000.

Under samma, ungefär femton år långa, tidsperiod har importen av fiskbaserade produkter som inte är avsedda som människoföda, såsom fiskfetter och -oljor, fiskmjöl och fiskavfall halverats. Störst var importen av dessa produkter på 1980-talet, då den låg på upp till 300 miljoner kilo per år främst inom pälsnäringen och lantbruket. År 2014 importerades endast 39 miljoner kilo motsvarande produkter.

Från Norge
importerades
32 miljoner kilo
färsk lax.

Exporten liten jämfört med importen

Från Finland exporterades år 2014 65 miljoner kilo fisk och fiskprodukter. Värdet på exporten uppgick till 42 miljoner euro, dvs. drygt en tiondel av importen av motsvarande produkter.

Störst export av strömming, vassbuk och laxfisk

År 2014 exporterades till mängden sett mest strömming och vassbuk, som tillsammans (49 miljoner kilo) utgjorde tre fjärdedelar av exporten. Laxfiskens (i huvudsak regnbåge och lax) andel, 5 miljoner kilo, var knappt en tiondel av mängden exporterad fisk men den utgjorde ungefär hälften av värdet på exporten. Lax och regnbåge exporterades som färsk, fryst och saltad. Övriga betydande exportprodukter var fiskrom och romprodukter.

De viktigaste exportländerna finns i närområdet

De viktigaste exportländerna år 2014 var Danmark, Estland, Ryssland, Lettland och Sverige. Största delen av strömmingen och vassbuken exporterades till Danmark och Ryssland. Till Estland och Lettland exporterades utöver strömming och vassbuk även en stor del av laxfisk. Till Sverige exporterades laxfisk. Exporten till Ryssland minskade på grund av importförbudet som infördes i augusti 2014 och ledde till ökad export till Danmark.

Både exporten och importen av fisk har ökat under den senaste tiden. På tio år (2004–2014) har exporten mer än tredubblats. Ökningen kan i huvudsak förklaras med den ökade exporten av strömming till Baltikum och Danmark.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Bild: Ville Vähä / Luke

Fiskkonsumtion

Finländarna konsumerade år 2014 fyra kilo inhemsk fisk (filévikt) per person. Konsumtionen av importerad fisk uppgick till lite över tio kilo. Konsumtionen ökade något jämfört med året innan.

Regnbåge populärast bland inhemsk fisk

Den populäraste inhemska fiskarten var regnbåge (1,1 kg/person/år) och den näst populäraste siklöja, vars konsumtion var ungefär hälften av konsumtionen av regnbåge. Av den utländska fisken var odlad lax mest populär (4,4 kg/person/år). Den näst mest populära fiskarten var tonfisk, vars konsumtion var mer än hälften mindre än laxkonsumtionen. Den odlade fiskens andel av den totala fiskkonsumtionen uppgick till lite på 40 procent.

Utöver inhemsk regnbåge åt finländarna även importerad regnbåge. Konsumtionen av importerad regnbåge var nästan lika stor som konsumtionen av inhemsk regnbåge. Allt fler finländska företag odlar regnsbågsforell bland annat i Sverige, varefter fisken importerats till Finland.

Av den inhemska fisken som används som livsmedel hade drygt hälften odlats eller fiskats kommersiellt. Fritidsfiskarnas andel var 43 procent.

Under 2000-talet har konsumtionen av inhemsk fisk minskat med cirka en tredjedel. Av de inhemska fiskarterna har endast konsumtionen av gös ökat något på 2000-talet.

Då konsumtionen av inhemsk fisk har minskat har konsumtionen av importerad fisk nästan fördubblats. Konsumtionen av lax som importerats från Norge har till och med fyrdubblats.

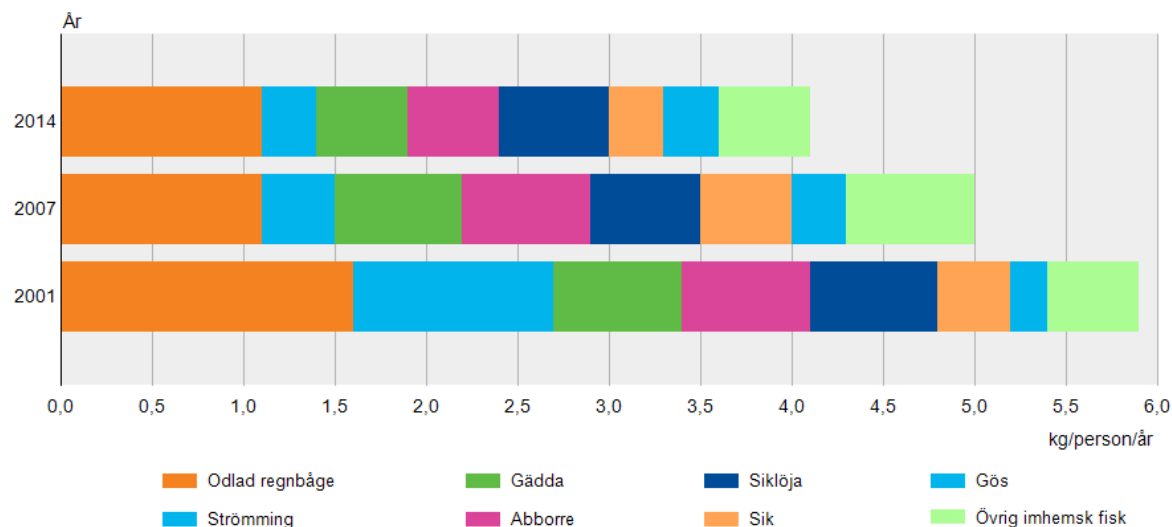
► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Bild: Jaakko Erkinaro / Luke

Användningen av fisk som livsmedel (kg/person/år), inhemsk fisk

► [Bakgrundsdata som tabell](#)

Jakt

Under de senaste drygt tjugo åren har cirka 300 000 jägare årligen betalat jaktvårdsavgiften som berättigar till jakt. Under ungefär 80 års tid har man känt till det exakta antalet jägare i Finland, eftersom jaktlagen som trädde i kraft redan 1934 gjorde jägarna skyldiga att betala jaktvårdsavgift, dvs lösa ut jaktkort.

Även kvinnor bland jägarna

Jakt är traditionellt mansdominerat, men under den senaste tiden har även kvinnor blivit intresserade av jakt. Antalet kvinnor som jagar har nästan fördubblats på tio år. År 2014 betalades jaktvårdsavgiften av 20 190 kvinnor och 286 352 män (11 procent av finländska män och en knapp procent av kvinnorna).

Antalet aktiva jägare på nedgång

Alla som betalat jaktvårdsavgiften jagade dock inte aktivt under året. Sedan år 1996 har man årligen även fört statistik över antalet aktiva jägare. Under denna tid har antalet aktiva jägare varierat mellan 68 och 77 procent. Under de tre senaste åren har antalet aktiva jägare varit på nedgång, i synnerhet antalet jägare som jagar änder och skogshönsfåglar har minskat. År 2014 jagade cirka 180 000 jägare småvilt och cirka 112 000 hjortdjur. Ungefär 65 procent av jägarna av småvilt lyckades fälla minst ett djur.

Fångsten av ringduva störst

År 2014 var fångsten av ringduva störst (cirka 270 000 stycken). Fångsten av ringduva överskred för första gången fångsten av gräsänder (cirka 255 000 stycken). Tredje störst var fångsten av skogshare (cirka 180 000 stycken) och fjärde störst fångsten av mårhund (cirka 175 000 stycken).

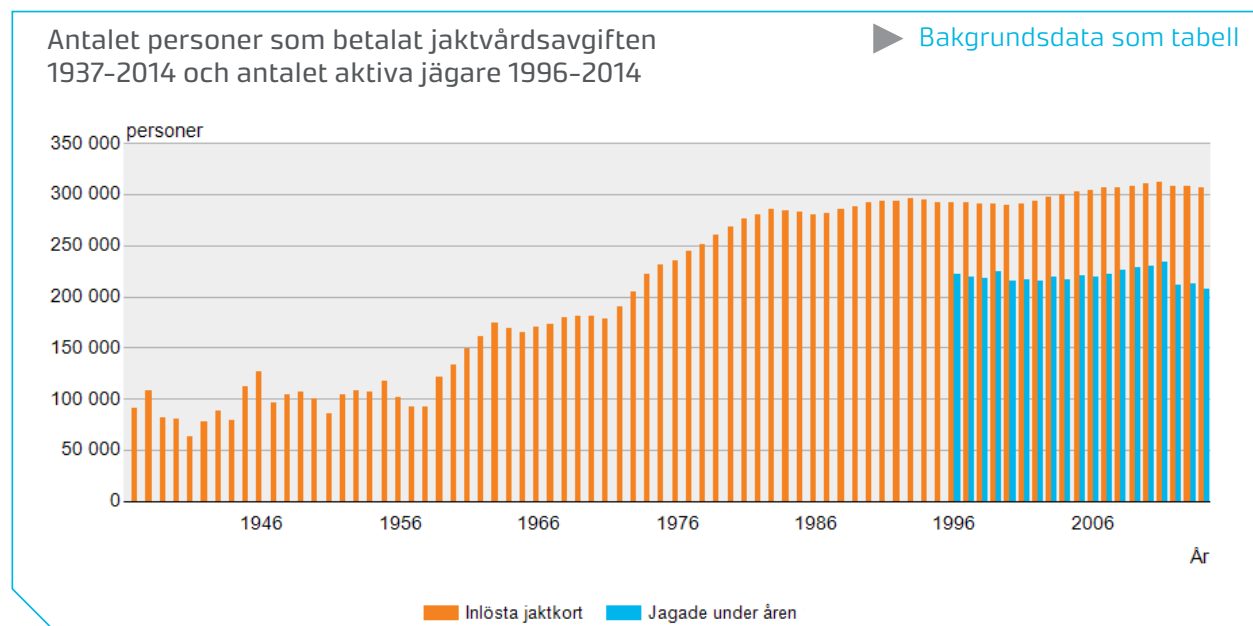
Antalet ringduvor och mårhundar har ökat i Finland under de senaste femton åren, vilket även kan ses i fångststatistiken. Fångsterna har vuxit rätt jämnt under hela denna statistikperiod,

fångsten av mårhund har nästan tredubblats och fångsten av ringduvor fördubblats.

Fångsten av skogshare

Antalet skogsharar minskade kraftigt i början av 2000-talet, vilket till stor del förklarar den dåvarande fångstmängden. Efter detta har fångstmängden förblivit stabil. De största orsakerna till den kraftiga minskningen torde vara förändringar i livsmiljön och milda vintrar.

► [Mer information på webbplatsen för statistiken](#)

Vädret under försommaren påverkar beståndet av skogshönsfåglar

År 2014 minskade fångsten av skogshönsfågel (orre, tjäder, järpe och dalripa) med en tredjedel jämfört med året innan. Den kalla försommaren år 2014 och 2015 försvårade fåglarnas häckning och minskade därmed storleken på skogshönsfågelbestånden. Antalet fåglar uppskattas nu vara cirka 60 procent av antalet under de bästa åren 2011–2013. Av denna anledning begränsades jakten på skogshönsfåglar denna höst på många ställen med regionala begränsningar och rekommendationer. Enligt prognos minskade fångsten år 2015 ytterligare jämfört med året innan.

Från viltfångststatistik till jaktstatistik

Småviltstatistik som liknade dagens statistik påbörjades på 1960-talet. Inledningsvis samlade Jägarnas centralförbund in fångstuppgifter av sina medlemmar, men man övergick snart till att samla in uppgifterna med fångstundersökning med anknytning till jaktkortet. Idag skickas den separata enkäten till 5 400 jägare (urval: 300 jägare/jaktvårdsområde). Svarsprocenten har tyvärr under årens lopp sjunkit från drygt 80 procent till 66 procent.

År 1996 ändrades statistikföringen så att fångstuppgifterna anses per kalenderår istäl-

let för jaktperiod. Av denna anledning saknas fångstuppgifter för år 1995.

Statistikpublikationen Viltbytet bytte namn till Jakt år 2008, eftersom man ansåg att det nya namnet bättre beskrev innehållet i statistiken. Statistiken utökades med bland annat uppgifter om antalet aktiva jägare samt antalet jägare av vattenfåglar och skogshönsfåglar samt småvilt och hjortdjur.

Fångsterna av de fyra vanligaste fågarterna (exemplar) 1996–2015

▶ [Bakgrundsdata som tabell](#)

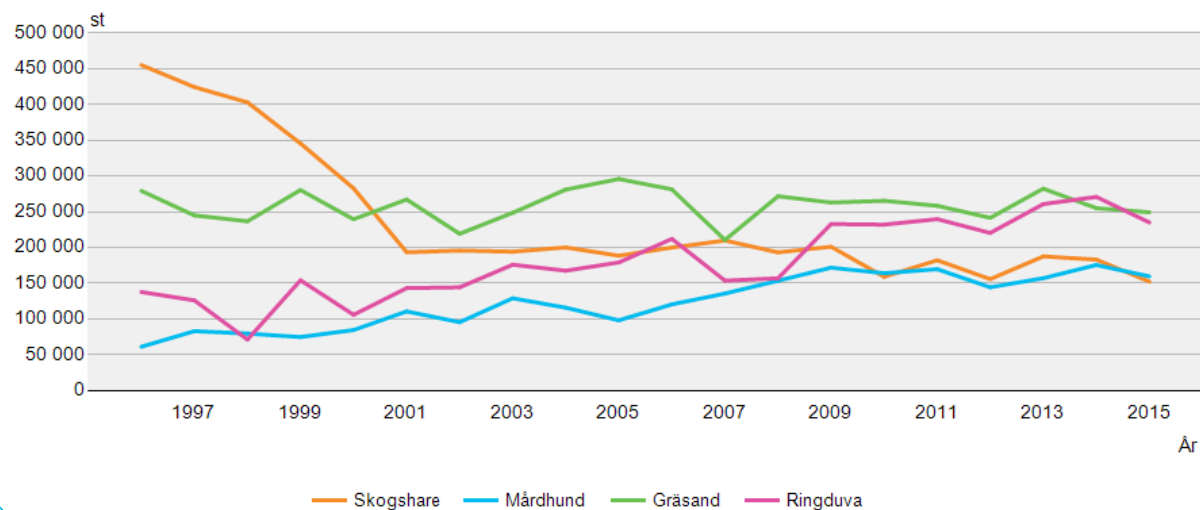

Bild: Pekka Hyvärinen / Luke

Länk till statistiktjänsterna

LUKEs statistiktjänst: <http://stat.luke.fi/sv/uusi-etusivu>

LUKEs statistikdatabas: <http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/sv/LUKE/?rxid=f8344f88-1f3d-433a-917c-09bd5cde6af4>

Anvisningar för användningen av databasen: http://stat.luke.fi/sites/default/files/tilastotietokanta_ohje_evuosikirja.pdf

Statistikcentralen: http://stat.fi/til/index_sv.html

FAOSTAT Statistical database: <http://faostat3.fao.org>

Eurostat database: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Sveriges lantbruksstatistik: <http://www.jordbruksverket.se/omjordbruksverket/statistik.4.67e843d911ff9f551db80003060.html>

Global Forest Resources Assessment 2015 - Country Reports: <http://www.fao.org/forest-resources-assessment/documents/en/>

State of Europe's Forests 2015 Report: <http://www.foresteuropa.org/>

FAO Forestry Statistics: <http://www.fao.org/forestry/46203/en/>

UNECE Forestry and Timber: <http://www.unece.org/forests/welcome.html>

Sveriges skogsstatistik: <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/>

De tematiska programmen för Naturresursinstitutets forskning

Nordisk grön bioekonomi

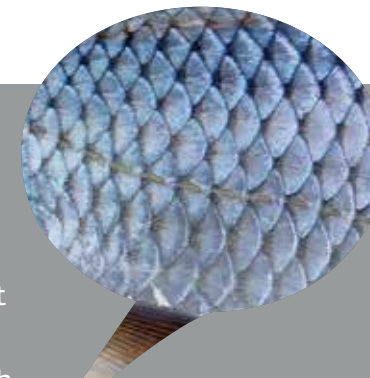
Målet är att trygga en växande och stabil råvarursurs som är baserad på skogs- och biomassa, utveckla flexibel planerig av användning av resursen och skapa effektiva införskaffningskedjor för behoven hos olika kundgrupper.

Läs mer: www.luke.fi

Blå bioekonomi

Syftet är att utveckla bioekonomin som utgår från vatten i hela värdekedjan. Med vår verksamhet bygger vi en helhet som hållbart och på ett mer mångsidigt sätt än idag utnyttjar vattenresurser och vattenekosystem.

Innovativ livsmedelskedja

Målet är att öka matproduktionens konkurrenskraft och exporten av livsmedel. Med forskning förbättras mat- och näringstryggheten samt cirkelekonomin inom matproduktionen, konsumenternas välmående främjas med hjälp av hållbart producerade livsmedel, matsystemets konsumentfokus utvecklas och ny teknik och digitalitet utnyttjas i livsmedelsproduktionen.

Hållbar naturresurs-hushållning i samhället

Målet är att undersöka och främja förverkligandet av naturresursekonomi och de förändringar i samhället som detta fordrar. Med forskningen påverkas utformningen av praxis för hållbart och acceptabelt utnyttjande av förnybara naturresurser, marknadernas funktionalitet, främjandet av spridningen av ny teknik och nya verksamhetsmodeller i samhället samt handlingsätt som garanterar en balanserad samhällsutveckling och regional utveckling.

INNEHÅLL

LANTBRUK: Tarja Korttesmaa, Jaana Kyyrä,
Anna-Kaisa Jaakkonen, Sanna Vuorisalo,
Anneli Partala och Sirpa Karppinen

SKOG: Esa Ylitalo

FISK OCH VILT: Leena Forsman, Pirkko Söderkultalahti,
Riitta Savolainen och Pentti Moilanen

LAYOUT & REDIGERING

Irene Murtovaara och Sanna Kettunen

FOTOGRAFIER

Luke

INFOGRAFER

Sanna Kettunen

stat.luke.fi

Naturresursinstitutet (Luke)
Statistiktjänster
PB 1003, 00581 Helsingfors

Telefonväxel 0295 300 300
fornamn.efternamn@luke.fi
www.luke.fi

ISBN 978-952-326-249-2 (online)

ISBN 978-952-326-250-8 (print)

URN: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-249-2>